

Głos Politechniki

LISTOPAD / GRUDZIEŃ 2021

Rok XXX NR 25 (219) • ISSN 1233-5444

PISMO POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ

*Wesołych
Świąt*

**Drodzy Studenci,
Doktoranci, Pracownicy
i Przyjaciele
Politechniki Poznańskiej**

**Z okazji Świąt Bożego Narodzenia
oraz nadchodzącego Nowego Roku
pragnę podziękować całej Społeczności Akademickiej
za cały rok wyjątkowej pracy
w tym szczególnie trudnym okresie pandemii COVID-19
oraz przekazać najserdeczniejsze życzenia.
Niech nadchodzące Święta będą
przepełnione spokojem, radością i nadzieją,
a Nowy Rok niech stanie się czasem realizacji
wszelkich osobistych i zawodowych zamierzeń.**

Prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski
Rektor Politechniki Poznańskiej

Gdybym był Świętym Mikołajem... byłbym w niemałym kłopotcie,
gdyż spełnianie życzeń zazwyczaj nie jest łatwe,
tak jak nie jest łatwa/poznana ludzka natura.

Ponadto, czas przełomu roku dla każdego ma inne znaczenie
– dla każdego niesie inny bagaż emocji.

Niewątpliwie jednak, kończący się rok i zaczynający się nowy rok
zmuszają do refleksji, do odpowiedzi na pytania „jak było”,
„jak być mogło” i „jak będzie”.

I w tym miejscu, wiemy, iż przeszłości nie sposób zmienić,
ale przyszłość stoi przed nami otworem,
zachęca do inicjatywy, zmian, optymizmu...

Z ostatniego zdania, płyną do Ciebie Drogi Czytelniku, moje życzenia.
Prócz tradycyjnych polskich „zdrowia, szczęścia i pomyślności”,
przyjmij proszę życzenia niezachwianej siły,
w dążeniu do samodzielnie wyznaczanych (codziennie?) celów.

prof. dr hab. inż. Wojciech SUMELKA
PROREKTOR DS. NAUKI

Gdybym był Świętym Mikołajem
to świat zamieniłbym w ogród z bajek
pełen magicznych, dobrych istotek
i ciast co mają polewy złote.
Tam wszystkie lody byłyby duże
wprost od orszaku przepięknych wróżek,
które spełniają życzeń bez liku
i wszystkim w Nature dają artykuł,
z workiem patentów. A nad tym światem
są zamiast chmurek - koła zębate
architektura jak u Gaudiego,
pełna jonowych cieczy do tego...
Tam bym się zajął upojnym seksem
i się nie martwił Hirscha indeksem :-)

prof. dr hab. inż. Michał WIECZOROWSKI
PROREKTOR DS. ROZWOJU I WSPÓŁPRACY Z GOSPODARKĄ

Gdybym była Świętym Mikołajem...
to zmieniałabym formułę prezentów świątecznych.
Moim odbiorcą byłyby osoby samotne i starsze.
Prezentem dla nich byłoby znalezienie drugiej osoby,
przyjaciela, towarzysza życia, podpory,
słuchacza, doradcy...

dr hab. inż. Agnieszka MISZTAL, prof. PP
PROREKTOR DS. STUDENCKICH I KSZTAŁCENIA

Gdybym był Świętym Mikołajem...
Oj!... Lepiej, żebym nie był :-)

dr hab. inż. Paweł ŚNIATAŁA, prof. PP
PROREKTOR DS. WSPÓŁPRACY MIĘDZYNARODOWEJ

Z okazji się świąt Bożego Narodzenia,
chcielibyśmy życzyć Wam,
zadowolenia i satysfakcji
z podejmowanych wyzwań.
Niech magiczna moc wigilijnego wieczoru
przyniesie spokój, wytchnienie i radość.
A Nowy Rok obdaruje Was zdrowiem,
pomyślnością i szczęściem!

Życzy Samorząd Studentów Politechniki Poznańskiej

Przewodniczący
Kolegium Redakcyjnego:

prof. dr hab. inż. Michał Wieczorowski,
prorektor ds. rozwoju
i współpracy z gospodarką

Skład redakcji:

mgr Jolanta Szajbe - redaktor naczelna
mgr Iwona Kawiak-Sosnowska – redaktor
wydania

ADRES REDAKCJI:

Politechnika Poznańska
DS-3, ul. Kórnicka 5
60-965 Poznań
tel.: 61 665 3792, 61 665 3787, 61 665 3773
e-mail: glos.politechniki@put.poznan.pl

WYDAWCA

Politechnika Poznańska
pl. Marii Skłodowskiej-Curie 5
60-965 Poznań

GŁOS POLITECHNIKI DO POBRANIA

www.put.poznan.pl/glos

DRUK

Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak,
ul. Piwna 1, 61-065 Poznań
Nakład: 500 szt.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania, redagowania otrzymanych materiałów i zmian tytułów. Teksty przyjmujemy wyłącznie w formie elektronicznej (płyta CD, DVD, pendrive, e-mail. Opinie zawarte w publikacjach są sprawą autorów i nie muszą odzwierciedlać stanowiska redakcji GP i władz uczelni.

WSPÓŁPRACOWNICY:

Wydział Architektury

dr hab. inż. arch. Hanna Michalak, prof. PP

Wydział Automatyki Robotyki i Elektrotechniki

mgr Ewa Szloser

Wydział Informatyki i Telekomunikacji

mgr inż. Katarzyna Małkowska

Wydział Inżynierii Lądowej i Transportu

mgr inż. Katarzyna Wojciechowska

Wydział Inżynierii Materiałowej i Fizyki Technicznej

dr hab. Tomasz Runka

Wydział Inżynierii Mechanicznej

mgr Kamila Czerniak

Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki

mgr Dorota Nawrocka

Wydział Inżynierii Zarządzania

dr Ewa Badzińska

Wydział Technologii Chemicznej

dr Tomasz Śliwa

Centrum Języków i Komunikacji PP

mgr Agata Jankiewicz z zespołem

Centrum Sportu PP

mgr Agata Ostrowska

Radio AFERA

mgr Piotr Graczyk, mgr Bartłomiej Nowak

Uczelniane Centrum Kultury

mgr Marzenna Biegała-Howorska

Biblioteka

mgr Sylwia Krajewska

przedstawiciele samorządu
i innych organizacji studenckich

W numerze:

4	SENAT
5	NASZYM NAJWAŻNIEJSZYM ZADANIEM JEST DĄŻENIE DO DOSKONAŁOŚCI NAUKOWEJ - ROZMOWA Z PROF. DR. HAB. INŻ. WOJCIECHEM SUMELKĄ
10	FIKCJA W SŁUŻBIE DEMOKRACJI
15	AKTUALNOŚCI
21	RUSZAMY Z USOS!
22	POLITECHNIKA POZNAŃSKA WŚRÓD NAJCZĘŚCIEJ WYBIERANYCH UCZELNI W POLSCE!
23	NOWY ROK AKADEMICKI 2021/2022 Z VOLKSWAGEN POZNAŃ
24	AGNIESZKA MERKISZ-GURANOWSKA W RADZIE GŁÓWNEJ NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO!
25	UROCZYSTOŚĆ NADANIA HALI SPORTOWEJ IMIENIA WOJCIECHA WEISSA
26	PROFESOR ADAM HAMROL - DOKTOREM HONOROWYM POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ
28	NADANIE TYTUŁU DOKTORA HONORIS CAUSA PROF. MICHAŁOWI CIAŁKOWSKIEMU
30	NOWOŚCI W CENTRUM WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ
32	ODPOWIEDZIALNI INŻYNIEROWIE DLA OTOCZENIA SPOŁECZNEGO
33	EUNICE WEEKS
35	ODZNAKA HONOROWA DLA DR. INŻ. MACIEJA SZAFRAŃSKIEGO
37	KOBIETA Z TATUAŻEM NA PIERSI
38	POLITECHNIKA POZNAŃSKA CZŁONKIEM POLSKIEJ UNII METROLOGICZNEJ
39	GALA FORUM UCZELNI TECHNICZNYCH
41	EKIPA AKL NA PODIUM W ZAWODACH TEKNOFEST
43	LAUREACI STATUETEK „GWIAZDA NOCY NAUKOWCÓW”
45	WARTO SŁUCHAĆ
52	NAGRODY SANTANDER UNIVERSIDADES
54	OTWARTA BIBLIOTEKA
56	BIZNES, PIENIĄDZE, KARIERA... ZACZNIJ W RADIU AFERA
57	UCZELNIANE CENTRUM KULTURY
58	POŻEGNANIA

SENAT

Senat Akademicki z dnia 3 listopada 2021 r.

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski o zatrudnienie na stanowisko profesora uczelni następujących osób:

- dr hab. inż. Ewy Dostatni,
- dr hab. inż. Katarzyny Filipiak,
- dr hab. inż. Ewy Więcek-Janki.

Senat Akademicki wszczął postępowanie w sprawie nadania prof. Mykhailowi Zgurovskiemu tytułu doktora honoris causa Politechniki Poznańskiej. Decyzją Senatu promotorem postępowania będzie prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski. Uczelnia wystąpi o opinię w tej sprawie do Senatów Politechniki Warszawskiej i Wrocławskiej oraz Akademii Górniczo-Hutniczej.

Senat zaakceptował zmiany w procedurze poświadczania spełnienia wymagań Doktoratu Europejskiego, wynikłe ze zmiany sytuacji prawnej. Obecnie organem przeprowadzającym postępowanie jest rada dyscypliny.

Przyjęto również harmonogram posiedzeń Senatu na rok akademicki 2021/2022.

Prorektor ds. studenckich i kształcenia – dr hab. inż. Agnieszka Misztal, prof. PP, szczegółowo zrelacjonowała przebieg rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w 2021 r., a dyrektor Szkoły Doktorskiej – prof. dr hab. Alina Dudkowiak przekazała informacje o naborze do Szkoły Doktorskiej Politechnik Poznańskiej.

Senat Akademicki z dnia 24 listopada 2021 r.

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski o zatrudnienie na stanowisko profesora uczelni następujących osób:

- dr hab. inż. Zbigniewa Pozorskiego,
- dr hab. inż. Wojciecha Sawczuka.

Senat przyjął uchwałę w sprawie przesunięcia terminu wprowadzenia zmian w *Zasadach gospodarki finansowej Politechniki Poznańskiej*.

Ponadto senatorowie pozytywnie zaopiniowali kryteria i zasady przeprowadzania oceny okresowej nauczycieli akademickich oraz wzory arkuszy ocen.

Senat uchwalił Regulamin korzystania z infrastruktury badawczej Politechniki Poznańskiej oraz Regulamin korzystania z infrastruktury badawczej Politechniki Poznańskiej współfinansowanej w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020.

Red.

A portrait of Prof. Dr. hab. inż. Wojciech Sumelka, a middle-aged man with short brown hair and a light beard, wearing a dark blue suit, white shirt, and blue tie. He is looking directly at the camera with a serious expression.

NASZYM NAJWAŻNIEJSZYM ZADANIEM JEST DĄŻENIE DO **DOSKONAŁOŚCI** **NAUKOWEJ**

rozmowa
z prof. dr. hab. inż.
Wojciechem Sumelką,
prorektorem ds. nauki

Pełni Pan funkcje prorektora już od ponad roku. Jaką ma Pan wizję swojej działalności na najbliższe lata? Na jakie zagadnienia będzie Pan kładł szczególny nacisk?

Zostałem wybrany przez rektora Politechniki Poznańskiej, żeby pełnić funkcję prorektora ds. nauki. Jest to dla mnie duże wyzwanie. Trzeba przy tym wziąć pod uwagę fakt, że działamy w bardzo specyficznym czasie. Oczywiście mam na myśli pandemię, która spowodowała, że część opracowanych wcześniej planów trzeba było zweryfikować. Wiele działań

poświęconych jest walce z pandemią i odpowiedniemu ustawieniu Uczelni zarówno w sensie badań, jak i dydaktyki – takiemu reżimowi jesteśmy podporządkowani. Oczywiście nie możemy tracić z oczu naszych zwykłych działań, a wśród nich najważniejsze jest dążenie całej społeczności akademickiej do doskonałości naukowej. Do moich zadań w tym zakresie należy m.in. inspirowanie, bieżące informowanie o konkursach lub inicjatywach ministerialnych, które niejednokrotnie pojawiają się błyskawicznie, zatem trzeba skrupulatnie śledzić aktualności.

Co Pana najbardziej zaskoczyło w pełnieniu funkcji prorektora?

Myślę, że przede wszystkim mnogość wyzwań. Znałem oczywiście główne zadania związane z pełnioną funkcją, są bowiem one wymienione w odpowiednich dokumentach; niemniej rektor może powierzyć nam również inne czynności, i właśnie tych jest bardzo dużo. Wiele z tych obowiązków wiąże się z udziałem w bardzo radosnych dla Uczelni wydarzeniach. Miałem na przykład przyjemność reprezentowania rektora na uroczystościach wręczenia doktoratów honorowych profesorom Michałowi Ciałkowskiemu i Adamowi Hamrolowi; ale są również inne zadania, mniej wesołe, jak pożegnania pracowników. Dla mnie osobiście dużym wyzwaniem było reprezentowanie Uczelni podczas pogrzebów profesorów Czesława Cempla i Krzysztofa Kozłowskiego. To jest to, co najbardziej mnie zaskoczyło; do niektórych sytuacji trudno się wcześniej przygotować.

Jak Pan ocenia przydatność realizowanych badań naukowych naszej Uczelni? Jakie są mocne strony badań naukowych prowadzonych na Politechnice Poznańskiej?

Myślę, że politechniki w ogóle, w tym Politechnika Poznańska mają ułatwione zadanie, jeśli chodzi o „przydatność badań”. W zasadzie cała nasza działalność jest ukierunkowana na wdrożenia do przemysłu. Reprezentujemy nauki inżynierskie – z samej definicji muszą być stosowalne, czyli po prostu przydatne, a ta przydatność może się objawiać w różnych aspektach. Warto podkreślić, iż działalność Politechniki doty-

czy właściwie wszystkich dyscyplin inżynierskich; w tym katalogu brakuje być może inżynierii biomedycznej, ale są już poważne plany, żeby i tę dyscyplinę wdrożyć na Politechnice Poznańskiej, podjęto bowiem próbę budowania interdyscyplinarnej grupy w ramach różnych wydziałów.

Myślę, że ze stosowalnością wyników naszych badań naukowych nie ma problemu. Na różnych wydziałach przejawia się ona oczywiście w różny sposób, niemniej z całą pewnością można powiedzieć, że wszystkie granty, wszystkie działania prowadzone na Uczelni są przydatne, czyli możliwe do wdrożenia z dużym zyskiem dla szeroko rozumianego społeczeństwa.

To na pewno duża satysfakcja dla naukowców Politechniki Poznańskiej, że ich praca ma często bezpośrednie przełożenie na codzienne życie.

Tak, na pewno tak jest.

Czy mógłby Pan określić główne problemy badawcze, które znalazły się w centrum zainteresowania Uczelni w minionym dziesięcioleciu?

Probleatów badawczych jest oczywiście wiele, każdy wydział specjalizuje się w innej dyscyplinie. Zróbmy krótki przegląd wybranych aktywności.

Jeśli chodzi o Wydział Architektury, to jednym z jego filarów są badania w kierunku rewitalizacji obiektów historycznych oraz utrzymywania ich odpowiedniego stanu technicznego. Spójrzmy teraz na Wydział Informatyki i Telekomunikacji – tutaj kluczowym kierunkiem badań

jest na pewno sztuczna inteligencja. Wydział Inżynierii Materiałowej i Fizyki Technicznej to nanomateriały, a także różnego rodzaju tzw. materiały funkcyjne, które są „perełką” Politechniki Poznańskiej. Idąc dalej: Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki może poszczycić się badaniami z zakresu budownictwa energooszczędnego. Na Wydziale Inżynierii Mechanicznej bardzo istotne są prace nad tzw. materiałami uzyskiwanymi w procesie przyrostowym, co m.in. daje możliwość drukowania protez. Wydział Inżynierii Lądowej i Transportu to prace nad bezpieczeństwem infrastruktury krytycznej, co jest szczególnie ważne w dzisiejszych czasach, kiedy warunki pogodowe stają się coraz bardziej ekstremalne. Wydział Technologii Chemicznej prowadzi m.in. znane na całym świecie badania nad magazynowaniem energii. Natomiast na Wydziale Inżynierii Zarządzania wiele czasu poświęca się na prace z zakresu zarządzania marnotrawstwem, gdyż niestety w dzisiejszych czasach takiej „rozrzutności” jest dużo, a przecież można ją wyeliminować i w ten sposób ulepszać świat. Niezwykle ważna na tym Wydziale jest również logistyka transportu, szczególnie istotna w czasach pandemii, kiedy coraz częściej korzystamy z zamówień internetowych.

Przejdźmy teraz do perspektywicznego spojrzenia na sprawę nauki. O co trzeba szczególnie zadbać, aby badania prowadzone na naszej Uczelni jeszcze lepiej służyły rozwojowi nauki?

Uważam, że dzisiejsze czasy to czasy interdyscyplinarności. Jeśli mielibyśmy coś poprawiać na Poli-

technice, to byłaby to współpraca między wydziałami, która stanowi gwarancję pozyskiwania coraz większych środków finansowych, a tym samym zwiększania jakości naszych badań. Żeby umożliwić czy wspomóc taką współpracę, trzeba przygotować odpowiednie zarządzenia oraz uchwały stymulujące tego typu działania – i to wraz z Jego Magnificencją Rektorem staramy się robić. Podsumowując: to co można poprawić, to interdyscyplinarność i współpraca między wydziałami.

Chciałabym teraz zapytać o kwestę dość trudną – myślę tutaj o rankingach.

Politechnika Poznańska wypada w nich całkiem nieźle; ostatnio znalazła się w gronie 15 procent najlepszych uczelni w klasyfikacji Best Global Universities.

Co można zrobić w celu podwyższenia pozycji Politechniki Poznańskiej w rankingach uczelni akademickich?

Trzeba sobie odpowiedzieć na pytanie: kiedy uczelnia jest wysoko w rankingu? Wówczas, gdy prowadzone badania są na światowym poziomie oraz gdy będą opublikowane w odpowiednio prestiżowych czasopismach. Pracownicy Politechniki Poznańskiej muszą zatem wybierać najlepsze czasopisma, żebyśmy w rankingach byli możliwie jak najwyżej. To oczywiście nie wszystko. W klasyfikacjach będziemy wysoko, jeżeli badania doceni społeczność międzynarodowa, co przejawia się dużą cytowalnością publikowanych prac – zatem każdy z nas winien promować wyniki swoich badań. To są aspekty, na które szczególnie powinniśmy zwrócić uwagę, bo to właśnie one determinują pozycję w międzynarodowych rankingach.

Rankingi są oczywiście powiązane z konkretnymi kryteriami. Pewnych warunków nie jesteśmy w stanie spełnić, np. tych dotyczących wielkości uczelni. Politechni-

ka Poznańska ma określoną liczbę pracowników, około dwóch tysięcy, tego nie zmienimy i nawet do tego nie dążymy. Takie kryterium nie jest zatem obiektywne. Niemniej widać, że w rankingach dobrze sobie radzimy. Uważam, że m.in. wspomniany przez panią wynik jest bardzo dobrym osiągnięciem, zwłaszcza że w tym przypadku w grę wchodzi kryteria międzynarodowe. Cenię je bardziej niż krajowe zasady rankingowania, które moim zdaniem są mniej obiektywne, bo bardziej „dopasowane” do polskich specyficznych realiów. Dlatego warto chwalić się wynikami międzynarodowych rankingów, bardziej obiektywnych kwalifikacji, i to właśnie czynimy.

I kolejny, również wbrew pozorom niełatwy temat: w ramach ewaluacji będzie oceniany wpływ działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki.

Czy Politechnika Poznańska planuje jakieś specjalne działania dotyczące tego kryterium?

Faktycznie, w styczniu 2022 r. wszystkie uczelnie w Polsce będą oceniane według trzech kryteriów: pierwsze dotyczy publikacji i patentów, prestiżu tych osiągnięć; drugie – pozyskiwanych środków z grantów i zleceń oraz komercjalizacji; i wreszcie trzecie – wpływu naszych badań na społeczeństwo i gospodarkę. Warto podkreślić, że dwa pierwsze kryteria są parametryczne, a trzecie eksperckie, i ono właśnie jest problematyczne dla wszystkich uczelni w Polsce, bo po raz pierwszy mamy sami oszacować nasz wpływ na społeczeństwo. Oczywiście jest cały szereg działań, które podejmujemy na Politechnice Poznańskiej, żeby taki wpływ pokazać w możliwie jak najlepszy sposób. Powołano specjalny centralny zespół do opracowania tzw. opisów wpływów, które będą w ramach tego kryterium reprezentowane. Na każdym wydziale powstały komisje, które dodatkowo pracują w ramach poszczególnych dyscyplin. Myślę, że nie będziemy mieli problemu z udowodnieniem olbrzymiego wpływu Politechniki Poznańskiej na społeczeństwo i gospodarkę. Niemniej jest jedna rzecz, nad którą naprawdę ubolewam, otóż w tym kryterium nie możemy pochwalić się naszym szczególnym osiągnięciem, jakim jest coroczne, systematyczne zasilanie gospodarki tysiącami inżynierów – a według mnie to jest właśnie nasz największy wpływ na społeczeństwo i gospodarkę. Ministerstwo nie pozwala wykazywać tego rodzaju wpływu, być może jest ono zbyt oczywiste. W ramach opisów stawiamy więc na współ-

pracę z przemysłem i wdrożenia. Tu oczywiście znaczenie ma specyfika wydziałowa. Jestem przekonany, że w tym kryterium wypadniemy dobrze.

Do nadzorowanej przez Pana działalności należą też kwestie patentowania wynalazków. Choć zalet tego rodzaju ochrony jest wiele, to jednak nie każdy wynalazek powinno się patentować. Kiedy warto się o to pokusić? Czy patent to rozwiązanie chroniące innowacyjne pomysły, czy tylko papier, który wymaga czasu i wielu zbędnych formalności?

To zależy od punktu widzenia. Biorąc pod uwagę ewaluację, opłaca się patentować każdy pomysł, który uda się nam wypracować. Powinniśmy jednak spojrzeć na to także troszeczkę ostrzej; patentowanie powinno wypływać z głębokiej i przemyślanej decyzji. Świadomość pracowników Politechniki Poznańskiej w zakresie własności intelektualnej jest coraz

większa. Duża jest w tym zasługa mojej poprzedniczki – profesor Joanny Józefowskiej, która wypracowała odpowiednie standardy działań. Nie należy zapominać także o działalności szkoleniowej Centrum Własności Intelektualnej. Ochrona własności intelektualnej jest niezwykle ważna, jest szansą zarówno dla pracowników, jak i dla Politechniki Poznańskiej, a w konsekwencji również dla kraju, bo każda nowa technologia jest obecnie bezcenna. To już nie te czasy, kiedy najważniejszy był „węgiel i złoto”, teraz ich rolę pełnią właśnie technologie. Podsumowując: warto patentować, poprzedzając to oczywiście dokładną analizą.

Czy w kolejnym konkursie Politechnika Poznańska będzie starała się o uzyskanie statusu uczelni badawczej? Czy mamy na to szanse?

W moim przekonaniu, i jak sądzę w przekonaniu wszystkich pracowników, Politechnika Poznańska jest

uczelnią badawczą niezależnie od konkursów. Dowodów na to mógłbym oczywiście przedstawić wiele. Jednym z nich jest wspomniany przez nas ranking, w którym znaleźliśmy się w gronie 15 procent najlepszych uczelni w Polsce - bazował on przecież na osiągnięciach publikacyjnych oraz na ich cytowaniach. Ponadto znakomita większość pracowników akademickich ma faktycznie status badacza, bądź jest zatrudniana na stanowisku badawczo-dydaktycznym. Nie poszliśmy, jak niektóre uczelnie, w kierunku sztucznego zaniżania liczby badaczy, co byłoby bardziej opłacalne z punktu widzenia ewaluacji. Oczywiście, jeśli ze strony ministerstwa będą pojawiały się nowe inicjatywy, nowe konkursy, to na pewno będziemy w nich startować. Być może nie każdy z naszej społeczności akademickiej wie, że w konkursie na uczelnię badawczą nie mogliśmy wystartować ze względów formalnych. Co więcej, również ze względów formalnych nie mogliśmy wystartować w drugim, równoległym konkursie, który dotyczył regionalnych inicjatyw doskonałości. Chociaż można byłoby sądzić, że jeśli nie pasujemy do jednej grupy, to znajdziemy się w drugiej, rzeczywistość okazała się inna: mieliśmy na tyle szczególną sytuację, że nie mogliśmy formalnie wystartować ani w jednym, ani w drugim konkursie. Przykładowo: w konkursie na uczelnię badawczą był warunek, że kandydująca szkoła wyższa reprezentuje trzy dziedziny nauk. Politechnika Poznańska od zawsze szczyliła się, i była za to chwalona, że jest skoncentrowana na jednej dziedzinie – naukach technicznych, a zatem paradoksalnie zaleta stała się przeszkodą. Osoby ustalające reguły konkursu mają na pewno świadomość,

że niektóre uczelnie nie będą mogły w nim wystartować i już na starcie są wykluczone. Podsumowując: Politechnika Poznańska jest uczelnią badawczą, natomiast jeżeli będziemy mogli dostać dodatkową „pieczętkę” z ministerstwa potwierdzającą ten fakt, to oczywiście będziemy się o to starali. Jego Magnificencja Rektor w każdych okolicznościach podkreśla tę cechę Politechniki Poznańskiej oraz fakt, że grupa uczelni badawczych powinna być poszerzona.

**Czy Politechnika Poznańska
umie pozyskiwać środki unijne?
Jak wyglądamy na tle innych
uczelni?**

Oczywiście, że potrafimy. Środki unijne to jednak dość ogólne pojęcie. W okresie ostatnich pięciu lat potrafiliśmy pozyskać fundusze grantowe o wartości ponad 330 milionów złotych, a w ramach współpracy z przemysłem uzyskać zlecenia badawcze na kwotę ponad 80 milionów złotych, ponadto skomercjalizowaliśmy nasze badania na kwotę ponad miliona złotych. To wszystko pokazuje, że potrafimy ubiegać się o dofinansowywanie, a duża część pozyskanych środków pochodzi z Unii. Niemałe sukcesy osiągamy także w zakresie grantów europejskich: 10 procent projektów było *stricte* europejskich, w tym jeden bardzo prestiżowy – ERC, zdobyty przez profesora Krzysztofa Fica z Wydziału Technologii Chemicznej. Staramy się, żeby liczba grantów była jak największa, co nie jest oczywiście łatwe. Ich pozyskiwanie wymaga współpracy międzynarodowej, ale myślę, że nasza społeczność akademicka coraz lepiej „czuje ten temat”. Sądzę, że w kolejnych odsłonach, a czeka nas olbrzymi program Horyzont Europa, grantów będzie coraz więcej, tym bardziej, że

dzięki Jego Magnificencji Rektorowi udało się wypracować nowe reguły wynagradzania pracowników za pracę w takich projektach. W zależności od grantu każdy może osiągnąć dodatkowe dochody rzędu 30 tysięcy złotych miesięcznie. Myślę, że to też będzie istotny element intensyfikujący pracę naszych badaczy w zakresie pozyskiwania środków z Unii Europejskiej.

**Akademicka społeczność
z pewnością chciałaby się
dowiedzieć więcej o Pana życiu
prywatnym. Jakie są Pana
pozastawbowe pasje?
Jak Pan odpoczywa?**

Bardzo dziękuję za to pytanie. Są chwile, że mam wolny czas. Nie ukrywam, że głównie poświęcam go wtedy rodzinie, gdyż uważam, że to ona jest najważniejsza. Mam swoje pasje, ale dodam, że nie mam na nie czasu. Uwielbiam muzykę wirtuozowską, muzykę jazzową. Z realizacją tej pasji idzie mi najlepiej, bo muzyki mogę słuchać w samochodzie, a dość dużo podróżuję; mogę jej też słuchać wieczorami, gdy życie rodzinne już się uspokoi. Fascynuje mnie Wszechświat, lubię go obserwować. Mam nawet dwa dość dobrej jakości teleskopy, na to jednak najbardziej brakuje mi czasu, bo kiedy robi się ciemno, to zazwyczaj śpię (śmiech). Fascynuje mnie też świat cząstek elementarnych, czyli świat w najmniejszej skali – tutaj wystarcza mi czytanie „do poduszki” książek z tej dziedziny.

**Bardzo dziękuję za rozmowę.
Tematy, o których Pan mówił,
nie są łatwe, ale myślę, że dzięki
naszej rozmowie wiele kwestii
zostało wyjaśnionych.**

Rozmawiała Jolanta Szajbe

Prof. dr hab. Ryszard Koziółek

literaturoznawca, rektor Uniwersytetu Śląskiego

Fikcja w służbie demokracji

Wykład wygłoszony podczas inauguracji roku akademickiego 2021/2022
na Politechnice Poznańskiej

akademickie tuż za progiem, ale także dlatego, że skierował zaproszenie do polonisty, przedstawiciela nauk humanistycznych. Chociaż, moim zdaniem, te podziały coraz mniej znaczą. Odbyliśmy przed uroczystością wspólną rozmowę z Panem Rektorem Łodygowskim, gdzie wymienialiśmy się swoimi pasjami muzycznymi i nagle okazało się, że wszyscy siedzący przy stole mają jakieś związki z muzyką i to dość praktyczne. Nasze podziały na dyscypliny i obszary są zatem jedynie dziedzictwem pewnego modelu uniwersytetu, pewną wygodą administracyjną, ale, moim zdaniem, na naszych oczach stopniowo odchodzą w przeszłość. A już na pewno podziały te nie powinny stanowić żadnych granic między naszymi rozmowami, jak i między naszymi wspólnymi pracami. Moje refleksje otwierające ten rok akademicki między innymi temu będą poświęcone.

Wasza Magnificencjo, Wasze Magnificencje, Koleżanki i Koledzy Uczni, Znakomici Goście, Studenci, Doktoranci, Niezwykła Społeczność Politechniki Poznańskiej i Przyjaciół Politechniki Poznańskiej. Jestem pod ogromnym wrażeniem tej uroczystości, jak i całego środowiska, które mam okazję poznawać dzięki wspaniałomyślności Pana Rektora Teofila Jesionowskiego, któremu ogromnie dziękuję za rozliczne gesty przyjaźni, sympatii, hojności. Jestem zaszczycony tym zaproszeniem. Jestem zaszczycony i poruszony nie tylko dlatego, że sięgnął Pan Profesor tak daleko aż na Śląsk, mając znakomite środowisko

Chcieć wiedzieć wszystko jest niemożliwym, ale i niebezpiecznym pragnieniem. Starożytni Grecy ten rodzaj pychy nazwali *hybris* i pokazali nam w mitach, jak bogowie tę pychę karzą – na przykładach choćby Edypa, Midasa, Epimeteusza. Nie omija to pragnienie nas, naukowców. Słynny fizyk James Clerk Maxwell wymyślił istotę, zwaną od jego nazwiska Demonem Maxwella, którą opisał w 1867 r. następująco:

... jeśli wyobrazimy sobie istotę potrafiącą podążać za każdą molekułą z osobna, to taka istota, mimo iż posiadałaby takie same atrybuty istnienia jak my, byłaby zdolna do czynów, które są dla nas niewykonalne".

Zanim osiągniemy podobną moc poznawczą, musimy żyć w świecie ograniczonej wiedzy, którą zastępują opinie, poglądy, przesady czy uprzedzenia. To powoduje, że często spieramy się zażarcie o coś, co nie ma rozstrzygnięcia w wiedzy. To bardzo frustrująca refleksja, która powoduje często zniechęcenie ludzi ceniących fakty i porządek rozumowania. Istnieje przekonanie, że wieloznaczność pojęć: politycznych lub etycznych – zwłaszcza, kiedy stają się częścią debaty publicznej – jest dziełem drani, szatańską sztuczką budzenia sceptycyzmu wobec pojęć, którym winniśmy wierność, dowodem słabości naszych przekonań, skutkiem niedbałości lub zwykłego psucia języka.

Byłbym ostrożny przed tą anatemą na niejasność, nieostrość, nierozstrzygalność.

Jakże nieprzypadkowo w *Mistrzu i Małgorzacie* Michała Bułhakowa właśnie diabeł oddziela słowa od rzeczy, będąc obrońcą jedynej i niezależnej od języka rzeczywistości. Mam na myśli dialog Wolanda z Mateuszem Lewitą:

- *Cóż ci polecił przekazać, niewolniku?*

- *Nie jestem niewolnikiem – odpowiedział coraz bardziej rozwścieczony Mateusz Lewita. Jestem jego uczniem.*

- *Mówimy, jak zawsze, różnymi językami – powiedział Woland. – Ale rzeczy, o których mówimy, nie ulegną od tego zmianie, prawda?* (M. Bułhakow, *Mistrz i Małgorzata*, przeł. A. Drawicz)

Bardzo to kuszące przyjąć perspektywę diabelską – otrząsnąć się wyniośle z językowej piany, z jej brudu lub fałszywej urody, retorycznej manipulacji i sięgnąć wprost do rzeczy, które język przesłania. Niechętni humanistycznym sporom, często jako wzór sensownej rozmowy przywołujemy sposoby rozstrzygającego dowodzenia znane z nauk ścisłych.

Pomijając ich nieprzydatność w sporach o znaczenie pojęć lub wartości, warto pamiętać – jak piszą Bruno Latour i Steven Woolgar – że fakt także jest konstrukcją naukową skrywającą swoją konstrukcyjność.

Rezultatem konstruowania faktu jest to, że wydaje się przez nikogo nieskonstruowany; rezultatem retorycznej perswazji w polu agonistycznym jest przekonanie jego uczestników, że nie ulegli perswazji; rezultatem materializacji jest gotowość ludzi do przyrzeczenia, że względy materialne to niezbyt istotna część procesu myślowego; rezultatem inwestycji w wiarygodność (credibility) są de-

klaracje uczestników, że ekonomia i przekonania (beliefs) nie są w żaden sposób związane z rzetelnością nauki; co do okoliczności – po prostu się ich nie uwzględnia, uznając, że powinny służyć raczej analizom politycznym niż ocenie twardego i solidnego świata faktów! (B. Latour, S. Woolgar, *Życie laboratoryjne. Konstruowanie faktów naukowych*, przeł. K. Abriszewski i in.)

Jestem przekonany, że źródło naszych perypetii z językiem tkwi dziś gdzieś indziej. Postawiłbym następującą tezę: każdy człowiek nauki mówi lub powinien mówić dwoma językami, pierwszy to język matematyki, tym językiem mówi Wszechświat. To co wiemy dziś na podstawie historii nauki, która jest dość młodą dyscypliną – ma mniej więcej pięćset lat – pokazuje nam, że zasady i prawa Wszechświata są wypowiadane i opisywane w języku matematyki. Ale jest i drugi język, który jest językiem człowieka i to jest Logos. Logos, czyli słowo, słowo-rozum – język, którym człowiek mówi o świecie w swoim imieniu. Nie wystarczy nam matematyka do opisu rzeczywistości. Ona jest doskonała, precyzyjna, poddawalna falsyfikacji, ale niewystarczająca z różnych powodów. Przede wszystkim dlatego, że w matematyce nie potrafimy wypowiedzieć sensu istnienia – sensu istnienia ludzkiego, którego istotą jest czas. W języku matematyki nie ma przeszłości i przyszłości. Teoretycznie nawet procesy opisywane w języku matematyki są odwracalne. Człowiek jest istnieniem rozpostartym w czasie, a sens naszych działań, naszego życia wymaga innego słowa, innego języka. I to języka, któremu daleko do ścisłości matematyki, ale właśnie brak tej ścisłości okazuje się jego wielką wartością.

W demokratycznym społeczeństwie znaczenie ważnych pojęć jest efektem negocjacyjnego sporu, czyli interpretacji. Jej przeciwieństwem jest niecierpliwa wiara w jednoznaczność i ostateczność rozstrzygnięć takich sporów.

Jednym z osiągnięć mówiącego człowieka jest wynalazek fikcji, specyficznego rodzaju kłamstwa, które jednakże nie jest kłamstwem manipulacyjnym, nie jest oszustwem. Jest rodzajem iluzji, która okazuje się człowiekowi niezbędna. Gdyby na poczet dzisiejszego wykładu pokuścić się o najszybszą i najprostszą definicję fikcji, można by powiedzieć, że są nią wypowiedzi, których cechą jest nieasertoryczność – nie można im przypisać kwalifikacji prawdy lub kłamstwa. Jeśli wypowiemy zdanie: „Stanisław Wokulski skręcił w ulicę Karową” – to nie jest ono

ani prawdziwe, ani fałszywe. Oczywiście w powieści można wykazać jego prawdę lub fałsz, np. Państwo wykażą, że skręcił w Hożą a nie Karową. Natomiast jeśli chodzi o relację słowa do rzeczywistości – zdanie to nie jest ani takie, ani takie. Po co nam zatem ten rodzaj konstruktu, ten rodzaj zmyślenia? Dlaczego nie wystarczy nam matematyka lub inne języki prawdy naukowej?

Posłużę się przykładem nieco pospolitym, proszę mi to wybaczyć, ale uczony w mocno dojrzałym wieku może pozwolić sobie na ujawnienie pewnych wstydlivych przyjemności, takich, które Anglosasi nazywają *guilty pleasures*.

Od dziecka jestem wielbicielem westernów, ale dopiero niedawno uświadomiłem sobie, że są one przepełnione dydaktyką polityczną. Ogromna większość odtwarza ten sam scenariusz (kryzys demokracji i jego przezwyciężenie), nieustannie rekreując mit amerykańskiej modernizacji. Modelowym (i moim zdaniem niedoścignionym) przykładem jest film Johna Forda *Człowiek, który zabił Liberty Valance'a* z 1962 roku. To jeden z najważniejszych filmów o demokratycznej polityce – obok *10 gniewnych ludzi* i *Wszystkich ludzi prezydenta*. Przypomnę krótko fabułę.

Miasteczko Shinebowne ma małą społeczność i trzech bohaterów: Ransom Stoddard – adwokat i polityk (James Stewart); Liberty Valance – bandyta (Lee Marvin) i Tom Doniphon (John Wayne) – rewolwerowiec z zasadami. Narracja jest retrospektywna. Stoddard, polityk sukcesu, opowiada o tym, jak udało się zbudować w Shinebowne nowoczesną demokrację, a jemu samemu zrobić karierę: od prowincjonalnego prawnika do gubernatora, senatora i ambasadora. Przybył właśnie do Shinebowne na pogrzeb Doniphona.

Po raz pierwszy Stoddard trafił do miasta jako młody adwokat, „naiwny pielgrzym demokracji”. Napadnięty i pobity przez Valance'a, współorganizuje legalne wybory i sam w nich kandyduje. Liberty stosuje o wiele prostszą perswazję polityczną: – Kto na mnie nie zagłosuje, tego zabiję. Mimo to, wybory się udają. Kiedy pijany i wściekły Valance wyzywa na pojedynek Stoddarda, ten właśnie zmywa naczynia, splotając dług szwedzkiej rodzinie, która pomogła mu dojść do zdrowia. Tym razem nie wytrzymuje i wychodzi na ulicę w śmiesznym fartuchu, bez pasa i kapelusza, z pistoletem niezdarnie trzymany w ręce. Liberty rani go i upokarza, Stoddard upada na kolana, ale

ostatnim desperackim ruchem podnosi pistolet i strzela do Valance'a. Zło zostaje pokonane i odtąd miasto rozwija się wspaniale, podobnie jak kariera Stoddarda. Teraz, po latach, poznajemy inną wersję wydarzeń. Okazuje się, że skryty w bocznej uliczce Tom strzelił z karabinu, ratując demokratę przed bandytą. Stoddard długo był przekonany, że jest zabójcą. Dopiero, kiedy z powodu wyrzutów sumienia chciał się wycofać z kandydowania do władz stanowych, Tom powiedział mu, kim naprawdę jest człowiek, który zabił Liberty Valance'a. Nikt się o tym nie dowiedział za życia Doniphona, podobnie, jak nie wiadomo o ich przyjaźni.

Ta inscenizacja porusza mnie za każdym razem swoją prostotą, swoim dydaktyzmem, swoją sugestywnością – obnażającą impas demokratycznej debaty. Mam na myśli bezradność, której doświadczamy stojąc naprzeciwko tego co nam zagraża, naprzeciw złu. I wtedy z rozpacz i bezradności zaczynamy przyzywać siły, aby nas od tego niebezpieczeństwa uwolniła. Patrzymy na kryzys demokracji, przyglądając się wydarzeniom w Afganistanie, które dokładnie ilustrują po raz kolejny w dziejach nowoczesnych demokracji tę właśnie bezradność perswazji, prawa, negocjacji wobec czystej siły. Inscenizacja tego stanu jest jednym z uzasadnień potrzeby fikcji. Fikcje proste i złożone inscenizują nam wydarzenia, które zdarzyć się mogą lub się zdarzyły.

Nawiasem mówiąc, warto pamiętać o innej ikonicznej scenie westernowej, kiedy samotny jeździec ratuje społeczność przed zagrożeniem, na końcu filmu wszyscy mu dziękują, a on odjeżdża w stronę zachodzącego słońca. Pamiętam swoje wrażenia jako młodego człowieka, albo dziecka jeszcze, kiedy nie mogłem zrozumieć niewdzięczności tej wspólnoty. Myślałem: „Jakże to, walczył za was, narażał się, a wy go odsyłacie gdzieś daleko, zamiast nagrodzić czy uczynić prezydentem”. Ale dziś widzę w tym mądrość tkwiącą w popularnym micie. Siła, która ocaliła demokrację powinna zostać odesłana na swoje miejsce, aby nie stała się tyranią.

Podam jeszcze drugi przykład. Podstawą tego przykładu jest spór, który toczę od wielu już lat z jednym z członków mojej rodziny. Spieramy się o katastrofę w Smoleńsku. On twierdzi, że był zamach, ja, że katastrofa, i tak już pewnie zostaniemy w impasie sporu. Wcześniej gniewaliśmy się na siebie z tego powodu, teraz, jako, że się lubimy, staramy się nie dotykać bolesnych miejsc. Wiele

razy myślałem jakiego użyć argumentu, żeby spróbować znaleźć pole wspólne, gdzie moglibyśmy się porozumieć, żeby znaleźć rozstrzygnięcie jakiego szukamy, w naukach eksperymentalnych, w naukach ścisłych, w humanistyce ścisłej. I wybawienie przyszło znowu z opowieści popularnej, którą chciałem Państwu przytoczyć. Niestety, oprócz westernów oglądam też seriale...

W końcu ósmego odcinka pierwszego sezonu serialu *Młody papież* w reżyserii Paola Sorrentina ojciec święty wraca samolotem z Afryki do Rzymu. Jest noc, większość pasażerów śpi. Papież wchodzi do kabiny pilotów i siada w wolnym fotelu. Pilot informuje go, że warunki pogodowe w Rzymie są bardzo złe, dlatego muszą lądować w Neapolu. *Nie odważyłbym się z panem spierać, niech będzie Neapol* – odpowiada papież. Po czym, zbliżając palec do ekranu, pyta: *Mogę dotknąć?* *Nie* – odpowiada pilot. I papież cofa rękę. Może w tym epizodzie spotkamy się z Zygmuntem, uznając zgodnie, że tak powinna być przebiec scena w samolocie wiozącym 10 kwietnia 2010 roku do Smoleńska parę prezydencką i dziewięćdziesięcioro dwoje członków polskiej delegacji.

W obu przykładach wziętych z kultury popularnej fikcja pozwala nam inscenizować możliwości, przewidywać konsekwencje demokratycznej różnicy zdań, łącznie z ich najbardziej negatywnymi skutkami, jak chaos czy tyrania. Swoista nieprawda, jaką jest fikcja, przygotowuje nas na prawdę faktu, wobec którego prawie zawsze jesteśmy spóźnieni.

Chodzi tu o swoiste przedstawienie. Na Śląsku mówimy: wyforszteluj sobie coś, od niemieckiego *Vorestellung*. „Przedstaw sobie to, waćpan” – mówiła szlachta. Przedstaw, czyli postaw sobie to przed oczami, wyobraź sobie to, jest jednym z genialnych antropologicznych wynalazków gatunku; zdolnością przedstawiania sobie wydarzeń zanim one nastąpią albo tych, które nastąpiły, ale mogą się nam na powrót przydać. Przywiązanie wyłącznie do faktów nie jest wystarczające.

Precyzja nie zawsze jest możliwa, a czasem bywa przeszkodą w porozumieniu. Przywiązanie wyłącznie do faktów często sąsiaduje ze ślepą wiarą, ponieważ jedna i druga postawa nie znosi niejednoznaczności.

Wieloznaczność za na wskroś szkodliwą uważają tylko zwolennicy polityki wiary – pisał Michael Oakeshott.

I uzupełniał: *Polityka to rozmowa rozmaitych interesów, dzięki której przygodnie ograniczające się wzajemnie formy działalności unikają gwałtownej kolizji, a tego rodzaju rozmowie lepiej niż słownictwo naukowe, celowo pozbawione wszelkiej dwuznaczności, lepiej służą niekiedy słowa obdarzone pewną chwiejnością znaczenia.* (M. Oakeshott, *Polityka wiary i polityka sceptycyzmu*, przeł. Michał Szczubiałka)

Tylko jeden dyskurs i praktyka jego rozumienia przygotowują nas systematycznie od najmłodszych lat do życia w obrębie demokratycznej polityki wieloznaczności. To literatura i jej instytucje, które pospółu afirmują wieloznaczność, a z jej interpretowania czynią cnotę i profesję. Wszystkie inne formy opisu rzeczywistości, poznawane pod postacią przedmiotów szkolnych są, w mniejszym lub większym stopniu, dyskursami jednoznaczności – poszukują prawa, wzoru, źródła, faktu, słowem: szukają ostatecznego rozstrzygnięcia.

Wiele spraw, które są dla nas niezwykle bliskie, jak prawo, jak ojczyzna, jak mężczyzna i kobieta, jak sprawiedliwość – nie są pojęciami ostrymi. Są pojęciami wieloznacznymi, których sens – zawsze historyczny, zawsze zmienny – wspólnota musi negocjować demokratycznie, w pokojowy sposób.

Dopóki będziemy czytać *Wesele* Wyspiańskiego, dopóty spierać się będziemy o znaczenie Chochoła, ćwicząc się tym samym w cywilizowanym sporze o to, co jest głównym mechanizmem polskiego życia zbiorowego.

Powszechne, czyli szkolne, czytanie literatury i rozmawianie o niej jest kluczowym ćwiczeniem przygotowującym nas do życia w demokratycznej polityce wieloznaczności, czyli do pokojowego życia z innymi, którzy nie podzielają naszych przekonań. Uczymy się na lekcjach polskiego, jak spierać się o sens utworu, dochodząc nie do ostatecznego rozwiązania, ale do tego, które jest najbardziej przekonująco argumentowane. Ponadto świadome czytanie literatury łączy emocje i krytykę. Muszę umieć poddać krytyce także to, co mi się podoba, co kocham; i odwrotnie – muszę umieć mówić przekonująco o tym, co budzi moją niechęć, znudzenie lub odrazę. Najważniejsze jednak, że czytając i omawiając razem ten sam tekst, wychodzimy częściowo poza siebie, w „trzecie miejsce”, gdzie ani ja, ani ty nie jesteśmy całkiem u siebie.

Ostatni przykład, który chciałbym podać, trochę mnie usprawiedliwia, gdyż sięgnę do literatury wyższej, a nie tylko do westernów i seriali, żebyście Państwo nie oskarżyli Rektora Jesionowskiego, że wybrał kogoś o tak pospolitym guście. Ten przykład jest pochwałą regionu i kultury, do której macie Państwo szczęście należeć, czyli Wielkopolski. Mam na myśli fragment z *Pana Tadeusza*, gdzie toczy się spór dwóch rozumów, z których jeden jest rozumem wielkopolskim, a drugi innym. To arcydziełna scena, fragment zaścianka, kiedy trzech bohaterów dyskutuje co nam czynić trzeba, wszyscy należą do tej samej wspólnoty, a żeby było jeszcze bardziej interesująco wszyscy mają tak samo na imię: Maciej. Pierwszy występuje Maciej Rózczecka.

*Już wzniosł głowę; słuchają w milczeniu głębokiem.
Maciej oczekiwanie powszechne omylił,
Nachmurzył brwi i znowu głowę na pierś schylił.
Na koniec odezwał się, z wolna każde słowo
Wymawiając z przyciskiem, a w takt kiwał głową.*

*«Cicho! skądże ta cała nowina pochodzi?
Jak daleko Francuzi? kto nimi dowodzi?
Czy już wojnę zaczęli z Moskwą? gdzie i o co?
Którędy mają ciągnąć? z jaką idą mocą?
Wiele piechoty, jazdy? Kto wie, niechaj gada!»*

Milczała patrząc na się kolejno gromada.

I teraz głos zabiera drugi Maciej, który jeździł do Wielkopolski i był zachwycony zdolnościami organizacyjnymi żyjących tu ludzi.

*«Radziłbym – rzecze Prusak – czekać bernardyna
Robaka, bo od niego pochodzi nowina;
Tymczasem postać pewnych szpiegów nad granicę,
I po cichu uzbrajać całą okolicę,*

*A tymczasem ostrożnie całą rzecz prowadzić,
Aby Moskałom naszych zamiarów nie zdradzić».*
*«He! czekać? szcekać? zwlekać?» przerwał Maciej drugi
Ochrzczony Kropicielem, od wielkiej maczugi,
Którą zwał Kropidełkiem. Miał ją dziś przy sobie;*

*Stanął za nią, na gałce zwiesił ręce obie,
Na rękę oparł brodę, krzycząc: «Czekać! zwlekać!
Sejmikować! Hem, trem, brem, a potem uciekać!*

*Ja w Prusach nie bywałem; rozum królewiecki
Dobry dla Prus, a u mnie jest rozum szlachecki.*

*To wiem: że kto chce bić się, niech Kropidło chwytą;
Kto umierać, ten księdza niech woła, i kwita!
Ja chcę żyć, bić! Bernardyn po co? czy my żaki?
Co mi tam Robak: otóż, my będziemy robaki,
I dalej Moskwę toczyć! Trem, brem, szpiegi, wzwiady;*

*Wiecie wy, co to znaczy? Oto, że wy dziady,
Niedołęgi! He, bracia, to wyła rzecz tropić,
Bernardyńska kwestować, a moja rzecz: kropić;
Kropić, kropić i kwita!» Tu maczugę głośną, (...)*

Trzy postawy, trzy racje ludzi o tym samym imieniu i z tego samego zaścianka. Nie jest najważniejsze, która racja zwycięży, ale to, aby po wybraniu jednej z opcji ci ludzie nadal żyli z sobą w pokoju i życzliwości. Czytanie i oglądanie fikcji to ćwiczenie się w doświadczaniu i rozumieniu innych niż moje postaw i poglądów oraz w przygotowaniu się do życia w świecie niejednoznaczności, a nawet kontrolowanej niewiedzy.

Musimy mówić rozumnie także o tym, czego nie wiemy, musimy mówić rozumnie o przyszłości. Aby przyszłość nie stała poniewczasie złym faktem, powinniśmy ją sobie wyobrażać, inscenizować, tworzyć jej scenariusze, aby się do niej przygotować.

Czytanie, dyskutowanie o tym, co czytamy nie odmienia nas trwale i na zawsze, ale zakłóca lub narusza spójność naszych przekonań. Podczas wspólnego czytania i komentowania tekstów to nie tylko interpretacja szkolna, ale uczenie się, jak prowadzić cywilizowany spór o znaczenie tego, co wspólne. Zapomniany wymiar lekcji polskiego, to podstawowe, czyli prowadzone od podstawówki, powszechne ćwiczenie obywatelskie przygotowujące do życia w demokratycznym społeczeństwie, którego istotą jest konflikt racji na temat tego, jaki jest i powinien być świat, który wspólnie zamieszkujemy.

Dr inż. Ewa Łukasik wiceprezydentem Audio Engineering Society (AES)

Dr inż. Ewa Łukasik z Instytutu Informatyki Wydziału Informatyki i Telekomunikacji będzie pełnić funkcję wiceprezydenta w latach 2022-2023, odpowiadając za region Europy Centralnej. Audio Engineering Society (AES) jest międzynarodowym stowarzyszeniem inżynierii dźwięku z siedzibą w Nowym Jorku, działającym od 1948 roku. Zrzesza osoby zawodowo związane z techniką foniczną (audio), naukowców i studentów uczelni technicznych oraz muzycznych, w tym informatyków.

Sukces studentki Wydziału Architektury w międzynarodowym konkursie

Małgorzata Andrzejewska zajęła trzecie miejsce w konkursie *Breaking the Cycle-Designing for a Community Justice Centre* organizowanym przez Canadian Academy of Architectue for Justice. Małgorzata, studentka drugiego stopnia architektury, wykonała pracę pt. *Community Spot* (Nowy Sącz, Poland) w ramach zajęć projektowanie miejsc pracy pod kierunkiem mgr inż. arch. Xia Wei.

Sukces studenta Wydziału Automatyki, Robotyki i Elektrotechniki

W dniach 27-29 października 2021 roku odbył się w formie zdalnej finał XVI Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Niemieckiego dla Studentów Wyższych Uczelni Technicznych, którego organizatorem była Politechnika Śląska. Z radością informujemy, że pan **Maciej Jabłoński**, student Wydziału Automatyki, Robotyki i Elektrotechniki, zajął trzecie miejsce.

Naukowcy z Politechniki Poznańskiej w gronie najczęściej cytowanych na świecie

32 badaczy z Politechniki Poznańskiej znalazło się na liście najbardziej wpływowych naukowców świata. Zestawienie przygotowane przez Uniwersytet Stanforda we współpracy z wydawnictwem Elsevier i firmą Sci-Tech Strategies, publikowane jest na łamach magazynu *PLOS Biology*. Wykaz za rok 2020 obejmował ponad 100 tys. naukowców, którzy oceniani byli m.in. według następujących kryteriów: indeks Hirscha, liczba cytaowań niezależnych, miejsce i rola autora wśród współautorów. Liczba naukowców Politechniki Poznańskiej na liście najbardziej wpływowych badaczy z roku na rok się powiększa: w 2018 r. były to 23 osoby, a w 2019 r. – 27, zaś w 2020 r. – 32.

W tegorocznym zestawieniu wyróżniono następujących badaczy Politechniki Poznańskiej:

- **Wydział Technologii Chemicznej:** prof. dr hab. Elżbieta Frąckowiak, prof. François Béguin, prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski, prof. dr hab. inż. Juliusz Pernak, prof. dr hab. Henryk Matusiewicz, prof. dr hab. Andrzej Lewandowski, dr hab. inż. Grzegorz Milczarek, prof. PP, prof. dr hab. inż. Ewa Andrzejewska, prof. dr hab. inż. Jan Szymanowski, prof. dr hab. inż. Stefan Jan Kowalski, prof. dr hab. inż. Adam Voelkel, prof. dr hab. inż. Aleksander Ciszewski, dr hab. inż. Krzysztof Jurewicz, dr hab. inż. Magdalena Regel-Rosocka, prof. PP, dr hab. inż. Agnieszka Zgoła-Grześkowiak, prof. PP, prof. dr hab. inż. Grzegorz Lota, dr hab. inż. Izabela Stępiak, prof. dr hab. Jan M. Skowroński;
- **Wydział Informatyki i Telekomunikacji:** prof. dr hab. inż. Roman Słowiński, prof. dr hab. inż. Jerzy Stefanowski, prof. dr hab. inż. Jacek Błazewicz, prof. dr hab. inż. Andrzej Jaskiewicz, prof. dr hab. inż. Krzysztof Krawiec, prof. dr hab. inż. Maciej Stasiak, prof. dr hab. inż. Mariusz Głąbowski;
- **Wydział Inżynierii Materiałowej i Fizyki Technicznej:** prof. dr hab. Mieczysław Jurczyk, prof. dr hab. inż. Jarosław Jakubowicz, prof. dr hab. Danuta Bauman;

- **Wydział Automatyki, Robotyki i Elektrotechniki:** prof. dr hab. inż. Ewa Magnucka-Blandzi;
- **Wydział Inżynierii Mechanicznej:** dr hab. inż. Szymon Wojciechowski, prof. PP. Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki: prof. dr hab. inż. Czesław Oleśkowicz-Popiel;
- **Wydział Inżynierii Lądowej i Transportu:** prof. dr hab. inż. Wojciech Sumelka.

Sukces studentów Wydziału Architektury

Grupa studentów w składzie: **Eliza Tomczak, Patrycja Skawicka, Piotr Skorupiński i Marcjanna Wabińska** opracowała projekt uniwersalnego domu modułowego, wyróżniony w międzynarodowym, otwartym konkursie architektonicznym *Modular Home Design Challenge 2021*, organizowanym przez Bee Breeders. Zgłoszone prace (ponad 40 zespołów z całego świata) oceniało międzynarodowe jury złożone ze światowej sławy twórców architektury.

Politechnika Poznańska zaczyna współpracę z firmą Loxone Electronics GmbH

7 października 2021 r. JM Rektor Politechniki Poznańskiej, prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski oraz firma Loxone Electronics GmbH, mając na uwadze korzyści wynikające ze wzajemnych relacji, podpisali umowę o współpracy. Ustalono, że kooperacja będzie obejmowała badania i rozwój w obszarach: układy sterowania instalacjami technologicznymi i odbiorami w budynkach (w tym ich wpływ na efektywność energetyczną budynków); układy sterowania i ich integracja z systemami automatyki budynkowej i zarządzania w budynkach; urządzenia produkowane przez Loxone; wzajemne propagowanie osiągnięć; współdziałanie dotyczące zatrudniania ab-

solwentów; korzystanie z potencjału Loxone w realizacji procesu dydaktycznego studentów oraz do prowadzenia prac naukowo-badawczych.

Trzech naszych studentów ze stypendiami Miasta Poznania

Laureaci i finaliści ogólnopolskich olimpiad przedmiotowych, którzy podjęli studia na poznańskich uczelniach. po raz 14 zostali nagrodzeni stypendiami Miasta Poznania. Wśród tegorocznych 28 nagrodzonych, trzy osoby rozpoczęły studia na Politechnice Poznańskiej. **Franciszek Rydzak** - student lotnictwa i kosmonautyki na Wydziale Inżynierii Lądowej i Transportu był finalistą Olimpiady Geograficznej; ukończył VIII LO im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Ten sam kierunek studiuje **Wojciech Marek Sikora**, finalista Olimpiady Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym. Jest absolwentem PLO Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców im. bł. Natalii Tułasiewicz w Poznaniu. Z kolei **Bartosz Wojciechowski** - finalista Olimpiady Fizycznej oraz absolwent VIII LO im. Adama Mickiewicza w Poznaniu studiuje obecnie mechatronikę na Wydziale Inżynierii Mechanicznej.

Naukowcy Politechniki Poznańskiej dotarli do Karagandy!

Państwowy Uniwersytet Techniczny w Karagandzie jest uczelnią partnerską Politechniki Poznańskiej. Współpraca pomiędzy uczelniami jest bardzo owocna i trwa już kilka lat. Od roku akademickiego 2019/20 Ministerstwo Oświaty i Nauki Kazachstanu włączyło Politechnikę Poznańską, jako jedyną uczelnię z Polski, do projektu *Visiting Professor*. Inicjatywa wzbudziła duże zainteresowanie wśród naukowców z Politechniki Poznańskiej. W tym roku beneficjentami projektu z ramienia Uczelni zostali: dr inż. **Dariusz Janiszewski** z Instytutu Robotyki i Inteligencji Maszynowej, dr inż. **Łukasz Warguła** z Instytutu Konstrukcji Maszyn oraz dr inż. **Łukasz Gierz** z Instytutu Konstrukcji Maszyn.

Politechnika Poznańska w gronie 15% najlepszych polskich uczelni w rankingu BGU

Nasza uczelnia oceniana była w czterech kategoriach: #chemistry, #computer science, #engineering, #materials science. Ranking Best Global Universities jest publikowany od 2014 roku przez amerykański magazyn informacyjny U.S. News & World Report. W tegorocznej edycji ocenie podlegało 1700 uczelni z całego świata, a w ramach rywalizacji krajowej Politechnika Poznańska znalazła się na 20. miejscu, zatem należy do elitarnego grona 15% najlepszych polskich uczelni publicznych, których jest łącznie 131.

Szkoła Doktorska zainaugurowała rok akademicki

W uroczystej inauguracji wziął udział prof. Teofil Jesionowski, rektor Politechniki Poznańskiej, a także przedstawiciele Szkoły Doktorskiej oraz Samorządu Doktorantów – mgr inż. Aleksandra Pawlak i mgr inż. Alireza Tabrizikahou. W obecności rektora nowo przyjęci doktoranci złożyli ślubowanie i rozpoczęli kształcenie w Szkole Doktorskiej Politechniki Poznańskiej w ramach 9 dyscyplin naukowych. Podczas uroczystości inauguracyjnej studenci zapoznali się z podstawowymi informacjami o Politechnice Poznańskiej, Ramowym Programem Kształcenia oraz prawami i obowiązkami doktoranta. W roku akademickim 2021/2022 na pierwszy rok do Szkoły Doktorskiej przyjęto 72 osoby, w tym 8 studentów niebędących obywatelami polskimi oraz 27 z programu *Doktorat Wdrożeniowy*. Od teraz społeczność doktorantów kształcących się w Szkole Doktorskiej liczy prawie 190 osób.

Sukcesy pracowników WliT na konferencji ECML PKDD 2021

W dniach 13-17 września 2021 r. odbyła się najważniejsza europejska konferencja w zakresie uczenia maszy-

nowego, tj. The European Conference on Machine Learning and Principles and Practice of Knowledge Discovery in Databases (wirtualnie organizowana w Bilbao w Hiszpanii). Pośród ponad 1000 uczestników najliczniejszą reprezentację z Polski stanowiła grupa naukowców z Instytutu Informatyki i studentów Wydziału Informatyki i Telekomunikacji (9 osób). Dwa zespoły badaczy z Politechniki Poznańskiej (K. Dembczyński, M. Wydmuch wraz z zagranicznymi współautorami oraz P. Janiszewski, M. Lango, J. Stefanowski) jako jedyni polscy badacze prezentowali artykuły na głównych sesjach konferencji. Ponadto prof. J. Stefanowski wraz z magistrantami K. Plucińskim i M. Naklicką prezentowali dwie prace na specjalistycznych warsztatach tematycznych poświęconych wyjaśnialnej sztucznej inteligencji (Explainable AI) oraz uczenia się z niezbalansowanych danych.

Prestiżowe stypendia dla studentek Informatyki i Sztucznej inteligencji

Trzy studentki Wydziału Informatyki i Telekomunikacji znalazły się w gronie 25 młodych kobiet maturzystek i studentek kierunków informatycznych z uczelni w całej Polsce, które podczas oficjalnej Gali Inauguracyjnej otrzymały stypendia programu *Nowe technologie dla dziewczyn*. Przedstawicielki Politechniki Poznańskiej: **Zuzanna Gawrysiak** (Artificial Intelligence), **Aleksandra Świerkowska** (informatyka) oraz **Lena Woźniak** (informatyka) zostały wybrane spośród ponad 800 kandydatek.

Program jest odpowiedzią na małą liczbę kobiet w branży nowych technologii. Intel – firma współtworząca przyszłość nowych technologii oraz Fundacja Edukacyjna *Perspektywy*, która od lat wspiera edukacyjne wybory m.in. w ramach akcji „Dziewczyny na politechnikę!”, zdecydowały się zaoferować maturzystkom i studentkom unikatowy program wsparcia ich rozwoju.

PP mecenasem drużyny koszykarek Enei AZS Politechniki Poznań

Politechnika Poznańska została mecenasem drużyny koszykarek Enei AZS Politechniki Poznań. Podczas konferencji prasowej rektor Politechniki Poznańskiej prof. Teofil Jesionowski powiedział, że uczelnia stawia na sport akademicki: *Deklaruję, że będziemy ten potencjał wzmacniać* - oświadczył prof. Jesionowski.

W przyszłym roku miną 44 lata odkąd po raz ostatni drużyna koszykarek zdobyła złoty medal Mistrzostw Polski (1978 r.). Enea AZS Politechnika Poznań rozpocznie rozgrywki w sezonie 2021/2022 3 października w Sosnowcu, gdzie rozegra mecz z miejscowym zespołem CTL Zagłębie.

Sukcesy studentek na XIV Akademickich Mistrzostwach Polski na Celność Lądowania

W dniach 24-26 września 2021 r. reprezentacja Akademickiego Klubu Lotniczego Politechniki Poznańskiej brała udział w XIV Akademickich Mistrzostwach Polski na Celność Lądowania oraz Akademickiej Konferencji Lotnictwa AKL-STOL *Studentki (nie) Tylko o Lotnictwie*. Rozegrano trzy konkurencje: celność lądowania, poprawność startu i lądowania, klasyfikację drużynową. W zmaganiach wzięli udział przedstawiciele uczelni z całej Polski. Studentki **Karolina Buchnat, Julia Janowska i Katarzyna Pietrzak** wywalczyły wicemistrzostwo w klasyfikacji drużynowej, a Karolina Buchnat zajęła 2. miejsce w kategorii poprawności startu i lądowania.

Politechnika Poznańska rozszerza współpracę w zakresie elektromobilności

Prof. **Wojciech Szeląg**, dziekan Wydziału Automatyki, Robotyki i Elektrotechniki wraz z **Janem Delikiem** – założycielem i współwłaścicielem spółki Delik podpisali list intencyjny w sprawie nawiązania współpracy. Będzie ona obejmowała między innymi: podejmowanie wspólnych aktywności badawczych, działania dotyczące udoskonalania programu studiów, szkolenia pracowników oraz praktyki i staże dla studentów kierunku elektromobilność. Delik to największy w Wielkopolsce autoryzowany przedstawiciel marki Kia. Spółka dealerska jest częścią grupy, która od ponad 30 lat świadczy usługi dla motoryzacji. W ramach współpracy naukowcy z Instytutu Elektrotechniki i Elektroniki Przemysłowej otrzymali do badań najnowszy model samochodu tego koreańskiego producenta.

Prof. Jacek Błazewicz Honorowym Członkiem Polskiego Towarzystwa Bioinformatycznego

Po raz pierwszy w 15-letniej historii Towarzystwa przyznano szczególne wyróżnienia: podczas Walnego Zebrania PTBI nadano członkostwo honorowe trzem wybitnym polskim bioinformatykom. Wszyscy trzej profesorowie - Jacek Błazewicz (Politechnika Poznańska), Wiesław Nowak (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu) oraz Jerzy Tiurny (Uniwersytet Warszawski) - należą do prekursorów polskiej bioinformatyki i założycieli Towarzystwa, a także od wielu lat z nieustającą energią popularyzują bioinformatykę w Polsce i za granicą.

Prof. **Jacek Błazewicz** zainteresował się bioinformatyką u progu lat 90. Jego pierwsze prace badawcze w tej dziedzinie dotyczyły algorytmów wspomagających sekwencjonowanie i asemblację DNA. W kolejnych latach zajmował się również tematyką komputerowego modelowania struktur kwasów nukleinowych i białek, symulowania infekcji wirusowych oraz hipotezą świata RNA. Stworzył fundamenty poznańskiej szkoły bioinformatycznej, której osiągnięcia są znane i cenione w świecie naukowym.

Politechnika Poznańska uczelnia otwartą dla wszystkich – aktualności projektowe

W ramach projektu Politechnika Poznańska uczelnia otwartą dla wszystkich (współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza Edukacja Rozwój”, Oś priorytetowa III „Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju”, Działanie 3.5 „Kompleksowe programy szkół wyższych”) w dniach 19-24 listopada odbył się bezpłatny obóz sportowy w Sudetach Zachodnich z noclegiem w Karpaczu. Wyjazd stanowił realizację kolejnego zadania skierowanego do studentów i doktorantów Politechniki, którego zasadniczym celem, poza walorami sportowymi, była integracja środowiska akademickiego, bliższe poznanie się osób z i bez niepełnosprawności, oswojenie własnych i cudzych ograniczeń.

Wyjazd okazał się sukcesem, o czym szczegółowo opowiedział **Dominik Czerkawski**, uczestnik obozu a zarazem członek Zespołu do spraw dostępności – jego barwna relacja zamieszczona jest na stronie projektu: <https://bon.put.poznan.pl/power-3-5/dzialania-edukacyjne/oboz-sportowy-w-gorach>

Innym wydarzeniem projektowym, równie dobrze odebranym przez uczestników, było dwuetapowe szkolenie *Stany zagrożenia, bezpieczeństwo i ewakuacja* mające na celu podniesienie świadomości i wiedzy nt. osób z niepełnosprawnościami. Pierwsza część w formie on-line (23 listopada) miała charakter teoretyczny, zaś druga, stacjonarna, odbyła się kilka dni później w DS1 i została przeprowadzona w formie warsztatów, które obejmowały: ćwiczenia z ewakuacji osób niewidomych; trening ewakuacji i stosowania gaśnic; ćwiczenia z użycia maty i krzesółka ewakuacyjnego oraz z poruszania się w zadytmionym pomieszczeniu. Opinie uczestników, czyli ponad 30 pracowników Politechniki były jednoznacznie pozytywne i zawierały się w komentarzu: *To pierwsze szkolenie, gdzie mogę praktycznie nauczyć się różnych technik niezbędnych do zapewnienia bezpieczeństwa – nauka przez użytkowanie, zabawę i na własnych błędach :-)*

Zapraszamy do lektury i zapisów na kolejne wydarzenia projektowe, o których szerzej opowiemy w kolejnym numerze Głosu.

Dr inż. Marcin Rodziewicz wicemistrzem Polski na pełnym dystansie Ironman

Pracownik Instytutu Radiokomunikacji Wydziału Informatyki i Telekomunikacji pokonał 3,8 km pływania (pływanie), 180 km na rowerze (wyścig kolarski) oraz 42,2 km biegiem, a wszystko to w czasie 9:16:23. Dr **Marcin Rodziewicz** startował w kategorii M35 (wiek 35-39 lat). Swoją czas określił jako rewelacyjny, a wyczynu dokonał podczas jubileuszowych XX zawodów triathlonowych Castle Triathlon Malbork im. Bartosza Kubickiego. Z kolei w klasyfikacji generalnej w zawodach Garmin Iron Triathlon Nieporęt 2021 zajął 3. miejsce na dystansie 1/2 Ironman (1,9 km pływania, 90 km wyścig kolarski, 21,1 km bieg) z czasem 04:29:51.

Absolwent budownictwa Politechniki Poznańskiej z najlepszą pracą dyplomową w Polsce

Tomasz Tyszkiewicz wygrał konkurs zorganizowany przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Pożarnictwa. Z uwagi na pandemię konkurs, który odbył się w roku 2021 dotyczył lat akademickich 2017/18 oraz 2018/19. Absolwent kierunku budownictwo – magister inżynier Tomasz Tyszkiewicz zaprezentował i porównał metody projektowe zawarte w aktualnych Normach Europejskich, z metodą polegającą na uwzględnieniu oddziaływań membranowych w projektowaniu stropów zespolonych stalowo-betonowych. Autor wskazał na znaczne rezerwy nośności ogniowej tkwiące w stropach zespolonych. Warto nadmienić, że metoda stosowana przez Tomasza Tyszkiewicza będzie częścią zbliżającej się nowej generacji Eurokodu 1994-1-2. Promotorem pracy był dr hab. inż. **Adam Glema**, prof. PP, a współpromotorem mgr inż. **Wojciech Szymkuć**.

Nauczyciele akademicki Wydziału Technologii Chemicznej nagrodzeni w konkursach PTCHEM

Prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski, prof. dr hab. inż. Adam Voelkel oraz dr hab. inż. Łukasz Kłapiszewski w bieżącej edycji konkursów organizowanych przez Polskie Towarzystwo Chemiczne zostali nagrodzeni w poniższych kategoriach: prof. dr hab. inż. **Teofil Jesionowski** – Medal im. Ignacego Mościckiego za wybitne osiągnięcia w zakresie technologii chemicznej stanowiące podstawę wdrożeń przemysłowych innowacyjnych produktów i procesów chemicznych, prof. dr hab. inż. **Adam Voelkel** – Medal im. Wiktora Kemuli za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie chemii analitycznej, dr hab. inż. **Łukasz Kłapiszewski** – Nagroda za wyróżniające osiągnięcia naukowe w dziedzinie chemii będące podstawą nadania stopnia doktora habilitowanego.

Nasi naukowcy - informatycy wśród najlepszych w Polsce

Trzech profesorów Politechniki Poznańskiej znalazło się w gronie 10 informatyków z najwyższym indeksem Hirscha w rankingu Guide2Research. Listę otwiera prof. **Roman Słowiński**, prof. **Jacek Błazewicz** jest na miejscu piątym, a szóstą pozycję zajął prof. **Jerzy Stefanowski**. Naukowcy są pracownikami Wydziału Informatyki i Telekomunikacji PP. Ranking najlepszych badaczy w dziedzinie informatyki został opublikowany przez research.com po raz siódmy. Obejmuje on indeks Hirscha, publikacje i cytowania. Zestawienie zawiera profile ponad 6.300 osób w Google Scholar oraz Microsoft Academic Graph.

Statuetka za innowacyjny projekt implantu kości

Współpraca grupy badawczej Wydziału Inżynierii Mechanicznej i firmy Syntplant zaowocowała przyznaniem Statuetki Innowatory Wprost 2021 w kategorii NAUKA! Nagrodę przyznano za innowacyjny projekt bioresorbowalnego implantu kości. Implanty od początku do końca

są przygotowywane na miarę, a ich rozmiary i kształt są konsultowane z lekarzami jeszcze przed operacją, tak by jak najlepiej dopasować je do potrzeb pacjenta. Z ramienia Politechniki Poznańskiej udział w projekcie bierze grupa badawcza z Zakładu Tworzyw Sztucznych w składzie: dr inż. **Monika Dobrzyńska-Mizera**, dr inż. **Monika Knitter** oraz dr inż. **Jacek Andrzejewski**.

Pracownik Wydziału Inżynierii Zarządzania wyróżniony przez IFORS

Profesor **Gerhard-Wilhelm Weber** otrzymał prestiżowe wyróżnienie nadane mu przez International Federation of Operational Research Societies (IFORS). Nagrodę tę przyznaje się w uznaniu wkładu wybitnej osoby w międzynarodowe badania operacyjne i działania na rzecz społeczności OR.

Politechnika Poznańska na siódmym miejscu w Ranking Web of Universities

Politechnika Poznańska znalazła się na wysokim, siódmym miejscu zestawienia Ranking Web of Universities porównującym prawie 400 polskich szkół wyższych. W skali całego świata nasza Uczelnia znalazła się na 751 miejscu (na ponad 31.000). Ranking powstaje na podstawie wskaźników webometrycznych oraz bibliometrycznych (widoczność, doskonałość, otwartość i obecność), a jego podstawowym celem jest promowanie otwartego dostępu do wiedzy powstałej w uczelniach Open Acces. Jak przekonują jego twórcy, Ranking Web to największy akademicki ranking uczelni wyższych oferujący niezależne, obiektywne i bezpłatne materiały naukowe w celu dostarczania rzetelnych, wielowymiarowych, aktualnych i przydatnych informacji o wynikach uczelni z całego świata.

Przygotowano na podstawie aktualności
ze stron internetowych Politechniki Poznańskiej
– www.put.poznan.pl

RUSZAMY Z USOS!

Unikatowy projekt integrujący polskie uczelnie

System jest własnością Międzyuniwersyteckiego Centrum Informatyzacji (MUCI) – jednostki powołanej przez Konferencję Rektorów Uniwersytetów Polskich 10 listopada 2001 roku. W listopadzie 2020 r. MUCI obchodziło Jubileusz 20-lecia.

Projekt systemu oraz poszczególnych modułów powstaje w drodze uzgodnień i negocjacji między korzystającymi z niego uczelniami.

Użytkownicy Uniwersyteckiego Systemu Obsługi Studiów to uczelnie wyższe, które są w gronie udziałowców Międzyuniwersyteckiego Centrum Informatyzacji lub uczelni stowarzyszonych z MUCI w ramach projektu USOS – obecnie jest ich 77. Wstąpienie do konsorcjum jest dla uczelni niezwykle istotne, gdyż programu nie można kupić – członkostwo jest zatem jedyną drogą uzyskania prawa do korzystania z niego.

Działania w ramach konsorcjum to przykład niezwykle udanej współpracy konkurujących ze sobą podmiotów. W 2007 r. europejska organizacja zajmująca się problematyką informatyzacji wyższych uczelni EUNIS (European University Information Systems) doceniła USOS, przyznając MUCI prestiżową nagrodę EUNIS Elite Award of Excellence.

USOS to Uniwersytecki System Obsługi Studiów należący do kategorii ewidencyjnych systemów informatycznych, którego przeznaczeniem jest kompleksowa obsługa spraw studiów, studentów, doktorantów, słuchaczy studiów podyplomowych, uczestników kursów doszkalających i pracowników naukowo-dydaktycznych.

USOS już ułatwia funkcjonowanie studentów na PP

We wrześniu 2020 r. do grona członków MUCI dołączyła również Politechnika Poznańska. Prace przygotowujące wdrożenie systemu rozpoczęły się jednak wcześniej, zaś 1 lutego 2021 r. powołano na uczelni Zespół Wdrożeniowy ds. USOS.

Implementacja tak rozbudowanego systemu to dla Uczelni prawdziwe wyzwanie, nie dziwi zatem, że obecnie zajmuje się tym ponad 30 osób. Są wśród nich pracownicy Działów Kształcenia i Spraw Studenckich oraz Rozwoju Oprogramowania, ponadto Zintegrowanego Centrum Obsługi i Działu Współpracy Międzynarodowej, a także planiści i inne oddelegowane do tego zadania osoby z poszczególnych wydziałów. Zespół pracuje pod kierunkiem prorektorów: dr hab. inż. Agnieszki Misztal,

prof. PP i dr. hab. inż. Pawła Śniatały, prof. PP.

Politechnika Poznańska postanowiła wdrażać system stopniowo, nie posilając się przy tym firmami zewnętrznymi. Rozwiązanie polegające na skorzystaniu jedynie z własnych sił okazuje się w tym przypadku najlepszą drogą, przy czym, co oczywiste, bardzo istotną rolę pełni tu zaangażowanie i umiejętności pracowników Politechniki. Programiści z Działu Rozwoju Oprogramowania wnieśli także swój wkład w rozwiązania USOS służące innym uczelniom w Polsce, np. umożliwili studentom korzystanie z szybkich płatności elektronicznych za pośrednictwem systemu Przelewy24.

Obecnie USOS ułatwia społeczności akademickiej funkcjonowanie na Uczelni: studentom umożliwia automatyczną immatrykulację,

sprawdzanie rozkładu zajęć, a także składanie wniosków o świadczenia i pozyskiwanie potrzebnych zaświadczeń; pracownicy administracyjni mogą zaplanować zajęcia, dokonywać podziału na grupy i rozliczać przebieg studiów, a także drukować świadectwa ukończenia studiów podyplomowych; dydaktycy mogą wypełniać protokoły zalicze-

niowe i kontaktować się ze studentami poprzez moduł USOSmail. To oczywiście dopiero początek - system będzie stopniowo rozbudowywany o kolejne funkcje.

Podjmując wyzwanie jak najlepszego przygotowania USOS do pracy na potrzeby Politechniki Poznańskiej, członkowie Zespołu

Wdrożeniowego ds. USOS podkreślają: *To my, jako osoby wprowadzające ten system dla studentów i pracowników, musimy dostosować się do niego, by jak najlepiej wykorzystać jego możliwości.*

JS

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI PODSUMOWUJE REKRUTACJĘ 2021/2022

POLITECHNIKA POZNAŃSKA WŚRÓD **NAJCZĘŚCIEJ** **WYBIERANYCH** UCZELNI W POLSCE!

Studenci przyjęci na I rok studiów w roku akademickim 2021/2022

Łącznie na I rok studiów w uczelniach nadzorowanych przez ministra edukacji i nauki przyjęto ponad 428 tys. osób (428 302), w tym 319 375 osób na studia pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie oraz 108 927 osób na studia drugiego stopnia.

Studia w uczelniach publicznych rozpoczęło prawie 290 tys. osób (289 886), z tego ponad 76 tys. studia drugiego stopnia (76 021). W trybie stacjonarnym będzie studiowało prawie 228 tys. osób (227 892), w tym blisko 53 tys. (52 817) na studiach drugiego stopnia.

Informatyka najchętniej wybieranym kierunkiem studiów

Najpopularniejsze kierunki studiów na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia i jednolitych studiach magisterskich według ogólnej liczby zgłoszeń kandydatów to: informatyka (36 026), psychologia (35 264), zarządzanie (29 272), kierunek lekarski (21 620 – z wyłączeniem danych z uczelni nadzorowanych przez ministra zdrowia) i prawo (20 541).

Politechnika w czołówce najczęściej wybieranych uczelni w Polsce

W roku akademickim 2021/2022 największą liczbę kandydatów na

studia stacjonarne pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie (w przeliczeniu na jedno miejsce) odnotowała Politechnika Gdańska. Na jedno miejsce w tej uczelni aplikowało ponad 8 kandydatów (8,2). Na podium znalazły się także Politechnika Warszawska (7,7) oraz Politechnika Poznańska (6,2). Ponad 5 kandydatów ubiegało się o jedno miejsce na Politechnice Łódzkiej i Uniwersytecie Wrocławskim.

Spośród wszystkich typów uczelni kandydaci na studia stacjonarne pierwszego stopnia i jednolite studia magisterskie najchętniej wybierali uczelnie techniczne – średnio ponad 4 zgłoszenia na jedno miejsce (4,3).

www.gov.pl

Nowy rok akademicki 2021/2022 z Volkswagen Poznań

8 października 2021 roku na Wydziale Inżynierii Zarządzania rozpoczął się nowy rok akademicki z Volkswagen Poznań. Wydarzenie transmitowane na kanale WIZ YouTube zaadresowano do całej społeczności akademickiej, a zwłaszcza studentów pierwszego roku Politechniki Poznańskiej. Uczelnię reprezentowali: prof. dr hab. inż. Michał Wieczorowski - prorektor ds. rozwoju i współpracy z gospodarką i dr hab. inż. Agnieszka Misztal, prof. PP - prorektor ds. studenckich i kształcenia, która otworzyła spotkanie. Następnie wystąpiła Jolanta Musielak, członek Zarządu ds. Personalnych Volkswagen Poznań razem z Agnieszką Olenderek, pełniącą funkcję członka Zarządu ds. Finansów, Zakupów i IT. Podczas uroczystości goście mieli możliwość wysłuchania krótkiego wykładu na temat projektów digitalizacyjnych

w branży automotive. Swoją wiedzę z tego obszaru podzielił się Marcin Czajkowski, kierownik Działu Cyfryzacji Administracji w Volkswagen Poznań. Uczestnicy mogli również wysłuchać wywiadu z absolwentami studiów dualnych. Krystian Waszkiewicz, kierownik Działu Rozwoju Kompetencji Technicznych i Współpracy z Uczelniami ogłosił

wyniki konkursu Be The Best oraz przedstawił plan działań Volkswagen Poznań na rok akademicki 2021/2022. Koordynacją wydarzenia i transmisji zajęło się koło naukowe Enactus, działające przy Wydziale Inżynierii Zarządzania.

Źródło:

<https://fem.put.poznan.pl>

POLITECHNIKA
POZNAŃSKA
NA YOUTUBE

Prof. dr hab.

Agnieszka Merkisz-Guranowska

w Radzie Głównej

Nauki i Szkolnictwa Wyższego!

Profesor jest absolwentką Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Ekonomicznego oraz specjalności European Master's in Management w szkole wyższej ESCP-EAP Ecole Supérieure de Commerce de Paris - Ecole Européenne des Affaires w Paryżu. W 2005 roku uzyskała stopień doktora nauk technicznych w specjalności ekologia transportu na Politechnice Poznańskiej, a w 2011 roku stopień naukowy doktora habilitowanego w specjalności systemy transportowe na Politechnice Warszawskiej. W 2016 roku została profesorem tytularnym nauk technicznych.

22 października 2021 r. na Uniwersytecie Morskim w Gdyni odbyły się wybory członków Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego na kadencję 2022-2025. Członkowie Zgromadzenia Plenarnego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich wybrali 12 przedstawicieli. Z przyjemnością informujemy, że do tego zacnego grona rektorzy polskich uczelni wybrali prof. dr hab. Agnieszkę Merkisz-Guranowską.

Profesor dr hab. Agnieszka Merkisz-Guranowska jest dyrektorem Instytutu Transportu na Wydziale Inżynierii Lądowej i Transportu Politechniki Poznańskiej. Jest również

członkiem Senatu Akademickiego Politechniki Poznańskiej i Senackiej Komisji ds. Nauki oraz pełnomocnikiem rektora ds. jakości kształcenia i przewodniczącą uczelnianej Rady ds. jakości kształcenia.

Zainteresowania naukowe prof. dr hab. Agnieszki Merkisz-Guranowskiej koncentrują się wokół zagadnień organizacji sieci recyklingu wycofanych z eksploatacji środków transportu oraz modelowania zrównoważonych systemów transportowych. Do najważniejszych publikacji należą monografie: *Ocena efektywności sieci recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji* (Wyd. Politechniki Poznańskiej 2016), *Emisja zanieczyszczeń z pojazdów samochodowych a parametry ruchu drogowego* (współautor J. Pielecha, Oficyna Wyd. Politechniki Warszawskiej 2014), *Modelowanie lokalizacji podmiotów sieci recyklingu pojazdów samochodowych* (Wyd. Politechniki Poznańskiej 2011), *Recykling samochodów w Polsce* (Instytut Techno-

logii Eksploatacji 2007), *Aspekty rozwoju recyklingu w Polsce* (Instytut Technologii Eksploatacji 2005).

Wyniki prac badawczych prof. Merkisz-Guranowskiej ukazały się między innymi w wydawnictwach: *WIT Transactions on the Built Environment i Computers in Railways* oraz czasopismach naukowych: *International Journal of Sustainable Development and Planning*, *Journal of Earth Sciences and Geotechnical Engineering*, *Journal of Vibroengineering*, *Journal of Vibration Engineering & Technologies*, *Journal of Engines*, *Combustion Engines*, *Archives of Transport*.

Ponadto Profesor pełni funkcję redaktora tematycznego z zakresu ekonomiki transportu i ekologii w czasopiśmie naukowym *Journal of Mechanical and Transport Engineering* wydawanego przez Wydaw-

nictwo Politechniki Poznańskiej, a także członka komitetu redakcyjnego czasopism *Archives of Transport* publikowanego przez Komitet Transportu PAN oraz *International Journal of Transport Development and Integration* wydawanego przez Wessex Institute of Technology. Łącznie dorobek naukowy obejmuje ponad 150 publikacji, 10 zgłoszeń patentowych oraz uczestnictwo w 90 projektach i pracach badawczych realizowanych na potrzeby nauki i przemysłu.

Prof. Agnieszka Merkisz-Guranowska jest członkiem Polskiego Towarzystwa Pojazdów Ekologicznych, Polskiego Towarzystwa Naukowego Silników Spalinowych, Stowarzyszenia Forum Recyklingu Samochodów oraz Polskiego Stowarzyszenia Naukowego Recyklingu (w latach 2009-2015 pełniła funkcję członka Zarządu). Otrzymała powołanie do Rad Naukowych: Instytutu Transportu

Samochodowego w Warszawie w kadencji 2012-2016; Instytutu Logistyki i Magazynowania w Poznaniu w kadencji 2017-2021 oraz Instytutu Pojazdów Szynowych Tabor w Poznaniu (od 2015 roku). W kwietniu 2021 została powołana na członka Rady Naukowo-Konsultacyjnej działającej przy zarządzie Metra Warszawskiego Sp. z o.o.

Jest ekspertem Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych dla kierunku transport oraz ekspertem w sekcji Logistyki i procesów transportowych Komitetu Transportu PAN. W czerwcu 2021 roku otrzymała tytuł Ambasadora Kongresów Polskich przyznany przez Kapitułę Programu Ambasadorów Kongresów Polskich.

Gratulujemy!

Na podstawie:
www.krasp.org.pl

Uroczystość nadania Hali Sportowej PP imienia **Wojciecha Weissa**

W dniu 26 listopada 2021 r. o godz. w hali sportowej Politechniki Poznańskiej odbyła się uroczystość nadania Hali Sportowej PP imienia Wojciecha Weissa.

Wiadomość o jego śmierci była wstrząsem nie tylko dla społeczności Politechniki Poznańskiej, ale też dla świata sportu w Poznaniu. Wojciech Weiss był dyrektorem Centrum Sportu Politechniki Poznańskiej,

działaczem AZS Poznań, współpracownikiem czasopism sportowych i promotorem wielu imprez sportowych. W uznaniu zasług i pamięci

o zmarłym rektor Politechniki Poznańskiej prof. Teofil Jesionowski uroczystie nadał Hali Sportowej imię Wojciecha Weissa.

PROFESOR ADAM HAMROL

- DOKTOREM HONOROWYM POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ

22 października br. prof. dr. hab. inż. Adam Hamrol otrzymał tytuł doktora honoris causa Politechniki Krakowskiej. Senat PK uhonorował Profesora podczas uroczystego posiedzenia w auli Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Uchwałą z dnia 27 listopada 2019 r. Senat Politechniki Krakowskiej zdecydował, by nadać prof. Adamowi Hamrolowi tytuł doktora honoris causa Politechniki Krakowskiej. Zgodnie z akademicką tradycją godność tę otrzymują osoby szczególnie zasłużone dla nauki i kultury.

W uroczystości wzięli udział między innymi goście z Politechniki Poznańskiej, w tym prorektor ds. nauki prof. dr hab. inż. Wojciech Sumelka, kan-

cler Politechniki Poznańskiej Janusz Napierała, były rektor PP prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski, prof. dr hab. inż. Jerzy Merksis, dziekan Wydziału Inżynierii Mechanicznej dr hab. inż. Olaf Cizak, prof. PP oraz prof. dr hab. inż. Zenobia Weiss.

Wybitne osiągnięcia naukowe i dydaktyczne

Prof. dr hab. inż. Adam Hamrol należy do najwybitniejszych przedstawicieli nauk inżynieryjnych w kraju. Jego

zainteresowania naukowe można podzielić na kilka obszarów: obróbką skrawaniem, w szczególności szlifowanie (optymalizacja, sterowanie adaptacyjne i diagnostyka procesu); inżynieria produkcji, zwłaszcza stosowanie zasad, narzędzi i metod Lean Manufacturing oraz Six Sigma; inżynieria jakości; stosowanie w inżynierii produkcji nowych technologii, takich jak: projektowanie wyrobów dla potrzeb masowej personalizacji (rzeczywistość wirtualna, szybkie prototypowanie), a także budowa modeli cyberfizycznych dla Przemysłu 4.0.

Prof. Hamrol jest autorem bądź współautorem prawie 300 publikacji naukowych, z czego około 70 w czasopiśmie naukowych i naukowo-technicznych o światowym zasięgu. Napisał kilkanaście książek i podręczników. *Zarządzanie jakością – teoria i praktyka* (współautor W. Mantura), *Zarządzanie jakością z przykładami*,

Strategie i praktyki sprawnego działania oraz Inżynieria i zarządzanie jakością, wydane w latach 1998–2017 przez PWN, stanowią dla studentów jedno z głównych źródeł zdobywania wiedzy, łącząc zagadnienia teorii z praktyką.

Ocena działalności naukowej Profesora jest niezwykle pozytywna, a oddziaływanie międzynarodowe, innowacyjne podejście do kreowanej tematyki badawczej stawia go w gronie najwybitniejszych postaci naukowych w kraju, a także w skali światowej. Utworzył, rozpoznawalną i cenioną w kraju i za granicą, szkołę „inżynierii jakości”. Jego prace są podstawą kształcenia studentów i doktorantów na wszystkich uczelniach technicznych w kraju – powieścił w laudacji dziekan Wydziału Mechanicznego Politechniki Krakowskiej prof. dr hab. inż. Jerzy A. Sładek.

Prof. Adam Hamrol zrealizował, a także kierował kilkunastoma dużymi projektami naukowo-badawczymi. Warto wspomnieć tu liczne prace wdrożeniowe, opinie i ekspertyzy dla przedsiębiorstw (np. H. Cegielski Poznań, Odlewnia Żeliwa w Śremie, Wavin Buk), dotyczące stosowania metod statystycznych w sterowaniu jakością procesów wytwarzania. Współpracował lub współpracuje, m.in. z: SKF w Poznaniu, VW Poznań, Solaris Bus&Coach, Aesculap Chifa Sp. z o.o., Amica SA, Pratt&Whitney Kalisz, Barlinek SA. Był promotorem ponad 200 prac magisterskich i ponad 50 prac inżynierskich, także wypromował 16 doktorów.

Badacz związany z poznańską uczelnią

Prof. dr hab. inż. Adam Hamrol urodził się 4 grudnia 1952 r. w Wolsztynie.

W latach 1971–1976 studiował mechanikę i budowę maszyn na Politechnice Poznańskiej, uzyskując dyplom w specjalności mechanika stosowana. Swoją karierę naukową i zawodową związał z Politechniką Poznańską, gdzie w 1982 r. obronił doktorat. Habilitację uzyskał w 1991 r. W 1999 r. prezydenta RP nadał mu tytuł profesora nauk technicznych. W latach 1988–1989 Profesor prowadził badania na Uniwersytecie w Hanowerze jako stypendysta Fundacji im. Alexandra von Humboldta. Odbił też inne zagraniczne staże naukowe oraz dydaktyczne, m.in. w Irlandii, Włoszech, Wielkiej Brytanii i Niemczech.

Prof. Adam Hamrol pełnił funkcję prodziekana Wydziału Budowy Maszyn i Zarządzania Politechniki Poznańskiej, a w latach 1999–2005 dziekana tego wydziału. Przez dwie kadencje, tj. od 2005 do 2012 roku był rektorem Politechniki Poznańskiej. Sprawował też funkcję wiceprzewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich. W latach 2012–2020 kierował Katedrą Zarządzania i Inżynierii Produkcji. Jest kierownikiem studiów podyplomowych z zakresu zarządzania i inżynierii jakości. Należy do Komitetu Inżynierii Produkcji oraz Komitetu Budowy Maszyn Polskiej Akademii Nauk. Od roku 2015 pełni funkcję redaktora naczelnego czasopisma *Management and Production Engineering Review*, ponadto jest członkiem komitetów redakcyjnych innych czasopism, m.in. *Mechanika*, *Total Quality Management&Business Excellence*.

Prof. Hamrol jest laureatem Polskiej Nagrody Jakości, nagrody indywidualnej Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia naukowe i organizacyjne, a także nagrody To-

warzystwa im. Hipolita Cegielskiego. Został odznaczony m.in. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Współpraca z Politechniką Krakowską

W latach 80. XX w. rozpoczęła się – trwająca do dziś – współpraca prof. Adama Hamrola z Politechniką Krakowską i pracownikami Wydziału Mechanicznego. Szczególnie ważne dla rozwoju naukowego były wspólne badania i kontakty naukowe z profesorami: Janem Harasymowiczem, Andrzejem Samkiem oraz Jerzym Cyklisem, związane z pracami w zakresie obróbki skrawaniem oraz optymalizacji procesów. W późniejszych latach prof. Hamrol realizował wraz z prof. Józefem Gawlikiem, prof. Jerzym A. Sładkiem, dr. hab. inż. Janem Dudą, prof. PK i dr. hab. inż. Krzysztofem Karbowskim, prof. PK, badania w zakresie inżynierii jakości, zarządzania produkcją, metrologii oraz – ostatnio – wdrażania modeli cyberfizycznych procesów dla idei Przemysłu 4.0. Współpraca prof. Adama Hamrola z PK polega również na przekazywaniu doświadczeń i opiniowaniu dorobku naukowego (doktoraty, habilitacje) pracowników uczelni. Uczony odegrał ważną rolę we wsparciu wniosków o uzyskanie przez Wydział Mechaniczny Politechniki Krakowskiej pierwszych w kraju uprawnień doktorskich i habilitacyjnych w dyscyplinie inżynieria produkcji.

Podczas uroczystości w Collegium Maius prof. Adam Hamrol wygłosił wykład pt. *W pogoni za jakością. Zyski i straty*.

(bk)

Na podstawie www.pk.edu.pl

Nadanie tytułu doktora honoris causa **prof. Michałowi Ciałkowskiemu**

20 października 2021 r.

profesor Michał Ciałkowski odebrał tytuł doktora honoris causa Politechniki Świętokrzyskiej.

Bardzo dziękuję za dostrzeżenie tego, co zrobiłem. Praca przynosiła mi przyjemność i radość z tego, że można pomóc innym. Bo każdy jest tyle wart, ile może dać innym – mówi profesor Michał Ciałkowski.

Nowy doktor honoris causa to wybitny naukowiec w dziedzinie numerycznej mechaniki płynów, termodynamiki, techniki cieplnej i zastosowań metod komputerowych do rozwiązywania zagadnień termodynamicznych oraz z zakresu

mechaniki płynów, a także zagadnień odwrotnych. Jest cenionym badaczem zarówno w polskich kręgach akademickich, jak i na świecie, wybitnym nauczycielem akademickim oraz członkiem wielu organizacji o charakterze naukowym.

Profesor Ciałkowski urodził się w 1947 roku w Trzemesznie. Studiował na dwóch uczelniach: Politechnice Poznańskiej, gdzie w 1972 roku ukończył z wyróżnieniem Wydział Mechaniczny Technologiczny, uzyskując stopień magistra w specjalności systemy i urządzenia energetyczne, oraz Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, gdzie obronił pracę magisterską w dziedzinie matematyki, również w 1972 roku. Karierę naukową rozpoczął jednak na Politechnice Poznańskiej, gdzie odbył liczne staże krajowe i zagraniczne, między innymi dzięki stypendium im. Aleksandra von Humboldta.

W 1978 roku uzyskał stopień doktora nauk technicznych na podstawie

rozprawy: *Metoda wyznaczania pól temperatury w elementach maszyn cieplnych w dowolnych warunkach nagrzewania*, której promotorem był prof. Edmund Tuliszką.

Prace stosujące metodę elementu skończonego i teorię aproksymacji zaowocowały rozprawą habilitacyjną pt.: *Metoda analityczno-numeryczna opisu przepływu gazu doskonałego w palisadzie profilów*. Zarówno praca doktorska, jak i habilitacyjna zostały wyróżnione i nagrodzone przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego i były cytowane w prestiżowych czasopismach naukowych.

W 1989 roku prof. Ciałkowski został powołany na stanowisko docenta w Instytucie Techniki Ciepłej i Silników Spalinowych swojej Alma Mater, a dwa lata później otrzymał stanowisko profesora nadzwyczajnego. W tym czasie uczestniczył w licznych stażach zagranicznych, między innymi w Niemczech oraz USA (w ramach stypendium IREX), co zaowocowało wdrożeniami w przemyśle oraz trwałą kooperacją między uczelniami. W 1996 roku otrzymał tytuł profesora nauk technicznych, a w 2001 roku mianowanie na profesora zwyczajnego w Katedrze Techniki Ciepłej Politechniki Poznańskiej. Profesor pełnił na uczelni liczne funkcje, między innymi prodziekana i pełnomocnika rektora.

Prof. Ciałkowski jest członkiem stowarzyszeń oraz komitetów naukowych i redakcyjnych w kraju i za granicą, wśród których są Polskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej, Gesellschaft für angewandte Mathematik und Mechanik oraz wiele komitetów, sekcji i komisji PAN.

Profesor ukierunkował swoją pracę naukową na takie obszary jak: rozwiązywanie zagadnień przewodzenia ciepła w ciałach stałych metodami numerycznymi, w szczególności w elementach turbin gazowych w nieustalonych warunkach pracy; zagadnienia odwrotnych pól temperatury i naprężeń termicznych; opis przepływu gazu doskonałego w palisadzie profilów metodami analityczno-numerycznymi; metody i algorytmy rozwiązywania zagadnień odwrotnych dla ustalonego i nieustalonego w czasie równania przewodzenia ciepła; zastosowanie nanotechnologii do zmniejszania oporów tarcia oraz w procesie redukcji w katalizatorach katalitycznych, a także zastosowania termodynamiki i mechaniki płynów w medycynie.

Prowadząc działania naukowe, profesor Michał Jacek Ciałkowski wielokrotnie pozyskiwał granty i finansowanie projektów badawczych z Komitetu Badań Naukowych, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, a także wojska, co świadczy o jego znakomitych umiejętnościach organizacyjnych. Ponadto Profesor bardzo pręźnie rozwijał współpracę międzynarodową z ośrodkami przemysłowymi i naukowymi, takimi jak np.: Rolls-Royce, TU Berlin, FU Berlin, TU Stuttgart, TU Dresden, TU München, Boston College USA, Uniwersytet im. Łomonosowa w Moskwie. Wszystko to umożliwiała rozwój nie tylko samemu Profesorowi, ale, przede wszystkim, owocowało stażami naukowymi dla absolwentów Politechniki Poznańskiej, wizytami studyjnymi oraz wspólnymi publikacjami. Profesor może poszczycić się licznymi osiągnięciami w obszarze

kształcenia kadr naukowych i inżynierskich: jak dotąd był promotorem 7 rozpraw doktorskich, recenzentem 19 rozpraw doktorskich, 13 rozpraw habilitacyjnych, opinii o tytule profesora oraz recenzentem publikacji i wniosków o stypendia Aleksandra von Humboldta i Fulbrighta. W ramach działalności dydaktycznej prowadzi wykłady, ćwiczenia, laboratoria i seminaria dyplomowe, między innymi z mechaniki płynów, dynamiki gazów, metod komputerowych w termodynamice i mechanice płynów. Na szczególną uwagę zasługują wdrożenia wyników badań w medycynie, takich jak osłona twarzowa do operacji tętnic szyjnych, opracowanie krzywej diagnostycznej stosowanej w profilaktyce udarów mózgu, opatentowanie łóżka do wyciągów celowanych stosowanego w rehabilitacji kręgosłupa.

Profesor Michał Jacek Ciałkowski ściśle współpracował z ośrodkami wojskowymi w Poznaniu, Świdwinie, Bydgoszczy, Inowrocławiu i Dęblinie oraz z Wojskową Akademią Techniczną w zakresie badań dotyczących silników lotniczych, a wdrożenia wypracowanych przez niego rozwiązań znacząco poprawiły jakość zaplecza technicznego polskiego wojska. Niezwykle istotnym elementem pracy naukowej była i jest współpraca z prof. dr. hab. Krzysztofem Gryśą z Politechniki Świętokrzyskiej, dzięki której powstała międzyuczelniana grupa badawcza zajmująca się pracami z zastosowaniem teorii funkcji cieplnych. Kooperacja przyniosła efekty w postaci promotorstwa rozpraw doktorskich, recenzji rozpraw habilitacyjnych, uwieńczonego nadaniem stopnia, oraz publikacji wyników badań w renomowanych czasopismach.

Za liczne publikacje i działalność dydaktyczną profesor Michał Jacek Ciałkowski otrzymał wiele nagród, między innymi indywidualną nagrodę Rektora Politechniki Poznańskiej za działalność dydaktyczną (1993), indywidualną nagrodę za monografię *Wybrane metody i algorytmy rozwiązywania zagadnienia odwrotnego do równania przewodnictwa ciepła* (1997), nagrodę zespołową I stop-

nia Rektora Politechniki Poznańskiej za *Zbiór zadań z mechaniki płynów* (2009) oraz wiele innych. Wybitne osiągnięcia naukowe i wszechstronność zainteresowań oraz liczne zasługi na polu naukowym i dydaktycznym profesora Michała Jacka Ciałkowskiego były dostrzegane i nagradzane od początku jego kariery nie tylko przez środowisko naukowe Politechniki Poznańskiej – świad-

czy o tym m.in. Złoty Krzyż Zasługi otrzymany w 1999 roku.

Profesor Michał Jacek Ciałkowski jest człowiekiem niezwykle aktywnym, o bogatym dorobku naukowym, odnoszącym sukcesy jako dydaktyk i organizator.

Źródło: <https://tu.kielce.pl/>

NOWOŚCI

W CENTRUM WŁASNOŚCI

INTELEKTUALNEJ

Masz pomysł na wynalazek, wzór użytkowy, wzór przemysłowy, znak towarowy; chcesz zabezpieczyć know-how, oprogramowanie, bazę danych, utwór, w szczególności utwór artystyczny (z wyłączeniem utworów naukowych) – i co dalej?...

Konieczne odwiedź Centrum Własności Intelektualnej Politechniki Poznańskiej! Znajdziesz tu pomoc w zabezpieczeniu rozwiązania oraz w przejściu wszystkich etapów ochrony - od pomysłu do ochrony, np. w postaci przyznanego prawa przez właściwy urząd patentowy. Zweryfikujemy również status prawny zgłaszanych wyników i w razie potrzeby pomożemy go skorygować. Doradztwo w zakresie ochrony

własności intelektualnej świadczone jest przez rzecznika patentowego i wyspecjalizowanych w tej tematyce pracowników.

CWI zapewnia też dostęp do zbiorów dokumentacji patentowej (polskiej i zagranicznej), publikacji Urzędu Patentowego i innej przedmiotowej literatury. W ostatnim czasie, chcąc uprościć procedury związane ze zgłoszeniem przez pracowników Politechniki Poznańskiej swojego

wyniku oraz te dotyczące rekomendacji utrzymania lub rozszerzenia własności intelektualnej, CWI zrezygnowało z tradycyjnego, papierowego obiegu dokumentów.

KARTA ZGŁOSZENIA WYNIKU W SIN

W wersji elektronicznej dostępna jest już *Karta zgłoszenia wyniku*, która znajduje się w Systemie Informacji Naukowej (SIN) – tylko w ten sposób można dokonać zgłoszenia wyniku w rozumieniu *Regulaminu zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników działalności naukowej Politechniki Poznańskiej* (tj. zgłoszenia wynalazku lub wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego, know-how, oprogramowania, bazy danych, utworów, w szczególności artystycznych, z wyłączeniem utworów naukowych).

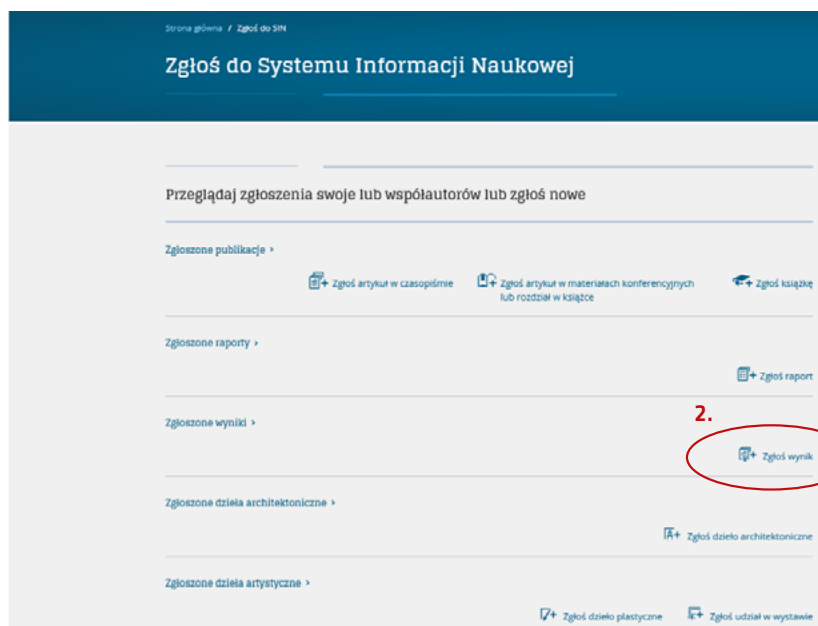
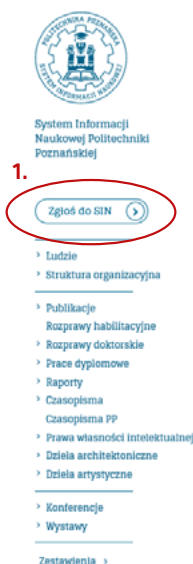
W celu dokonania zgłoszenia należy zalogować się do SIN na stronie: <https://sin.put.poznan.pl/>, a następnie w zakładce Zgłoś do SIN wybrać polecenie: *Zgłoś wynik*. W ten sposób przechodzi się do Kar-

ty wyniku, którą należy uzupełnić o takie same dane, jak w uprzednio obowiązującej wersji papierowej i jednocześnie w ten sam sposób, jak pozostałe zgłoszenia dodawane do SIN: uzupełnia się pola, dodaje załącznik w postaci opisu wyniku (np. wynalazku, wzoru użytkowego, know-how, oprogramowania, itp.),

a na koniec potwierdza za pomocą przycisku *Wyślij*. W ten sposób informacje trafiają do CWI, gdzie podlegają sprawdzeniu. Jeśli dokument został wypełniony właściwie, twórca otrzyma pocztą elektroniczną wiadomość, iż Karta zgłoszenia wyniku jest weryfikowana. Na tym etapie można pobrać Kartę za pomocą przycisku *Wygeneruj Kartę wyniku*, uzupełnić o dane twórców (adres, numer PESEL), zebrać wymagane podpisy (twórców, dyrektora instytutu, itp.), a następnie przesłać, np. pocztą wewnętrzną, do CWI.

Jeśli Karta będzie wypełniona nieprawidłowo, wówczas Twórca-pełnomocnik zostanie drogą e-mailową poinformowany o tym, co należy poprawić.

Na etapie statusu: *Weryfikowany* zgłoszony wynik jest widoczny tylko i wyłącznie przez twórcę, a Karta podlega sukcesywnemu uzupełnianiu o dane, które CWI będzie otrzymywać od urzędów patentowych (numer zgłoszenia, źródła płat-

ności, uzyskanie patentu, odmowa udzielenia prawa, wygaśnięcie, utrzymanie w mocy). Po upływie 18 miesięcy utajnienia zgłoszonego przedmiotu w Urzędzie Patentowym RP, wynik zostanie upubliczniony niezależnie od statusu prowadzonego postępowania.

REKOMENDACJE W EOD

Rekomendacje dotyczące utrzymania/rozszerzenia ochrony własności intelektualnej są wystawiane, opiniowane i akceptowane jako dokument elektroniczny w systemie EOD w zakładce Patenty (podmoduł Rekomendacje).

Instrukcje obiegu dokumentu wraz ze ścieżką akceptacji dostępne są pod adresem: <https://intranet.put.poznan.pl/departament/ai/2021/10/04/11289>

NOWA LOKALIZACJA CWI

Centrum Własności Intelektualnej mieści się w Centrum Wykładowym

(ul. Piotrowo 2) w pokoju 025 na parterze i zaprasza w godz. 7.00-15.00. Istnieje możliwość spotkania on-line po wcześniejszym umówieniu.

Zespół CWI stanowią:

- mgr inż. **Agnieszka Netter**
- kierownik Działu:
agnieszka.netter@put.poznan.pl,
tel. 61 647 58 45
- inż. **Michał Kubiś**:
michal.kubis@put.poznan.pl,
tel. 61 665 39 47
- mgr **Kamila Brzezińska-Gera**:
kamila.brzezinska-gera@put.poznan.pl,
tel. 61 665 39 27
- dr **Ilona Długa**:
ilona.dluga@put.poznan.pl,
tel. 61 665 37 73
- rzecznik patentowy - **Marcin Walkowiak** - konsultacje odbywają się w poniedziałki w godz. 7:00 - 12:00 w biurze Centrum Własności Intelektualnej po uprzednim umówieniu – info@patwalk.com,
tel. 61 647 58 45

Ilona Długa

ODPOWIEDZIALNI INŻYNIEROWIE DLA OTOCZENIA SPOŁECZNEGO, **CZYLI TRZECIA MISJA POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ**

Politechnika otwarta dla wszystkich pokoleń – takie hasło będzie przyświecać twórcom projektu „Odpowiedzialni inżynierowie dla otoczenia społecznego – trzecia misja Politechniki Poznańskiej”. W ramach projektu przygotowywanego na Uczelni pod pieczęcią prof. dr. hab. inż. Michała Wieczorowskiego, prorektora ds. rozwoju i współpracy z gospodarką, zaplanowano m.in. warsztaty dla najmłodszych „Mali Naukowcy – blisko Ciebie”, wykłady dla seniorów, czyli prawdziwą Politechnikę Trzeciego Wieku, zajęcia sportowe dla seniorów Spartakiada Senioralna oraz portal www.3misja.put.poznan.pl będący interaktywną platformą pokazującą działania Uczelni z zakresu społecznej odpowiedzialności.

Co Uczelnia może zrobić dla otoczenia – czyli trzecia misja

Współczesna uczelnia ma do wypełnienia trzy misje, z których pierwszą jest kształcenie, drugą działalność naukowo-badawcza, a trzecią kreowanie wzajemnych relacji z otoczeniem. I o to przede wszystkim chodzi we wdrażanym właśnie projekcie *Odpowiedzialni inżynierowie*, który stanowi wyraz troski Uczelni nie tylko o bliższe, ale i dalsze otoczenie społeczne. Wpisuje się w to także przekonanie o konieczności wykorzystania potencjału Uczelni dla dobra wszystkich pokoleń. Naukowcy Politechniki, którzy na co dzień zajmują się konkretnymi, technicznymi dziedzinami, nie zapominają o swojej najważniejszej misji, jaką jest kształto-

wanie postaw i wsparcie wszystkich grup wiekowych. Korzystając z wiedzy i umiejętności, „odpowiedzialni inżynierowie” chcą wykorzystać swój potencjał, niosąc pomoc i swoją wiedzę wszędzie tam, gdzie jest ona najbardziej potrzebna.

Politechnika dla najmłodszych

W ramach Politechniki dla najmłodszych z jednej strony zaprosimy gości na Uczelnię, a z drugiej – sami się do nich wybierzemy. W ramach tego zadania na Politechnice Poznańskiej odbędzie się dzień otwarty pod hasłem *Mali Naukowcy*, którego atrakcją będzie show naukowe w przystępny sposób pokazujące ciekawostki świata nauki i angażujące do bezpośredniego udziału.

Oczywiście nie zabraknie konkursów i zabaw, a w programie znajdą się warsztaty, pokazy i zajęcia laboratoryjne prowadzone przez naukowców Politechniki Poznańskiej. Podczas zajęć uczestnicy wcielą się w rolę naukowców, wykonując doświadczenia i eksperymenty naukowe w laboratoriach Politechniki Poznańskiej.

„Odpowiedzialni inżynierowie” wyruszą też w Polskę – w ramach zadania *Mali Naukowcy – blisko Ciebie* przeprowadzą cykl warsztatów i pokazów w szkołach wiejskich. Dzieci i młodzież, która nie może dotrzeć do dużych ośrodków naukowych, otrzyma możliwość samodzielnego przeprowadzenia eksperymentów oraz wzięcia udziału w pokazach popularno-naukowych.

Politechnika dla najstarszych

Rusza prawdziwa Politechnika Trzeciego Wieku z cyklem wykładów pod hasłem *Nowe technologie w codziennym życiu seniora* - te nowe technologie to dla seniorów zarówno wspaniałe możliwości, jak i duże wyzwania, które oczywiście zaskakują nie tylko ich. Proponowane zajęcia będą sposobem na oswojenie nowości i uwierzenie w swoje możliwości jako świadomych użytkowników, szczególnie że prowadzący skupią się głównie na urządzeniach poprawiających jakość codziennego życia, takich jak telefon komórkowy, komputer, gadzety elektroniczne (tablety, czytniki, opaski monitorujące zdrowie). Dodatkowym walorem spotkań będzie pobudzenie seniorów do aktywności, nawiązania nowych znajomości i spędzenia czasu w to-

warzystwie. Wykłady będą prowadzone przez naukowców Politechniki Poznańskiej mających doświadczenie zarówno merytoryczne, jak i dydaktyczne.

Seniorzy będą mogli wziąć udział także w Spartakiadzie Senioralnej zorganizowanej przez pracowników Centrum Sportu Politechniki Poznańskiej. W programie przewidziane są rozgrywki i turnieje sportowe oraz piknik na sportowo. Impreza będzie promować idee sportu akademickiego służącego wszystkim pokoleniom.

Trzecia misja na PP - platforma internetowa

Warto zapamiętać ten adres - **www.3misja.put.poznan.pl**, gdyż platforma internetowa służyć będzie

przekazywaniu informacji, prezentacji materiałów i promowaniu działań dotyczących trzeciej misji PP. Korzystając z tej strony, będzie można zapisać się na warsztaty i szkolenia, pobierać materiały lub skorzystać z kursów w ramach Politechniki Trzeciego Wieku. Oczywiście platforma będzie też miejscem, w którym na bieżąco będą pojawiać się informacje o działaniach w ramach trzeciej misji PP.

Projekt *Odpowiedzialni inżynierowie dla otoczenia społecznego - trzecia misja Politechniki Poznańskiej* będzie realizowany przez Dział ds. Rozwoju w ramach programu Ministerstwa Edukacji i Nauki - *Spółeczna odpowiedzialność nauki*.

Jolanta Szajbe

W pierwszym tego typu wydarzeniu, które odbyło się w dniach 11-22 października 2021 r., wzięły udział wszystkie uczelnie partnerskie, czyli: lider projektu - Politechnika Poznańska, Brandenburg University of Technology (BTU) - Niemcy, University of Cantabria (UC) - Hiszpania, University of Catania (UNICT) - Włochy, University of Mons (UMONS) - Belgia, Université Polytechnique Hauts-de-France (UPHF) - Francja oraz University of Vaasa (UVA) - Finlandia.

Wśród wydarzeń programowych przygotowanych przez uczelnie konsorcyjne znalazły się także propozycje pracowników Politechniki Poznańskiej:

- konferencja i debata oksfordz-

„EUNICE weeks” to coroczne wydarzenie odbywające się we wszystkich uczelniach partnerskich w ramach Uniwersytetu Europejskiego EUNICE, które ma na celu promocję europejskich wartości, języka, kultury oraz mobilności w ramach programu Erasmus+, a także szerzenie informacji o idei Uniwersytetu Europejskiego wśród studentów i pracowników uczelni partnerskich Konsorcjum.

EUNICE weeks

ka na temat cyfryzacji w Europie – *Digital Europe: Opportunities and Threats* poprowadzona przez prof. dr. hab. inż. **Jerzego Nawrockiego** (Wydział Informatyki i Telekomunikacji)

- webinar na temat sztucznej inteligencji wygłoszony przez dr. hab. inż. **Mikołaja Morzego**, prof. PP (prodziekana Wydziału Informatyki i Telekomunikacji), pt. *Machine Learning: Algorithms that Write, Paint and Dream*
- wieczorne wydarzenia muzyczne, w tym koncert Poligrodzian
- warsztaty dla studentów dotyczące współpracy z przemysłem oraz przygotowania zawodowego, konsultacje z zaproszonymi przedsiębiorstwami (wydarzenie koordynowane przez dr inż. **Justynę Trojanowską** – prodiekan Wydziału Inżynierii Mechanicznej)
- kurs językowy *Polski dla początkujących* oraz warsztat *Intercultural Training* prowadzone przez Centrum Języków i Komunikacji

• Kawiarenka Międzykulturowa, a także Erasmus Day oraz Europejskie Forum Mobilności na temat możliwości wyjazdowych w ramach programu Erasmus+, organizowane przez Dział Współpracy Międzynarodowej.

Dużym zainteresowaniem cieszyło się wydarzenie towarzyszące, którym było Alliance Games, czyli zawody sportowe pomiędzy studentami uczelni partnerskich. Ze względu na obostrzenia pandemiczne rozgrywki miały charakter online, a studenci rywalizowali w dwóch dyscyplinach: szachy oraz piłka nożna. Finałowa rozgrywka szachowa była transmitowana na żywo, z komentarzem Kamila Żurawskiego oraz Jana Kabzińskiego (przewodniczącego Sekcji Szachowej na PP).

W turnieju szachowym łącznie wzięło udział 58 studentów z 6 uczelni. W finale naszą uczelnię reprezentował **Paweł Filipiak** (Wydział Automa-

tyki, Robotyki i Elektrotechniki), natomiast w finałowym turnieju FIFA – **Kamil Kunsztowicz** (Wydział Automatyki, Robotyki i Elektrotechniki).

Ze strony Politechniki Poznańskiej osobami odpowiedzialnymi za organizację wydarzenia byli: dr **Liliana Dorna**, prof. PP – dyrektor Centrum Języków i Komunikacji; mgr **Marta Lipińska** – Dział Współpracy Mię-

dzynarodowej, a także **Jan Kabziński** – student Wydziału Informatyki i Telekomunikacji oraz doktoranci – mgr inż. **Joanna Szczuka** z Wydziału Inżynierii Materiałowej i Fizyki Technicznej i mgr inż. **Dominik Czerkawski** z Wydziału Inżynierii Zarządzania. Całość wydarzenia koordynował lider Projektu EUNICE, prorektor ds. współpracy międzynarodowej, dr inż. **Paweł Śniatała**, prof. PP.

Prorektor Śniatała udzielił wywiadu dla Radia Afera, w którym zachęcał do udziału w EUNICE weeks oraz

prezentował główne założenia projektu (<https://www.mixcloud.com/StudenckiPatrol/kultura-edukacja-integracja-eunice-weeks-na-politechnice-pozna%C5%84skiej/>).

Wydarzenie cieszyło się dużym zainteresowaniem pracowników i studentów. Większość spotkań odbyła się w formie online.

Mamy nadzieję, że kolejne edycje EUNICE weeks każdorazowo planowane na początek roku akademickiego, umożliwią zorganizowanie wydarzeń

w formule stacjonarnej. Już teraz serdecznie wszystkich zapraszamy, a jednocześnie dziękujemy za udział w tegorocznym wydarzeniu.

Filmiki promujące wydarzenie dostępne są na stronie <https://put.poznan.pl/arttykul/eunice-weeks-2021> oraz na kanale YouTube Politechniki Poznańskiej.

Marta Lipińska
Dział Współpracy
Międzynarodowej

Odznaka Honorowa za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego dla dr. inż. **Macieja Szafrąńskiego** z Wydziału Inżynierii Zarządzania

20 października br. podczas obchodów Dnia Edukacji Narodowej organizowanych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich dr inż. Maciej Szafrąński otrzymał odznakę honorową za zasługi dla Województwa Wielkopolskiego.

To między innymi staraniami dr. inż. Macieja Szafrąńskiego nawiązano współpracę między Politechniką Poznańską a Samorządem Województwa Wielkopolskiego, która najpierw dotyczyła koncepcji organizacyjnej kształcenia zawodowego w Wielkopolsce, a później projektów *Czas zawodowców*.

Zapraszamy do lektury wywiadu z Maciejem Szafrąńskim przeprowadzony z okazji uhonorowania inicjatywy Politechniki Poznańskiej pod nazwą AKCELERATOR WIEDZY TECHNICZNEJ® nagrodą ministra edukacji i nauki za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności dydaktycznej.

Na początku 2021 inicjatywa Politechniki Poznańskiej pod nazwą AKCELERATOR WIEDZY TECHNICZNEJ® została nagrodzona przez ministra edukacji i nauki za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności dydaktycznej – jakie to osiągnięcia?

Zostaliśmy nagrodzeni za opracowanie metody akceleracji rozwoju kompetencji przekrojowych w procesie kształcenia praktycznego studentów oraz za opracowanie i wdrożenie programu doskonalenia kompetencji zawodowych uczniów i nauczycieli zawodów w technikach.

Zacznijmy jednak od początku: jak zrodził się pomysł na Akcelerator Wiedzy Technicznej®? Był rok 2008. Dr inż. Maciej Szafrąński i dr inż. Marek Goliński wpadli na pomysł, który stał się ogromnym przedsięwzięciem...

Już od 2006 r. zastanawialiśmy się co zrobić, żeby minimalizować luki kompetencyjne studentów kończących studia i uelastyczyć procesy kształcenia formalnego, które nie zawsze nadążają za potrzebami gospodarki. Środków na realizację opracowanego przez nas programu szukaliśmy w ministerstwach. W jednym zapytano nas, ile potrzebowałibyśmy pieniędzy. Odpowiedzieliśmy, że 50 milionów. Więcej nas nie zaprosili... Gdy wracaliśmy do Poznania, Marek powiedział, że właściwie mogliśmy poprosić o sto milionów ;-). Myślę, że jeśli wtedy dostalibyśmy takie środki, to nie poradziłibyśmy sobie z nimi, choć po 12 latach jesteśmy już blisko tej kwoty. Naukowo zajmujemy się między innymi zarządzaniem kompetencjami i wiedzą, stąd właśnie w tym zakresie chcieliśmy działać,

ale wówczas trudno było zdobyć jakieś środki na realizację naukowych koncepcji, które dodatkowo miałyby zostać przeniesione do praktyki. NCN i NCBiR wtedy jeszcze nie istniały. Potem nawiązaliśmy współpracę z Samorządem Województwa Wielkopolskiego, a że w Wielkopolsce blisko 60% pracowników to osoby z wykształceniem średnim technicznym lub zawodowym, to chcąc przenieść nasze koncepcje do realnego świata, zareagowaliśmy na potrzeby społeczne – i tak od 2010 roku Uczelnia, Wydział Inżynierii Zarządzania i Samorząd Województwa Wielkopolskiego oraz inni partnerzy współpracują na rzecz doskonalenia jakości kształcenia zawodowego.

Ilu uczniów i nauczycieli skorzystało do tej pory z oferty, jaką dają programy AWT®?

Od 2012 roku około 20% wszystkich uczniów starszych klas techników publicznych w Wielkopolsce otrzymuje wsparcie w projektach Czas zawodowców, w których Politechnika Poznańska jest partnerem dla Samorządu Województwa Wielkopolskiego – to już ponad 18 tysięcy uczniów. Ponadto bezpośrednią pomocą objęliśmy prawie 300 nauczycieli, a 82 szkoły mają dostęp do opracowanych przez nas kursów e-learningowych w 12 najbardziej popularnych w Wielkopolsce zawodach.

Jak AWT® radzi sobie podczas pandemii? Czy trzeba było zmienić perspektywę dalszych działań Akceleratora?

Zespół pracowników Politechniki Poznańskiej realizujących koncepcje programu AWT® radzi sobie dobrze. W tym szczególnym okresie bardzo

ważne jest wsparcie władz Uczelni, które zawsze otrzymywaliśmy. Projekt Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska realizowany jest zgodnie z harmonogramem, choć musieliśmy wdrożyć nieplanowane rozwiązania, jak chociażby przekształcenie zajęć w laboratoriach na zajęcia zdalne. AWT® to nie tylko projekty dla uczniów. Zostaliśmy zaproszeni do Inkubatora Innowacyjności 4.0, gdzie zajmujemy się upowszechnianiem aktywnych pracowników Politechniki Poznańskiej wśród około 120 dużych i średnich przedsiębiorstw, z którymi współpracujemy. Chcemy też opracować materiał informacyjny dla przedsiębiorstw ułatwiający nawiązywanie współpracy z pracownikami naszej Uczelni. Rozwiązania z formalnych i nieformalnych projektów przenosimy na grunt naukowy na Wydziale Inżynierii Zarządzania.

AWT® aktywizuje działania szkół zawodowych i średnich technicznych poprzez szkolenia i programy – co poradziliby Pan rodzicom uczniów ostatnich klas szkół podstawowych, którzy stoją przed wyborem szkoły średniej, a nie bardzo wiedzą, w jakim kierunku chcą się rozwijać?

Po pierwsze sugerowałbym, żeby wsłuchali się w marzenia swoich dzieci i wspierali je póki mogą, i póki jest to potrzebne. Po drugie, żeby pamiętali, że żyjemy w bardzo dynamicznym świecie; skomplikowanym inaczej niż wówczas, gdy sami chodzili do szkoły. Radziłbym, żeby mimo wszystko próbowali rozbudzić w swoich dzieciach zainteresowanie naukami ścisłymi, przynajmniej w zakresie, który będzie im przydatny w codziennym życiu, a jeśli jesz-

cze zdążą ich zainteresować podstawami filozofii, w tym etyki, to będzie wspaniale. Warto też pomyśleć o spotkaniach z doradcą zawodowym, choć tych nadal jest zbyt mało.

AWT® organizuje staże zawodowe w przedsiębiorstwach – co wynika z tej współpracy? Jakich stażystów oczekują firmy, a jakiej wymarzonej praktyki oczekują uczniowie?

Pracodawcy oczekują od stażystów przede wszystkim zaangażowania w wykonywaną pracę i w powierzony im zadania. Wiedzą, że ci młodzi ludzie dopiero zaczynają poznawać realia pracy zawodowej, a staż stanowi dobry start do poznania rzeczywistego funkcjonowania firmy i rynku pracy. Wielu pracodawców wskazuje, że młody i aktywny uczeń, który chce realizować staż w czasie wolnym od nauki, to doskonały potencjalny przyszły pracownik, który

myśli o swojej karierze zawodowej, chce się rozwijać i doskonalić.

Uczniowie cenią sobie u pracodawców ich pozytywne nastawienie do przekazywania przez opiekunów stażystów wiedzy i doświadczenia zawodowego. Staż dla uczniów to także możliwość zweryfikowania swojej wiedzy i umiejętności, zwłaszcza kompetencji społecznych, które na tym wstępnym etapie doświadczenia dla wielu pracodawców są ważniejsze niż wiedza i umiejętności zawodowe.

Proszę powiedzieć coś o planach i zamierzeniach. A może wizjach przyszłości, które dopiero kielkują, ale są celem, marzeniem do zrealizowania?

Całemu zespołowi AWT® zależy, aby wypracowane rozwiązania znalazły zastosowanie na jeszcze większą skalę. Studenci Politechniki mogliby wspierać nas w pomaganiu

uczniom, uzyskując jednocześnie dostęp do bardzo nowoczesnych sal laboratoryjnych. Już od roku platforma **system.zawodowcy.org**, która pomaga w kontakcie z firmami z Wielkopolski, jest dostępna także dla studentów, ale obecnie znacznie trudniej docierać do nich z informacjami o korzyściach wynikających z korzystania z systemu. Nawiązujemy współpracę z koleżankami i kolegami z różnych wydziałów. Jeśli choć część pomysłów powiedzie się, nasza Uczelnia stanie się jeszcze bardziej otwarta dla społeczności regionu. Po przerwie związanej z wprowadzonym przez rząd reżimem sanitarnym chcielibyśmy znów zintensyfikować współpracę naukową z naszymi zagranicznymi partnerami z Finlandii, Malty, Portugalii, Słowacji, Słowenii, Stanów Zjednoczonych, Ukrainy i rozszerzyć ją o uczelnie z innych krajów.

www.awt.org.pl

Kobieta z tatuażem na piersi

W ramach inicjatywy *Odbezpiecz człowiekaństwo* Wydziału Inżynierii Zarządzania 27 października br. odbył się wernisaż *Kobieta z tatuażem na piersi* oraz panel dyskusyjny *Godność i bezpieczna przyszłość* - prowadzony przez dr **Ewę Więcek-Janke**.

Odbezpiecz człowiekaństwo to inicjatywa Wydziału w postaci cyklicznych spotkań, które mają przypominać, że bezpieczeństwo i zarządzanie bezpieczeństwem dotyczy nas

wszystkich. Uczestnicy mieli okazję poznać historie kobiet, którym światowej sławy specjalistki w dziedzinie tatuażu medycznego - Sylwia Nawrot oraz Sylwia Dobrowolska z firmy Amazink micropigmentation ART& Science przywróciły radość życia oraz wziąć udział w panelu dyskusyjnym z udziałem dr. hab. inż. Michała Rychlika, specjalizującego się m.in. w technikach komputerowych CAD oraz biomechanice.

Iwona Kawiak-Sosnowska

Politechnika Poznańska członkiem **Polskiej Unii Metrologicznej**

18 października 2021 r. podczas Krajowego Forum Integracji Polskiej Metrologii na Politechnice Lubelskiej oficjalnie rozpoczęła działalność Polska Unia Metrologiczna. Deklarację przystąpienia do Unii symbolicznie podpisało dziesięć podmiotów, a wśród nich Politechnika Poznańska.

Swoje podpisy pod dokumentem złożyli również przedstawiciele Politechnik: Krakowskiej, Lubelskiej, Łódzkiej, Opolskiej, Śląskiej, Świętokrzyskiej, Warszawskiej oraz instytutów naukowych i urzędów: Instytutu Metalurgii i Żelaza Sieci Badawczej Łukasiewicz, Głównego Urzędu Miar.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele polskich uczelni, instytutów naukowych PAN, Sieci Badawcza Łukasiewicz i wiele innych, znamienitych instytucji.

Głównym celem PUM jest realizacja wspólnych projektów badawczych, łączenie potencjału aparatury naukowej i budowanie wspólnych zespołów naukowych. Utworzenie PUM to przykład na właściwe rozumienie rozwoju nauki – nie poprzez rywalizację, ale wspólne działanie.

Uczestnicy rozmawiali o działalności Polskiej Unii Metrologicznej oraz idei przeprowadzenia powszechnego spisu metrologicznego.

Jak podkreślił prezes Głównego Urzędu Miar prof. **Jacek Semaniak**, nadszedł szczególny czas dla polskiej metrologii: *Musimy rozwijać nasze potencjały w warunkach współpracy, abyśmy mogli podejmować takie inicjatywy, które niejednokrotnie będą przerastać możliwości pojedynczej jednostki. Nasza współpraca sprawi, że staniemy się w wymiarze krajowym bezkonkurencyjni, a na arenie międzynarodowej konkurencyjni.*

Działania Polskiej Unii Metrologicznej koncentrować się będą m.in. na współpracy z przemysłem i otoczeniem biznesowym. Ten obszar jest niezwykle pożądanym przez

przedsiębiorców, szczególnie tych nieposiadających odpowiedniego zaplecza i infrastruktury metrologicznej.

Głównym zadaniem, które będziemy realizować, będzie przeprowadzenie inwentaryzacji stanu aparaturowego metrologii w Polsce pod hasłem Powszechny spis metrologiczny. Pozwoli to na stworzenie bazy infrastruktury, dzięki czemu szybko i skutecznie będziemy mogli realizować prace badawcze w określonych instytucjach i laboratoriach – poinformował dyrektor Biura Polskiej Unii Metrologicznej prof. Jerzy Józwik.

Ponadto naukowcy opracują i zaczną wdrażać system wsparcia kadry. Będzie on obejmował staże dla młodych pracowników nauki, w tym także studentów, pomoc przy doktoratach wdrożeniowych, udział w badaniach, kursach i szkoleniach z zakresu metrologii.

Obecny na spotkaniu minister edukacji i nauki Przemysław Czarnek poinformował o nowym programie o nazwie PUMA, który powstał dzięki współpracy ministerstwa oraz Głównego Urzędu Miar.

O głównych założeniach tego programu mówił wiceprezes Głównego Urzędu Miar dr Andrzej Kurkiewicz: *Program będzie wspierał realizację projektów służących podniesieniu poziomu kompetencji instytucji metrologicznych, wzmocnieniu kapitału intelektualnego, zwiększeniu konkurencyjności gospodarki, rozwoju nowoczesnych technologii, stymulowaniu rozwoju metrologii, w szczególności w obszarach zdrowia, środowiska i energii, zaawansowanych technik pomiarowych oraz rozwoju technologii cyfrowych.*

Politechnikę Poznańską reprezentowali prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski – rektor Politechniki Poznańskiej oraz prof. dr hab. inż. Michał Wieczorowski, prorektor ds. rozwoju i współpracy z gospodarką Politechniki Poznańskiej, który wygłosił wykład dotyczący myśli przewodniej Forum: Quo vadis *metrologia*?

Źródło: <https://www.pollub.pl>, <https://www.gum.gov.pl/pl/aktualnosci>
<https://www.gum.gov.pl/pl/aktualnosci/4600,Krajowe-Forum-Integracji-Polskiej-Metrologii.html>

GALA Forum Uczelni Technicznych

W dniach 21-24 października br. na Politechnice Poznańskiej po raz pierwszy od czasu pandemii odbył się w pełni stacjonarny Zjazd Forum Uczelni Technicznych, zorganizowany przez Samorząd PP, w którym wzięli udział przedstawiciele studentów uczelni technicznych z całej Polski.

Zjazdy mają na celu rozwijanie współpracy i umacnianie więzi między studentami wszystkich kierunków technicznych w kraju. W trakcie

wydarzenia reprezentanci uczestniczyli w szkoleniach oraz obradowali podczas sesji roboczej FUT. Panele szkoleniowe przygotowane dla uczestników obejmowały tematy: *Badanie oczekiwań studentów wobec programu studiów, Organizacja wydarzeń stacjonarnych i imprez masowych oraz Budowanie wizerunku i marki samorządu.*

Dodatkowo w czasie zjazdu odbyła się Gala Środowiska Studenckiego FUT, która ma na celu wyróżnienie samorządów studenckich za

ich działalność na rzecz studentów oraz finał Konkursu Kół Naukowych KoKoN, który wyłania najlepsze projekty z zakresu działalności naukowej studentów. Oprócz kolegów i koleżanek z samorządów studenckich uczelni technicznych, jako gospodarze i organizatorzy gościliśmy w murach naszej uczelni alumnów FUT oraz przewodniczącego Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej wraz z członkami Rady Wykonawczej. Gośćmi Gali ze strony Uczelni byli także: prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski - rektor PP, dr

hab. inż. Agnieszka Misztal, prof. PP - prorektor ds. studenckich i kształcenia oraz prof. dr hab. inż. Michał Wieczorowski - prorektor ds. rozwoju i współpracy z gospodarką.

W ogólnopolskim konkursie KoKoN wybrano zwycięzców w 5 kategoriach:

- Badania naukowe
- Edukacja
- Innowacje i nowe technologie w ekologii
- Projekt inżynierski
- FUT Favourite.

Działalność samorządów studenckich nagrodzono w następujących kategoriach:

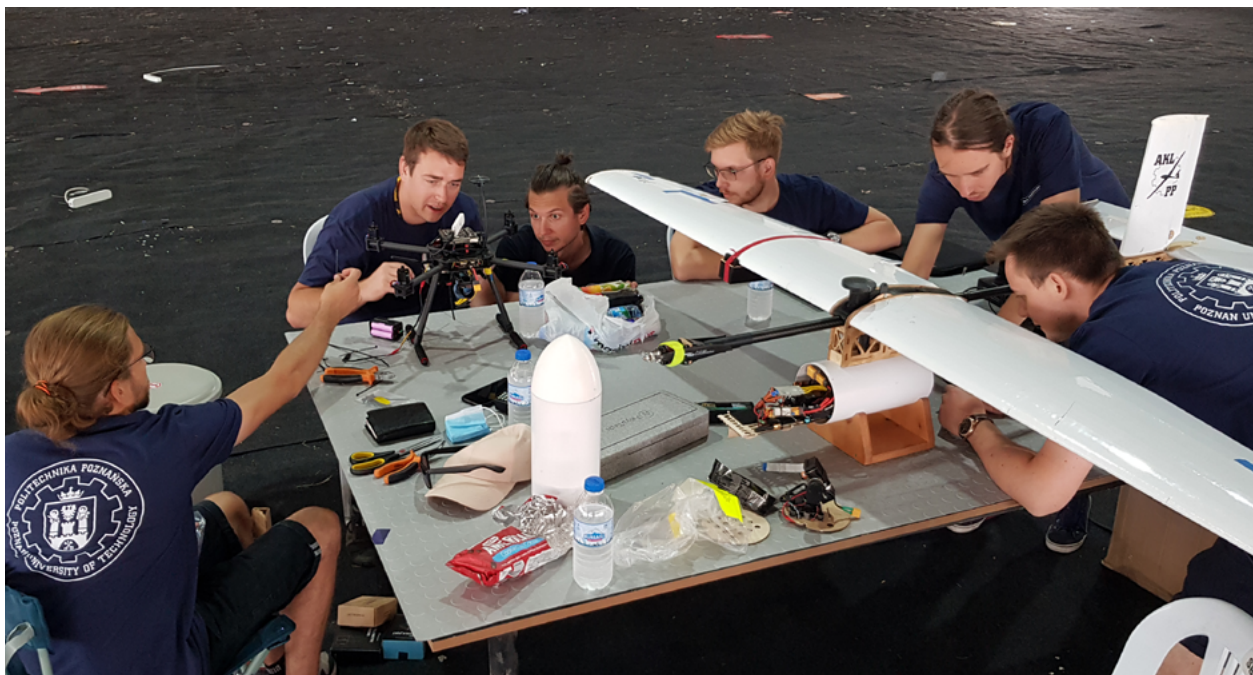
- Animowanie czasu online
- Najlepszy kalendarz akademicki
- Najlepszy projekt dydaktyczny
- Najlepszy projekt kulturalny
- Samorząd Studencki jako motywator
- Samorząd Studencki wsparciem.

Statuetkę w kategorii *Najlepsza akcja charytatywna* otrzymały ex aequo wszystkie przyjęte zgłoszenia, w tym także Sztab Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy przy Politechnice Poznańskiej.

Nie była to jedyna nagroda, którą dostała Politechnika Poznańska. Fo-

rum Uczelni Technicznych przyznało także wyróżnienie w nieogłoszonej wcześniej kategorii *Autorytet FUT*. Otrzymał je prof. dr hab. inż. Teofil Jesionowski, rektor Politechniki Poznańskiej, przewodniczący Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych.

Ekipę pod opieką naukową dr. inż. Radosława Górzeńskiego stanowili: Jan Dominiak, Bartosz Ptak, Mateusz Piechocki, Marcel Kraśniewski, Maksymilian Michta oraz Andrii Payensky.

AKL była świetnie przygotowana do zawodów. Zespół ma za sobą już dwa lata realizacji interdyscyplinarnego grantu rektorskiego, w ramach którego pod opieką dr. inż. Krzysztofa Walasa, dr. inż. Marka Krafca i dr. inż. Radosława Górzeńskiego rozwinął konstrukcję płatowca i algorytm lokalizacji obiektów. Z kolei podczas zawodów Droniada ekipa zakupiła i opanowała platformę quadcopterową HolyBro. Ponadto wykonała już kilkanaście godzin lotu i kilkadziesiąt startów na płatowcu, dzięki czemu wyeliminowała większość słabości konstrukcji. W pewnym sensie ich działania są już rutynowe. Konstrukcja samolotu uwzględniająca współczynniki bezpieczeństwa jest przemyślana i doskonała podczas wielu prób.

Ekipa Akademickiego Klubu Lotniczego Politechniki Poznańskiej na podium w zawodach **TEKNOFEST**

Ekipa Akademickiego Klubu Lotniczego Politechniki Poznańskiej, w skład której weszli także studenci wywodzący się z koła naukowego CybAiR, zajęła trzecie miejsce w gronie 58 sklasyfikowanych zespołów (67 zarejestrowanych) oraz została uhonorowana najwyższą nagrodą Golden Performance Prize w kategorii Free Duty UAV Competition w ramach zawodów Teknofest, które odbyły się w dniach 13-18 września 2021 r. w Bursie w Turcji.

Warto także zwrócić uwagę na ważny aspekt zawodów: kategoria, w której startował AKL miała charakter otwarty, czyli rywalizacja nie była ograniczona wyłącznie do społeczności akademickiej.

Serdecznie gratulujemy!

TEKNOFEST – Festiwal Lotnictwa, Kosmosu i Technologii to pierwszy i jedyny turecki festiwal lotniczy, kosmiczny i technologiczny organizowany we współpracy z wieloma organizacjami, które odgrywają kluczową rolę w rozwoju krajowej technologii w Turcji. Organizując wiele wydarzeń, takich jak konkursy technologiczne, pokazy lotnicze, koncerty, wykłady i wydarzenia na różne tematy, ma on na celu zwiększenie zainteresowania technologią w społeczeństwie. Zwieńczeniem wielu tygodni rywalizacji jest wystawa pokonkursowa organizowana na Lotnisku Atatürka, podczas której projekty są prezentowane publiczności oraz zebranym VIP'om. Ze względu na znakomite miejsce zajęte przez reprezentantów Politechniki Poznańskiej, oni także znaleźli się w tej wyróżnionej grupie gości.

LAUREACI STATUETEK „GWIAZDA NOCY NAUKOWCÓW”

Uroczysta Gala 15-lecia Nocy Naukowców, która odbyła się 24 września br. stała się okazją do uhonorowania osób, które, angażując się i wspierając jej organizację, stały się prawdziwymi gwiazdami Nocy Naukowców. Gwiazdziste statuetki oraz gratulacje z rąk prof. dr. hab. inż. Michała Wieczorowskiego - prorektora ds. rozwoju i współpracy z gospodarką otrzymali:

- prof. dr. hab. inż. **Aleksandra Rakowska** (Politechnika Poznańska) - pierwsza rektor, która odpowiadała za Noc Naukowców w latach 2006-2008, służąc początkującym organizatorom wsparciem i pomocą, oraz obdarzając ich zaufaniem w każdej sytuacji;
- prof. dr. hab. inż. **Karol Nadolny** (Politechnika Poznańska) - prorektor odpowiedzialny za Noc Naukowców w latach 2009-2012; dzięki jego racjonalizmowi i pragmatycznemu podejściu możliwe było organizowanie błyskawicznie rozwijających się Nocy Naukowców;
- prof. dr. hab. inż. **Jan Żurek** (Politechnika Poznańska) - prorektor odpowiedzialny za Noc Naukowców w latach 2013-2016; zaufanie oraz pozytywne nastawienie rektora sprawiały, że warto było podejmować nawet najtrudniejsze wyzwania;
- prof. dr. hab. inż. **Teofil Jesionowski** (Politechnika Poznańska) - prorektor odpowiedzialny za Noc Naukowców w latach 2017-2020; energia i ambicja rektora stanowiły motywację do działania dla całego zespołu organizatorów i naukowców;
- dr hab. **Paweł Marszałek**, prof. UEP (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, kierownik Katedry Pieniądza i Bankowości) - za wieloletnią współpracę przy tworzeniu Nocy Naukowców na UEP, promocję wiedzy na temat świata finansów i pieniądza przyszłości;
- prof. dr. hab. inż. **Krzysztof Walczak** (Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, kierownik Katedry Technologii Informacyjnych) - za wieloletnią organizację atrakcyjnych zajęć w Laboratorium Wirtualnej i Wzbogaconej Rzeczywistości podczas Nocy Naukowców oraz odkrycie przed odbiorcami praktycznego stosowania technik VR/AR;
- dr inż. **Urszula Mojsiej** (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, emerytowany pracownik Działu Marketingu i Komunikacji) - za niezwykle skuteczną koordynację Nocy Naukowców z ramienia UPP w latach 2009-2019;
- prof. dr hab. **Jan Pikul** (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, rektor UPP w latach 2016-2020, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą w latach 2008-2016) - za reprezentację UPP w projekcie Nocy Naukowców w latach 2009-2016;
- prof. dr hab. **Krzysztof Szoszkiewicz** (Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, rektor UPP obecnej kadencji, prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą w latach 2016-2020) - za reprezentację UPP w projekcie Nocy Naukowców w latach 2016-2020;
- dr **Renata Popiołek** (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Sekcja Promocji | Centrum Marketingu UAM) - z Nocą Naukowców związana od ponad 10 lat, a od 3 lat jeszcze ściślej - jako koordynator grantu w UAM Poznań jest odpowiedzialna za całościową organizację tego przedsięwzięcia od strony organizacyjnej, finansowej, promocyjnej i komunikacyjnej;
- dr **Magdalena Barańska** (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu) - koordynator Nocy Naukowców na Wydziale Studiów Edukacyjnych UAM, związana z imprezą prawie od samego początku, zajmowała się

m.in. zbieraniem, nadzorem, rozliczaniem i komunikacją w ramach Nocy Naukowców na całym Wydziale;

- prof. dr hab. **Przemysław Wojtaszek** (Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu, prorektor ds. projektów badawczych i doktorantów UAM) - rektor od wielu lat wspierał Noc Naukowców na Wydziale Biologii UAM, zarówno jako naukowiec, jak i członek władz Wydziału; wraz z zespołem naukowców z Zakładu Biologii Molekularnej i Komórkowej bardzo chętnie dzielił się naukową wiedzą z liczną publicznością odwiedzającą Wydział Biologii UAM;
- dr inż. **Cezary Mazurek** (pełnomocnik dyrektora IChB PAN ds. PCS z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo- Sieciowego) – od samego początku istnienia programu Nocy Naukowców w Poznaniu skutecznie popularyzował wśród dzieci i młodzieży naukę wspieraną nowoczesnymi technologiami;
- prof. dr hab. **Jan Celichowski** (prorektor ds. nauki z Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu) - osoba odpowiedzialna za realizację na AWF Poznań projektów w ramach Nocy Naukowców;
- prof. dr hab. **Stanisław Kowalik** (Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu, prorektor ds. nauki przez

okres dwóch kadencji: 2008-2012 oraz 2013-2016) - inicjator udziału AWF Poznań w Nocy Naukowców;

- dr inż. **Dorota Dardas** (Instytut Fizyki Molekularnej Polskiej Akademii Nauk) – jako inicjatorka i koordynatorka Nocy Naukowców w IFM PAN w dużym stopniu przyczyniła się do popularyzacji prac badawczych z dziedziny fizyki oraz do zwiększenia rozpoznawalności Instytutu Fizyki Molekularnej Polskiej Akademii Nauk, a tym samym do budowania pozytywnego wizerunku PAN wśród społeczeństwa;
- dr hab. **Natalia Rozwadowska**, prof. IGC PAN (Instytut Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk) – za dzielenie się pasją do nauki i, wraz z całym zespołem naukowców Instytutu Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk, przybliżanie społeczeństwu tajemnic DNA i jego znaczenia w naszym codziennym życiu.

Za wieloletnią współpracę i wspieranie Nocy Naukowców statuetki otrzymali także przedstawiciele firm wspierających Noc Naukowców: **Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA, Huawei Polska SA i Spółka Veolia Energia Poznań SA.**

Wszystkim nagrodzonym serdecznie gratulujemy!

Projekt pn. „Politechnika Poznańska uczelnią otwartą dla wszystkich” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Unii Europejskiej w ramach Osi priorytetowej III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Předstawiamy Państwu rozmowę z **Olgierdem Kosibą**, prezesem Towarzystwa GEST, właścicielem i pomysłodawcą największej w Polsce i Europie encyklopedycznej platformy edukacyjnej do nauki polskiego języka migowego MIGAJ. EU oraz pierwszej w Polsce mobilnej aplikacji przeznaczonej do nauki polskiego języka migowego. Olgierd to także wyśmienity metodyk, wykładowca, autor wielu publikacji z szeroko pojętej problematyki języka migowego i świata Głuchych.

Przeczytałam twoje imponujące CV, miałam też przyjemność osobistego poznania Cię podczas kursu PJM oraz warsztatów na temat świata Głuchych, jednak do tej pory nie dowiedziałam się, jakie były przyczyny, okoliczności tego, że zainteresowałeś się tak trudną problematyką i zacząłeś uczyć się, a potem innych polskiego języka migowego?

Początki były prozaiczne. Czasami ludzie spodziewają się jakiejś historii, tego, że musiało wydarzyć się coś spektakularnego, traumatycznego, np. że uratował mi życie niesłyszący. Niczego takiego nie było, nie mam takiej historii. Odwiedziłem kiedyś przyjaciela, zdaje się, że to był 1992 r., u którego było wówczas małżeństwo głuchych. Oczywiście nie wiedziałem, że była to para niesłyszących, odnosiłem nawet wrażenie, że szeptają do siebie. Posługiwali się rękami, ale wtedy nie wiedzia-

Warto słuchać

*Ludzie, którzy nie słyszą mogą wszystko
- za wyjątkiem słyszenia.*

IRVING KING JORDAN

Od stycznia bieżącego roku Politechnika Poznańska realizuje projekt z programu POWER 3.5 – Politechnika Poznańska uczelnią otwartą dla wszystkich. W ramach podjętych działań Towarzystwo Tłumaczy i Wykładowców Języka Migowego GEST prowadzi kursy polskiego języka migowego (PJM) na poziomie podstawowym i zaawansowanym oraz warsztaty z tematyki świata Głuchych. Warto przy tej okazji podkreślić, że zarówno pierwsza, jak i druga oferta szkoleń miała już swoją pierwszą edycję, niemniej w perspektywie MIDI zajęcia są powtarzane. Ich cel jest oczywisty, zbieżny rzecz jasna z głównym celem projektu: cały czas dążymy do tego, aby nasza Uczelnia była otwarta dla wszystkich, aby było w niej miejsce także dla osób dotąd społecznie wykluczonych.

łem, co to oznacza. Kiedy wyszli, zapytałem, kim byli, bo wydawali się dziwni. Wtedy kolega powiedział mi, że są głuchoniemi i migają. Byłem zszokowany tą całą sytuacją, a jednocześnie zaintrygowany. Okazało

się, że ów kolega zna język migowy, ale niestety nie mógł mnie uczyć, bo nie miał na to czasu. Dał mi jednak kontakt do kogoś z Jeleniej Góry (sam mieszkalem wtedy w Wałbrzychu), kto mógłby mnie uczyć.

Ostatecznie, gdy przeprowadziłem się do Bolkowa i miałem bliżej do Jeleniej, zacząłem prywatnie uczyć się migania – tak po prostu, bo mi się to podobało. Był to chyba rodzaj poszukiwania czegoś, co mogłoby mnie wyróżnić. Absolutnie nie wiązałem z tym żadnych planów zawodowych, był to rodzaj pasji.

To jak to się stało, że owa pasja stała się Twoim źródłem utrzymania? Oczywiście, jak rozumiem, nadal pozostając pasją, a nie jedynie pracą.

Tak, oczywiście to nadal moje ulubione hobby. Podpisuję się obydwoma rękami pod znanym powiedzeniem, że jeśli wykonujesz coś, co jest twoją pasją, to nie przepracujesz ani jednego dnia – więc ja nie pracuję, oddaję się pasji, za którą w dodatku ludzie płacą i jestem szczęśliwy (śmiech). A zaczęło się to wszystko w 2006 lub 2007 roku, kiedy zostałem poproszony przez Karkonoski Sejmik Osób Niepełnosprawnych z Jeleniej Góry o przeprowadzenie kursu języka migowego, za który miałem otrzymać wynagrodzenie. Nigdy dotąd nie prowadziłem żadnych szkoleń, ale wizja zarobku była zachęcająca... Okazało się, że zajęcia wypadły dobrze, dostałem wiele pozytywnych komentarzy i prośb o kolejne takie kursy. Postanowiłem wówczas, że w pierwszej kolejności muszę szukać dróg rozwoju samego siebie – wiedziałem, że jeżeli będę dobry, to moi uczniowie zyskają na tym najwięcej. Zacząłem się uczyć, uczyć i uczyć, bo już wówczas wiedziałem, że znajomość języka nie czyni z nikogo wykładowcą. Trzeba umieć ten język przekazywać. Nie miałem wykształcenia pedagogicznego, więc trochę eksperymentowałem, przywołując

wzory z własnej edukacji. Później nadrobiłem te braki, przechodząc bardzo intensywny kurs z zakresu przyspieszonych metod nauki języka obcego prowadzony przez kanadyjski instytut.

I w ten sposób przeszliśmy do bardzo istotnej sprawy, czyli tego, czym tak naprawdę jest język migowy i kim są osoby, które się nim posługują.

Zaczynając od pierwszej kwestii: w 1992 roku zacząłem uczyć się języka migowego, żeby móc porozumiewać się z osobami głuchymi. Minęło aż kilkanaście lat zanim zorientowałem się, że uczono mnie nie polskiego języka migowego (PJM), tylko znaków podkładanych pod polską gramatykę, czyli tak naprawdę poznałem system językowo-migowy (SJM), który nie jest językiem. Jeszcze na początku lat 90. nikt nie rozgraniczał tych dwóch pojęć. O PJM zaczęto mówić w 1994 roku i to właśnie w Poznaniu – nazwy tej użył w swojej pracy Michael Farris, pracownik Instytutu Językoznawstwa na UAM w Poznaniu. Od tego czasu zaczęto badać ten język od strony strukturalnej, lingwistycznej i gramatycznej. Dopiero bodajże w 2008 r. na kursie PJM po raz pierwszy dowiedziałem się, że istnieje coś takiego jak polski język migowy, i że oczywiście wcale go nie znam, a także, że słowo głuchoniemy jest traktowane jako obraźliwe, ponieważ podwójnie stygmatyzuje. Od tego czasu poznałem strukturę języka, wciąż się go uczę, próbując nadążyć za zachodzącymi w nim zmianami. Proces badania każdego języka jest w zasadzie nieustanny, niemniej w odniesieniu do polskiego języka migowego jest jeszcze bardzo, bardzo wiele do zrobienia; wciąż nie ma np. kogoś takiego

jak prof. Bralczyk, który pomógłby rozstrzygać problemy językowe; nie powołano odpowiednika Rady Języka Polskiego. Polski język migowy pozostawiono społeczności głuchych, i to bardzo dobrze, ale jeśli chodzi o badania lingwistyczne, gramatyczne, niewielu jest głuchych badaczy, z których wyników można czerpać. Sam mam niewątpliwą przyjemność analizowania i badania tego języka, a także dzielenia się zdobytą w tym zakresie wiedzą. Podsumowując: polski język migowy to kompletny system używany w procesie komunikacji, który ma cechy właściwe każdemu innemu językowi.

Kim są głusi? Kim są głusi w Polsce? Wydaje się, że to banalne pytania, niemniej (nota bene dzięki Twojemu szkoleniu) wiem, że nie jest to łatwy temat, który wymaga rozważenia zarówno w kontekście medycznym, prawnym, jak i społecznym.

Musimy dokonać podziału pojęcia głusi na dwie części: pierwsza to głusi, czyli ludzie niesłyszący – z tym nie wiążą się żadne odrębności natury językowej. Druga strona medalu to Głusi, czyli osoby, które nie definiują się w żaden sposób od strony medycznej; nie uważają się za osoby niepełnosprawne, okaleczone, biedne, nie cierpią z powodu głuchoty, przeciwnie – są to ludzie szczęśliwi, skupieni wokół polskiego języka migowego, którzy mają swoją kulturę, historię; którzy stworzyli w Polsce swoją społeczność, w dodatku na tyle wyrazistą, że można o niej mówić w kontekście kulturowości, mam tu na myśli chociażby sztukę czy sport. Mamy zatem tutaj do czynienia z rodzajem państwa w państwie. Są kraje, które oficjalnie uznały spo-

Zespół szkoleniowy GEST (fot. Marcin Baliński)

łeczność Głuchych za mniejszość językowo-kulturową.

A jak to wygląda w Polsce?

Czy nasz ustawodawca odniósł się w sposób systemowy do społeczności Głuchych?

Tak, choć niewiele jest takich zapisów i przede wszystkim odnoszą się one do głuchych z małej litery, np. jest ustawa o języku migowym, w której nie zastosowano rozróżnienia głuchy/Głuchy. Definiuje ona osoby głuche jako te, które posługują się językiem migowym i należy im się tłumaczyć języka migowego w różnych obszarach działalności publicznej. Ustawa funkcjonuje od 1 kwietnia 2012 r. – jest lepiej niż było, ale nadal jest źle, dlatego że samym aktem prawnym nie zmienimy sposobu myślenia ludzi.

Nasuwa mi się tu od razu termin audyzm, który poznałam właśnie

podczas Twojego ostatniego szkolenia. Czy możesz powiedzieć, na czym polega to zjawisko?

Najprościej rzecz ujmując, to negatywny stosunek osób słyszących do osób głuchych, który umniejsza wartość tych ostatnich. Głusi postrzegani są jako osoby nieporadne, zależne, które nie potrafią niczego osiągnąć. Audysta to człowiek, który wie lepiej, jak należy przeciwdziałać głuchocie, jak ją leczyć, jak traktować głuchych; sprowadzając to pojęcie do innych, bardziej znanych, nasuwa się skojarzenie z seksistą czy rasistą.

Czyli mimo tego, że za chwilę minie dekada od wprowadzenia w życie ustawy, audyzm króluje i to szczególnie w miejscach, które z definicji powinny być przyjazne osobom głuchym, np. szpitalu...

Niestety rzeczywiście tak jest. Niedawna sprawa: głucha kobieta w ciąży znalazła się w szpitalu, a tak się złożyło, że jej tłumaczka nie mogła jej towarzyszyć. W związku z tym w imieniu ciężarnej zwróciła się do dyrektorki szpitala z prośbą o przydzielenie kogoś innego. Dyrektorka odpowiedziała, że może родzić w innym szpitalu, albo musi sama zorganizować sobie kogoś do pomocy. Mówimy o polskiej kobiecie, która ma polskie obywatelstwo, płaci podatki i powinna mieć takie same prawa, jak każda inna osoba. Oczywiście jako Towarzystwo GEST staramy się bardzo mocno przeciwdziałać takim sytuacjom, bo zachowania audystyczne są niestety bardzo częste. Zaczynają się od codziennych, błahych spraw, np. w sklepie czy w restauracji obsługa krzyczy do głuchego: *Nie migaj, tylko napisz mi o co ci chodzi*, albo nie podchodzi do takich klientów. To są oczywiście przykre sytuacje, ale nie mają jakichś

drastycznie złych konsekwencji. Gorsze są przypadki, z jakimi mamy do czynienia w instytucjach publicznych, szpitalach, szkołach – tu już mówimy o ludzkich tragediach. To jest tak, jakby ci odmówiono pomocy, leczenia i opieki dlatego, że np. jesteś blondynką, bo masz okulary. Wówczas byłoby to oburzające, czułabyś się wykluczona i walczyłabyś z tym, mając prawo do bycia sobą. Głusi mają takie samo prawo, mają swój język, dzięki któremu mogą funkcjonować normalnie. Od kilku lat zmieniłem perspektywę mówienia o nauce języka migowego: kiedyś mówiłem, że dobrze się go uczyć, żeby móc pomagać Głuchym; teraz mówię: języka migowego dobrze się nauczyć, żeby móc pomagać policjantom, lekarzom, prezydentom, bo to oni potrzebują pomocy. Głuchy wchodzi do urzędu i komunikuje, migając: *Dzień dobry. Przyszedłem w sprawie dowodu osobistego. Poproszę wniosek*. Jeśli urzędnik tego nie rozumie, no to właśnie on wymaga pomocy, nie Głuchy, który działa na mocy swojego języka i wspomnianej ustawy.

No właśnie - 19 lipca 2019 r. weszła w życie Ustawa o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Czy ona w bardziej skuteczny sposób pomogła osobom głuchym?

Bardzo pomogła, a szczególnie skutecznie po 6 września, kiedy zakończył się ostatni etap jej wdrażania uwzględniający system skargowy oraz karny. Ustawa o języku migowym mówiła tylko tyle, że osoba głucha ma prawo do tłumacza języka migowego. Urzędy, instytucje publiczne, w tym uczelnie, nie robiły z tym nic, albo prawie nic. Zdaje się,

że może 1% instytucji potraktowała te zapisy poważnie. Zdarzało się, że urzędy rezerwowały jeden numer telefonu stacjonarnego na potrzeby głuchych – jeśli będą potrzebowali tłumacza, to mogą sobie zadzwonić... To była groteska, i to nie dlatego, że ludzie są ignorantami i że są źli, tylko dlatego, że wprowadzenie ustawy bez wyjaśnienia społecznego, z kim i czym mierzymy się w tych aktach prawnych było poważnym błędem. Gdy weszła w życie ustawa o zapewnieniu dostępności, to nagle okazało się, że urząd miasta, który wysyła do osoby głuchej 7-stronicowe pismo, nagle, na wniosek tej osoby, zapewnia przetłumaczenie tego dokumentu; nagle instytucje takie jak uczelnie, teatr, kino dbają o to, żeby był kontakt z tłumaczem języka migowego – w wersji on-line lub na żywo. Świadomość potrzeb osób z niepełnosprawnościami rzeczywiście znacząco wzrosła, a jeśli nie, to być może kary w wysokości 5-10 tys. zł za każdy przypadek braku dostępności zrobią swoje. Moim marzeniem nie jest to, żeby każdy był tłumaczem języka migowego, tylko żeby każdy człowiek wiedział, co to jest społeczność Głuchych.

Czyli projekt z zakresu polityki otwartości realizowany przez Politechnikę Poznańską, w tym szkolenia przybliżające naszym pracownikom świat Głuchych, to strzał w dziesiątkę?

To absolutnie coś genialnego! Bardzo szybko zrekrutowała się grupa, która przystąpiła do pierwszego stopnia kursu polskiego języka migowego. Stanowili ją ludzie z różnymi doświadczeniami i z różnych działów, z różnymi kompetencjami i kwalifikacjami, ale niemalże wszyscy mó-

wili, że spodziewali się nauki znaków, a tymczasem otrzymali klucz do bardzo ciekawego świata. Uczestnicy naprawdę na każdym kroku powtarzali, że zapisując się na kurs, mieli inne oczekiwania, a dostali coś niepomrotnie większego – nie tylko nauczycieli się podstaw polskiego języka migowego, ale także dowiedzieli się bardzo dużo o kulturze Głuchych. Dla mnie jest to wartość nie do przecenienia, mam bowiem świadomość, że ludzie którzy ukończyli kurs, za kilka miesięcy zapewne nie będą pamiętali nawet alfabetu. Być może ktoś zainteresuje się tym tematem na tyle, że sam podejmie dalszą naukę, ale to w sumie nie jest najistotniejsze. Najważniejsze, że niezależnie ile czasu minie od zakończenia kursu, uczestnicy będą pamiętali jak funkcjonują Głusi, jak można się z nimi komunikować, jak wygląda ich *savoir-vivre*. To ma ogromny sens! Po 10 latach, kiedy kursanci nie będą pamiętali nawet pół literki, nadal będą doskonale wiedzieć, że Głuchy nie jest niepełnosprawny, że trzeba wezwać tłumacza, że trzeba okazać szacunek, że mamy do czynienia z odmiennością kulturową... Są to dla mnie ambasadorzy Głuchych.

Podczas wspomnianych przez Ciebie zajęć poznaliśmy także termin CODA. Powiedz proszę, co oznacza; przecież niewykluczone, że wśród naszych studentów znajdują się właśnie takie osoby.

CODA, skrót od angielskiej nazwy *Child of Deaf Adult/s*, oznacza słyszące dziecko niesłyszących rodziców. To grupa, której poświęca się coraz więcej uwagi, ale jednak wciąż za mało. Oczywiście traktuje się je jako osoby słyszące, ale wychowywane

w rodzinach, w których rodzice nie słyszą, doświadczają sytuacji, które nigdy nie powinny być ich udziałem. Pamiętam takie ogłoszenie na Facebooku, które w zamierzeniu miało sprowokować do komentarzy: *Mam 43 lata i od 40 lat jestem tłumaczem języka migowego*. Rzeczywiście plan się powiódł – widziałem wiele pytań: jak to jest możliwe?, czy to aby nie błąd?... I wówczas ten człowiek powiedział, że to nie żadna pomyłka, przeciwnie, od 40 lat jest tłumaczem swoich rodziców. Jeśli dziecko tłumaczy w sklepie warzywnym, że mama chce kupić marchewkę, to nie jest to oczywiście żaden problem, ale kiedy moja koleżanka mówi mi, że kiedy miała 13 lat tłumaczyła rozwód swoich rodziców w sądzie, to to już jest trauma, coś, z czego wychodzi się po terapiach z psychologiem. Każde dziecko ma prawo do tego, żeby być dzieckiem.

Można byłoby się zastanawiać nad potrzebą edukowania pracowników Politechniki Poznańskiej w zakresie języka migowego, skoro tak naprawdę nikt z nas nie miał długofalowego kontaktu z osobami głuchymi. Czy jest szansa, że wśród naszych studentów pojawią się osoby głuche? Oczywiście pytaniem tym wywołuję temat edukacji Głuchych, w tym sytuacji szkolnictwa w Poznaniu. I druga część pytania: czy działania podejmowane przez Politechnikę w ramach projektu, w tym kurs języka migowego, rzeczywiście mogą zachęcić Głuchych do studiowania na naszej uczelni?

Dlaczego nie ma studentów głuchych? Bo nie było dotąd oferty kierowanej do tej grupy. To jest tak, jak z ustawą o języku migowym: polityka

urzędów była taka, że jak przyjdzie osoba głucha, to zorganizuje się tłumacza, ale głuchy wie, że niczego tam nie załatwi, więc przychodzi ze swoim – i tak koło się zamyka. W ofercie szkół wyższych brakowało dotąd jasnego przekazu, czyli oferty tłumaczonej na język migowy, bo samo napisanie, że uczelnia jest otwarta dla osób głuchych, niestety nie wystarcza. Trzeba wiedzieć, że nie wszyscy głusi nabyli kompetencji w zakresie języka polskiego i nauczyli się go jako języka drugiego, obcego. Zatem jak mają przyjść na studia, skoro nie wiedzą, że mogą, że uczelnia zapewni im dostępność kształcenia, że tu znajduje dla siebie przestrzeń?

Jeśli chodzi o edukację osób głuchych, to sytuacja jest bardzo różnicowana. Niestety w większości ośrodków szkolno-wychowawczych, a jest ich w Polsce około 30, wygląda źle, przy czym zaznaczam, że jest to temat niezwykle szeroki i skomplikowany. Rodzice zostawiają dzieci w internacie i, jeśli sami są Głusi i migają, tłumaczą zaistniałą sytuację – malec oczywiście też zna język migowy i jest świadomy, co się wydarzy; gorzej, jeśli dorośli są słyszący i, nie znając PJM, nie mogą tego w żaden sposób przekazać swoim dzieciom, które odbierają zostawienie ich w placówce jako porzucenie.

Czy to znaczy, że słyszący rodzice nie mają świadomości, że mogą razem ze swoimi dziećmi uczyć się języka migowego?

I tu wracamy do tematu audyzmu i podejścia lekarzy do języka migowego. Niestety na uczelniach medycznych, nawet na surdopedagogice, język migowy traktowany jest jako zło – wciąż panuje pogląd,

że jeśli dziecko będzie się go uczyło, to nie będzie się chciało uczyć języka polskiego i nie będzie chciało mówić. Niejednokrotnie lekarze wprost zabraniają rodzicom uczenia dzieci języka migowego. Całkiem niedawno rozmawiałem z matką dziecka z porażeniem mózgowym, która przyznała się, że lekarze zabraniali jej uczyć dziecko migania, ale ona to zrobiła i dzięki temu złapała z nim kontakt. Ileż trzeba mieć siły i determinacji, żeby powiedzieć, że lekarz, który skończył medycynę, myli się! Jeśli postawy audystyczne przejawiają, nazwijmy to, zwykli ludzie i sprowadza się to do wyzysku typu: *O, idą głuchoniemi! Machają jak małpy!*, to nie jest jeszcze tak tragicznie; gorzej, jeśli dotyczy to lekarzy, dyrektorów czy nauczycieli.

Kontynuując wątek kształcenia: w przeważającej większości ośrodków szkolno-wychowawczych dzieci nie są uczone języka migowego, a nauczyciele przekazujący im wiedzę z danych przedmiotów także się nim nie posługują. PJM jest językiem wykładowym w nielicznych placówkach, m.in. w Warszawie. W Poznaniu dyrektorka szkoły na Śródcie z rozbijającą szczerością mówi, że nauczycieli, którzy posługują się językiem migowym jest maksymalnie 5 na 110 osób kadry. Czyli wykładowcy mówią do głuchych dzieci i oczekują, że ci zrozumieją ich komunikaty – pani od muzyki daje polecenie: wysłuchaj fragmentów muzyki Mozarta i wypisz przymiotniki, rzeczowniki i czasowniki, które ją opiszą. I to nie jest film Barei. Takich przykładów można by mnożyć. Po ukończeniu szkoły podstawowej dzieci idą do zawodówki, żeby zdobyć zawód, przy czym i tutaj mechanizmy są podobne, czyli brak jest narzędzia do porozumiewania się

– wspólnego języka. Uczniowie nauczają się tego, co zobaczą, czyli tylko czynności, nie zdobędą wiedzy. Osoba głucha postrzega tekst wizualnie, litery nie przenoszą żadnych treści, nie łączy się z desygnatami, które dla osób słyszących są oczywiste. Trzeba użyć specjalistycznych metod, żeby nauczyć dzieci głuche, jakie znaczenia mają poszczególne znaki – w tym celu uczy się języka polskiego jako obcego za pomocą języka już im znanego, czyli migowego. W związku z tym, jeśli głuchy nie posługuje się PJM, nie może mieć sukcesów w nauce języka polskiego. Szkoliłem 40 dorosłych głuchych tłumaczy – zapytałem ich, ile przeczytali książek. Okazało się, że nikt nie przeczytał żadnej, bo nikt ich nie nauczył tej sztuki. Zaledwie 40 minut zajęło mi wytłumaczenie, co oznaczają końcówki fleksyjne w języku polskim – abstrakcja dla głuchych. Na końcu zajęć jeden z uczestników powiedział, że bardzo żałuje, że to nie ja uczyłem go języka polskiego. Było mi bardzo przyjemnie, ale i niezwykle smutno, bo na tym przykładzie było widać, że jednak można.

W większości przypadków edukacja osób głuchych kończy się na szkole zawodowej, ale tak nie musi być. Głusi, jako społeczność kulturowa, od kilku lat jakby się przebudzili, między innymi dzięki takim szkołom, jak ta przy ul. Łuckiej w Warszawie. Mają pragnienie i potrzebę zdobywania wyższych kwalifikacji. Coraz więcej głuchych zdaje maturę i chce studiować; coraz więcej uczy się, bo ma dobrych nauczycieli, oczywiście przy olbrzymim wsparciu rodziny. Szkoda więc, że w poznańskiej szkole, co z rozbrajającą szczerością obwieszcza dyrektorka ośrodka, od 110 lat maturę zdały 2 osoby. Nie

wiem, czy jest tu się czym chwalić? Dlaczego w warszawskiej szkole można, a u nas nie? Niestety wynika to z postawy audystycznej zarówno dyrektorki szkoły, jak i większości nauczycieli, którzy są przekonani, że głusi to osoby niepełnosprawne i nie dostrzegają w swoich uczniach potencjału intelektualnego. Myślą o nich tylko w kategoriach problemu, cierpienia, upośledzenia. Absolutnie tak nie jest: głuchy jest szczęśliwy, żyje pełnią życia, a jedyne, czego potrzebuje, to język. I taki paradoks: uczą się go na dużą skalę pracownicy Politechniki Poznańskiej, a nie uczą nauczyciele w szkole dla głuchych!...

Podczas wspomnianych warsztatów z Tobą zanotowałam niezwykle sugestywną myśl: „Jeśli tracisz wzrok, tracisz kontakt z rzeczami, jeśli tracisz słuch, tracisz kontakt z ludźmi”. Jak rozumieć te słowa i kto je wypowiedział?

Autorką tych słów jest Helen Keller, głuchoniewidoma amerykańska pisarka, niezwykle barwna postać, której działalność w świecie głuchych i niewidomych była wprost niebywałą, nieprawdopodobna. Polecam film o niej – pamiętam niesamowitą scenę z czarno-białej produkcji pt. *Cudotwórczyni*, w której ta niewidoma, niesłysząca i niemówiąca osoba zrozumiała, co to jest woda... Do dziś mam ciarki, gdy o tym myślę. Helen nie czuła się upośledzona, napisała wiele książek, wygłaszała wykłady... Niekiedy ludzie zdrowi zadają sobie, pytanie: czy gdybym miał wybór, wolałbym być niewidomym czy głuchym? Najczęściej wybieramy drugą opcję, myśląc o utracie wzroku jako o czymś strasznym. Słowa Keller wpisują się w te rozważania: w zacytowanej myśli ujęta jest kwintesencja

komunikacji – osoba niewidoma słysząc, przyswaja język, który daje jej ogromną przewagę w funkcjonowaniu społecznym. Przykład: wiele lat temu do dużego sklepu spożywczego w Jeleniej Górze wszedł niewidomy z psem przewodnikiem; wyrzucono go, głównie ze względu na czworonoga. Co się zadziało? Wydarzenie miało miejsce o godzinie 15.00, a już o 17.00 pojawiła się audycja w radiu, a sklep przeprosił za zachowanie obsługi. Inna sytuacja: niewidomy chciał wejść do busa, ale nie wpuszczono go. Od razu napisał post na Facebooku, wkrótce poproszono go o wywiad, temat się rozniósł, a firma się pokajała. To ogromna przewaga móc się komunikować i zgłaszać swoje potrzeby. Osoba głucha, owszem, funkcjonuje wizualnie, rozwija się pod tym względem bardzo dobrze, ale jeżeli nie ma języka, jest zamknięta w swoim świecie; może wskazywać coś, opisywać gestami, czyli posłużyć się pantomimą, ale nic ponadto; jeśli używa języka migowego, to potrzebuje do komunikacji drugiej osoby o takich samych kompetencjach. Nie doceniamy wartości słyszenia, tego, jak bardzo ułatwia nam to funkcjonowanie. Pamiętam telefon sprzed wielu lat – kobieta powiedziała: *Ja nie będę pana słyszeć, ale proszę mnie wysłuchać*, i opowiedziała swoją historię. Stopniowo traciła słuch, a im bardziej się to pogłębiało, tym bardziej rodzina ją od siebie izolowała. Nie mogła normalnie funkcjonować wśród najbliższych, denerwowała się, nie pomagały jej aparaty, zaczęła nawet myśleć o samobójstwie, bo nie miała już kontaktu z synem i córką. Mimo tego, że potrafiła mówić, nie funkcjonowała społecznie, bo choć nadawała, to nie odbierała. Brak możliwości komunikacyjnych izoluje nas. Żeby nie stracić kontak-

tu z głuchym, żeby go nie izolować, trzeba po prostu nauczyć się języka – to jest klucz do przełamania barier. Oczywiście trudno wymagać, żeby w ramach projektu wszyscy na Politechnice znali PJM na poziomie B2, ale wystarczy jedna, dwie osoby, a do tego alternatywa w postaci dostępu do tłumacza online. To są genialne, w zasadzie bardzo proste rozwiązania. W Politechnice Poznańskiej dzięki projektowi wszystko to się dzieje, a w szkole dla głuchych kilometr dalej nie ma tłumacza online, nie ma możliwości kontaktowania się z nauczycielami, a dyrektor placówki nie zna języka migowego, bo nie. Tym bardziej więc ucieszyłem się z nawiązania współpracy z Politechniką w ramach projektu. To bezcenne móc przybliżyć pracownikom, nauczycielom kulturę Głuchych, ich świat, ich możliwości i ograniczenia. Bo uczestnicy naszych szkoleń pójdą z tą wiedzą dalej – do domu, do studentów, znajomych. Politechnika Poznańska to idealne miejsce, aby mówić o PJM, a z własnego doświadczenia wiem, że znajomość języka migowego czyni ludzi lepszymi, naprawdę...

Rzeczywiście uczelnia to podatny grunt, w końcu większość pracowników doskonale zna wartość języka jako podstawowego narzędzia do przekazywania wiedzy. Tym bardziej warto więc rozważyć możliwość zapisania się na kolejną edycję kursu, ale dla tych, którzy nie mogą lub nie zdążą: czy mógłbyś podać kilka najważniejszych rad z zakresu savoir-vivre i opowiedzieć, jakie są reguły werbalnej komunikacji z osobą głuchą?

Przed wszystkim zacznę od cierpliwości i życzliwości – ważne, żeby te

dwie cechy były obok siebie. Głusi mówiąc o tym, co im bardzo przeszkadza w konfrontacji z osobą słyszącą, wskazują na zniecierpliwienie i nerwowość u osób słyszących, które czują się zagubione w tej sytuacji; to się od razu przekłada na wyraz twarzy, mimikę. Jeśli się uśmiechniemy i będziemy przygotowani na to, że trzeba będzie poświęcić trochę więcej czasu, żeby się spróbować skomunikować, to już jest pierwszy plusik. Można wyciągnąć kartkę i długopis, przy czym należy pamiętać, że to co się napisze, nie musi być w pełni zrozumiane, dlatego zalecam, aby posługiwać się prostymi zdaniami bez odmiany fleksyjnej (PJM właśnie taki jest – nie zawiera fleksji, a jego struktura jest wizualno-przestrzenna). Niech to zatem brzmi jak Kali chceć, Kali mieć, ale będzie czytelne – każda odmiana słowa przez przypadki może być kłopotliwa. Trzeba pamiętać o używaniu zaimków, bo brak końcówek zaburza przekaz. Jeśli napiszemy do osoby głuchej: *Pójdiesz?*, to my wiemy, że komunikat dotyczy odbiorcy (ty), ale głuchy odczytuje samą czynność pójścia, więc musimy użyć zaimka: *Ty pójść*. Warto wiedzieć, że głusi wspierają się ruchem ust – oczywiście nie chodzi o to, żeby mówić przesadnie wolno, wystarczy powoli i naturalnie. W sytuacjach problemowych wymagającej działania osoby kompetentnej trzeba wezwać tłumacza – na Politechnice Poznańskiej będzie to bardzo proste, ponieważ macie tłumacza online, ale my jako Towarzystwo GEST też świadczymy taką pomoc i często za pośrednictwem WhatsApp, Messengera lub innego komunikatora udzielamy wsparcia: wystarczy zadzwonić, wyjaśnić sytuację, skierować ekran na osobę głuchą, do której my zamierzamy, aby potem przekazać tłuma-

czenie. Dla instytucji jest to usługa płatna, ale każda pojedyncza osoba, jeśli tylko będzie potrzebowała tego rodzaju pomocy, na pewną ją od nas uzyska, tak po prostu. Oczywiście poza działalnością nazwijmy to biznesową, która musi przynosić zyski, bo z czegoś trzeba żyć, płacić rachunki i czynsz, jako towarzystwo prowadzimy różne sfery działalności nieodpłatnej, np. kiedyś dla wszystkich chętnych uczelni robiliśmy prelekcje na temat kultury Głuchych, a dzisiaj nasza tłumaczka wspierała osobę głuchą u lekarza. Lubimy pomagać ;-)

Wartością dodaną udziału w prowadzonych przez Ciebie kursach w ramach projektu jest to, że wiemy, gdzie można szukać pomocy; wiemy, że prowadzicie ogólnodostępne kursy PJM o charakterze online; że można pobrać darmową aplikację Migaj z nami: PJM, która wyposażona jest w słownik. Dysponując wiedzą, jesteście lepiej przygotowani do tego, z czym przyjdzie się nam zmierzyć podczas konfrontacji z osobami głuchymi.

Oczywiście, właśnie o to chodzi. Postrzegamy świat z perspektywy zdrowych ludzi i przypisujemy sobie wyłączność na prawdę w opisie świata. To my mówimy o osobie na wózku inwalidzkim, że jest do niego przykuta, co oczywiście jest absolutną bzdurą; albo mówimy: cierpiący na Zespół Downa – znam wielu takich ludzi i z całą pewnością mogę powiedzieć, że nie cierpią, przeciwnie – są niezwykle szczęśliwymi ludźmi. Podstawą jest próba wyjścia poza własny świat i chęć nauczenia się spoglądania na niego z innej perspektywy. Musimy przestać styg-

matyzować: człowiek, który ma jakąś niepełnosprawność nie jest gorszy, absolutnie, jest po prostu inny; niezwykle piękny, bo często następuje kompensacja zmysłów – skoro nie słyszą, mają bardziej wyostrzony wzrok, widzą więcej, widzą rzeczy, na które my kompletnie nie zwracamy uwagi. Ja słyszę, ty nie – to jedyna różnica między nami, tu nikt nie jest gorszy.

To piękna puenta naszej rozmowy, za którą serdecznie dziękuję.

Kurs PJM i szkolenie z tematyki Świata Głuchych zostały sfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Unii Europejskiej w ramach Osi priorytetowej III. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju, Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych.

Informacje o nowym naborze zarówno na szkolenie, jak i kurs PJM na poziomie podstawowym i zaawansowanym znajdują Państwo na stronie internetowej projektu: <https://bon.put.poznan.pl/power-3-5>

Serdecznie zapraszamy!

Sylwia Krajewska
Członek Zespołu ds. dostępności

Studenci Politechniki Poznańskiej otrzymali **Nagrody Santander Universidades**

Dzięki współpracy Politechniki Poznańskiej z Santander Bank Polska nasi studenci po raz kolejny zostali wyróżnieni nagrodami finansowymi. Tym razem można było aplikować o dwa rodzaje stypendiów – indywidualne i zespołowe. Środki mają wesprzeć zwycięzców w ich dalszym rozwoju osobistym, naukowym oraz pomóc w realizacji projektów.

NAGRODY INDYWIDUALNE I ZESPOŁOWE

Przyznaliśmy 50 nagród indywidualnych po 1000 zł każda dla studentów, którzy wykazali się szczególnym zaangażowaniem społecznym, działali aktywnie na rzecz uczelni i poza nią, a jednocześnie osiągnęli dobre wyniki w nauce. O stypendia ubiegało się ponad 350 osób.

Nagrody zespołowe Santander Universidades dla studentów Politechniki Poznańskiej miały natomiast na celu nagrodzenie zespołów studentów, którzy osiągają sukcesy w konkursach zespołowych, bądź realizują wspólnie innowacyjne projekty. Zgłosiło się łącznie 21 zespołów, z czego nagrodziliśmy 10:

- **AKAI – Akademickie Koło Aplikacji Internetowych**
– projekt systemu wspomagającego rozliczanie Finału WOŚP przy sztabie Politechniki Poznańskiej

- **Akademicki Klub Kajakowy Panta Rei**
– wydarzenie Kajakowa Masa Krytyczna
- **D1 D8 UV/LASER BLOCKING SKIN**
– projekt folii zabezpieczającej przed szkodliwym działaniem promieniowania UV/UVB oraz działaniem wiązki lasera w lotnictwie ogólnym
- **GHOST Day: Applied Machine Learning Conference**
– konferencja naukowa o zastosowaniach uczenia maszynowego
- **Koło Naukowe GAMA**
– projekt *Barwa w przestrzeni* mający na celu wprowadzenie akcentu kolorystycznego w przestrzeni budynku Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej za pomocą środków artystycznego wyrazu

- **Koło Naukowe PUT CHEMISTRY**

- projekt *EcoEmber*, którego założeniem jest wytworzenie biodegradowalnego i ekologicznego filtra papierosowego, który nie wywierałby negatywnego wpływu na środowisko

- **PUT Solar Dynamics**

- projekt opiera się na zasilaniu pojazdu energią elektryczną pochodzącą z odnawialnych źródeł
- promieni słonecznych

- **PUTcab**

- projekt Symulatora Stanowiska Maszynisty

- **Rada Kół Naukowych Politechniki Poznańskiej**

- organizacja Dnia Organizacji Studenckich i Kół Naukowych

- **Zespół Medialny ENACTUS PUT**

- organizacja wydarzeń we współpracy z innymi uczelniami i partnerami biznesowymi.

CO MÓWIĄ ZWYCIĘZCY

Uzyskana nagroda Santander Universidades stanowi formę szczególnego wyróżnienia, otwierając drogę do dalszego rozwoju zarówno badawczego, jak i osobistego oraz możliwość realizowania niekończących się pomysłów związanych z bezpieczeństwem w lotnictwie – mówi Natalia Sochacka, Daria Tuzel oraz Aneta Statnik, które zdobyły nagrodę zespołową za projekt D1 D8 UV/LASER BLOCKING SKIN.

Warto się angażować poza zajęciami na uczelni. To szansa na rozwój i fantastyczną przygodę, a Stypendium Santander jest docenieniem tych działań. Angażowałem się na rzecz uczelni, miałem osiągnięcia artystyczne i sportowe – wszechstronnie, jak człowiek renesansu – mówi Patryk Nisiewicz, jeden z laureatów nagrody indywidualnej.

Coraz więcej studentów interesuje się programami stypendialnymi i rozwojowymi oferowanymi przez Santander Universidades. Politechnika Poznańska od lat współpracuje z Bankiem, dzięki czemu studenci mają możliwość skorzystania z dodatkowych szans na rozwój.

SANTANDER OD 10 LAT WSPIERA EDUKACJĘ

W 2021 roku mija równo 10 lat odkąd Santander Universidades działa w Polsce i współpracuje z uczelniami wyższymi. Z tej okazji zachęcamy do zapoznania się z raportem podsumowującym te działania i zapraszamy do rekrutacji na jubileuszowe programy rozwojowe: www.santander.pl/10lat.

Aktualnie można aplikować na:

- **Stypendium Rozwojowe Santander | Digital Business – University of Chicago Professional Education,**

- aplikuj do 15 grudnia br.

Jest to cykl kursów dla 1600 osób rozwijających nowe umiejętności w zakresie cyfrowych modeli zarządzania, organizowany we współpracy z Uniwersytetem w Chicago.

- **Stypendium Santander Tech | Emerging Technologies Program by MIT Professional Education**

- aplikuj do 10 stycznia 2022 r.

400 stypendiów dla osób, które chcą rozwinąć swoje umiejętności cyfrowe i wziąć udział w kursach z zakresu innowacyjnych narzędzi technologicznych.

Stypendia Santander to dla studentów szansa na rozwój. Chcemy uzupełniać i urozmaicać tok kształcenia o wymiar praktyczny i wyróżniać wybitne jednostki. Wierzymy, że wspieranie środowiska akademickiego przekłada się na rozwój całego społeczeństwa. Cieszy nas niesłabnące zainteresowanie naszymi programami i zachęcam do ciągłego rozwoju kompetencji – mówi Karolina Nyl-Staniewicz, menadżer placówki relacyjnej Santander Universidades w Politechnice Poznańskiej.

Wszystkim laureatom i zwycięskim drużynom serdecznie gratulujemy i życzymy wielu sukcesów na polu osobistym oraz zawodowym. Zapraszamy do rejestracji na platformie www.santander-grants.com i korzystania z innych programów rozwojowych organizowanych przez polskie oraz zagraniczne uczelnie.

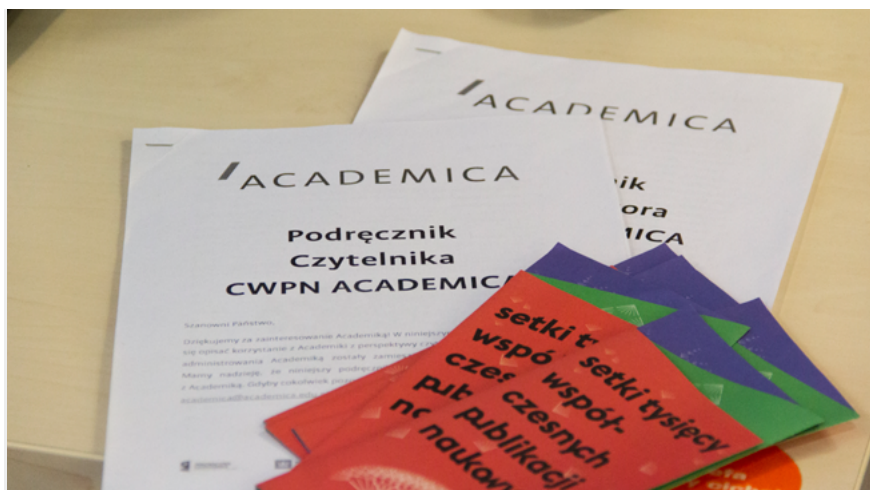
Niestandardowe wypożyczanie

Pod koniec 2019 r. Biblioteka Politechniki Poznańskiej przystąpiła do programu **Academica**, którego organizatorem jest Biblioteka Narodowa (BN). Najprościej rzecz ujmując, stanowi on odmianę wypożyczalni międzybibliotecznej, czyli z założenia znacząco poszerza księgozbiór, jaki standardowo oferuje BPP. Ze względu na ograniczenia pandemiczne uniemożliwiające korzystanie z komputerów, jak dotąd nie miał on szans na szersze zastosowanie w Politechnice. Nadszedł już jednak czas na nadrobienie zaległości i zachęcenie naszych użytkowników do skorzystania z nowej usługi.

Academica to darmowa wypożyczalnia on-line, która zrodziła się w 2014 r. jako efekt dwóch projektów zrealizowanych przez Bibliotekę Narodową. Z powodzeniem zastępuje ona tradycyjną wypożyczalnię międzybiblioteczną i umożliwia korzystanie ze zbiorów cyfrowych BN. Do programu przystąpiło już ponad 3,5 tys. różnorodnych bibliotek z całego kraju, których użytkownicy zyskali w ten sposób darmowy dostęp do przeszło 3 milionów publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również tych najnowszych, a zatem objętych ochroną prawa autorskiego. System pozwala użytkownikom na przeszukiwanie zasobów, rezerwację obiektów, wyświetlanie publikacji i tworzenie notatek do obiektów.

Ta ogromna baza wiedzy jest ważnym narzędziem w nauce, pracy badawczej i dydaktycznej, dlatego zachęcamy do jej wszechstronnego spożytkowania. A jak to zrobić? Nic prostszego. Wystarczy udać się do czytelnicy, w której znajduje się terminal przeznaczony wyłącznie do przeglądania zbiorów Akademiki, a ściślej – należy zwrócić się do bibliotekarza obsługującego stanowisko obsługi (tzw. Info 5), który uruchomi bazę, generując indywidualne hasło użytkownika. W razie jakichkolwiek pytań w sukurs przyjdzie podręcznik użytkownika, a także, co oczywiste, dyżurujący bibliotekarz.

Stanowisko do korzystania z Akademiki

Funkcjonowanie Akademiki w żadnym razie nie spowodowało rezygnacji z tradycyjnej, również bezpłatnej wymiany bibliotecznej, czyli **wypożyczalni międzybibliotecznej**. Nie jest to rzecz jasna naj-

częściej wybierana forma korzystania z księgozbioru, niemniej warto wiedzieć i o takiej opcji. W sytuacji, gdy nie znajdą Państwo szukanej pozycji literaturowej w zbiorach Biblioteki PP lub innych poznańskich

BIBLIOTEKA
POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ

UV
Bit

Znajdź
zasoby

Wypożyczenia

Wsparcie
pracy naukowej

Przestrzeń
do pracy

Komputery
i Internet

Szkolenia

Katalog Online

Wszystkie zasoby

KATALOG ONLINE

Znajdź książki, czasopisma, normy i więcej w zbiorach Biblioteki

Szukaj

• KONTO CZYTELNIKA • Katalog online • Inne katalogi

NA SKRÓTY

Godziny otwarcia

System Informacji
Naukowej PP

E-learning

Wypożyczenia
międzybiblioteczne

Analiza dorobku
naukowego

E-zasoby

Internet

Pokoje pracy
zespolowej

Zaproponuj zakup
literatury

Zapisy
i aktywacja

Drukowanie
skanowanie
kopiowanie

Obiegówki

bibliotekach, należy wypełnić *Formularz wypożyczenia z innych bibliotek i instytucji dla czytelników PP*, który znajduje się na stronie internetowej BPP (zakładka Wypożyczenia) lub skontaktować się z bibliotekarzem: tel. **61-665-3006**, **miedzybiblioteczna@library.put.poznan.pl**.

Udostępnianie zamówionych materiałów uzależnione jest od formy dostarczenia ich przez bibliotekę realizującą zamówienie:

- wypożyczone książki - udostępniane są czytelnikom wyłącznie w czytelni Biblioteki PP;
- kopie ksero - czytelnicy powiadamiani są telefonicznie lub pocztą

elektroniczną o możliwości odbioru, a na życzenie odbiorcy kopię przesyłamy pocztą;

- kopie skan - wydruk do odbioru jak wyżej, na życzenie odbiorcy przesyłamy plik na adres e-mail.

A jak sprawdzić, czy poszukiwany zasób jest dostępny tylko w bibliotekach spoza Poznania? Należy w tym celu skorzystać z katalogów: Biblioteki Narodowej, KARO, NUKAT lub BazTech. Adresy internetowe tych baz znajdują się na wspomianej stronie internetowej BPP. Oczywiście w przypadku wątpliwości lub trudności z taką weryfikacją, służymy Państwu pomocą.

Innym niestandardowym wypożyczeniem, tym razem nie ze względu na sposób lecz cel, jest nasza **Biblioteczka SF**, czyli cieszący się dużym powodzeniem księgozbiór z szeroko pojętą fantastyką naukową. Już nie raz na łamach Głosu wspominaliśmy o tej ofercie, ale teraz mamy szczególny powód: z końcem roku kończą się obchody 100-lecia urodzin najznamienitszego pisarza gatunku – Stanisława Lema. Poza systematycznie rosnącym zbiorem jego dzieł, dla wszystkich fanów autora przygotowaliśmy długoterminową wystawę tematyczną przybliżającą twórczość polskiego symbolu SF.

Kończy się rok, kolejny trudny czas powoli za nami.

Życzymy Państwu i sobie
tego co najoczywistsze, a zarazem najbardziej potrzebne:
zdrowia, siły i odporności; wiary w lepsze jutro; optymizmu
i ciepła płynącego z rodzinie spędzonych Świąt.
I cudownej lektury na długie wieczory ;-)

Spółeczność Biblioteki PP

Biznes, pieniądze, kariera...

Zacznij w Radiu Afera

Czwartkowy wieczór można spędzić na wiele sposobów. Jednym z nich jest oglądanie kolejnego odcinka serialu, innym układanie wieży z drewnianych klocków. Można też pobudzać wyobraźnię setek słuchaczy, bo właśnie tym zajmujemy się w Aferze, a przy okazji budujemy swój świat i odnajdujemy w nim swoje miejsce.

W tym miejscu można byłoby napisać wiele okrągłych zdań o dobrej zabawie, szansach, inspiracjach i wspólnym spędzaniu czasu. Można by, ale nie zostaną napisane, bo Afera nie zasługuje na banały i truizmy. O tym, jak radio potrafi zmieniać życiorysy i pisać najbardziej nieprzewidywalne scenariusze à la Tarantino najlepiej opowiedzą ci, dla których 98,6, to więcej niż liczba.

Tomek przyznaje, że do Afery dołączył przez przypadek. Kilka dni przed przyjściem do redakcji skończył staż w Urzędzie Miasta i szukał nowego, urozmaicającego codzienność zajęcia. Poszedłem bez planu czy przygotowania, zobaczyć, co z tego będzie. Dosta-

łem się i jakoś tak wyszło, że zostałem na kilka lat – tłumaczy i dodaje – Afera wyrzuciła moje życie do góry nogami. Okazało się, że bieganie z mikrofonem po mieście i zadawanie pytań jest niesamowitą frajdą. Do tego stopnia, że porzuciłem marzenia o zostaniu urzędnikiem (sic!) na rzecz dyktafonu i eteru. Radio miało być dodatkowym wolontariatem, a stało się prawdziwą pasją. Z perspektywy czasu Afera okazała się pierwszym krokiem do pracy w mediach. Papierkiem lakmusowym, który pokazał, że to nie tylko hobby, ale sposób życia.

Magda dodaje, że podobnie jak w przypadku Tomka, ją również do radia zaprowadziła studencka monotonia i głód nowych wrażeń: Afera obróciła moje życie o 180 stopni. Dzięki radiu zobaczyłam poznańskie życie kulturalne i zachłysnęłam się nim. Wcześniej bywałam na wystawach, spektaklach i wernisażach, ale dopiero tutaj zaczęłam je współorganizować. Radio dało mi możliwość sprawdzenia się w rolach, w które wcześniej nie odważyłabym się wejść. Naprawdę, gdy kilka lat temu przychodziłam na nabór, nie sądziłam, że Afera tak mnie uzależni. Wśród przychodzących do redakcji na

Świętego Rocha, są też ci, których radio dopiero zaczyna wciągać. Kilka tygodni temu w naborze wzięła udział Jagoda. Od tego czasu włączanie radia nabrało dla niej wyjątkowej magii.

Zaczęłam puszczać Aferę mojemu psu, żeby wiedział, w co jestem zaangażowana; i za każdym razem, jak kończy się piosenka i ktoś zaczyna mówić, to ten nadstawia uszu. – tłumaczy z uśmiechem. – Od dzieciństwa marzyłam mi się praca w radiu, wymyślałam audycje z wiadomościami z osiedlowego placu zabaw i przeprowadzałam mnóstwo udawanych wywiadów, więc to chyba po prostu była kwestia czasu. W tym roku wszystko się idealnie ułożyło i w końcu poczułam, że to odpowiedni moment, żeby spróbować. Po naborze myślałam, że na swój debiut przed mikrofonem poczekam przynajmniej kilka miesięcy, a okazuje się, że już to robię. Bardzo bym chciała, żeby radio stało się częścią mojej codzienności, drugim domem i na pewno nie zamierzam zamykać się na jeden rodzaj działania, tylko próbować kolejnych zadań. Już czuję, że praca w radiu to coś "mojego" i podejrzewam, że nie długo bardzo mnie wciągnie.

Obecny redaktor Radia Afera Piotr Graczyk, który piastuje to stanowisko od 2001 roku mówi z entuzjazmem: Magia Radia Afera sprawia, że dla mnie to nie tylko praca a przede wszystkim pasja. Podobnych historii jest więcej. Każda jest osobista i wyjątkowa. Czasami są w niej łzy, miłość, radość i niezapomniane wspomnienia. Każdy może napisać swoją i stać się częścią naszej wspólnej, Aferowej opowieści, którą snujemy już od 50 lat – gwarantujemy przy tym, że nie powiedzieliśmy jeszcze ostatniego słowa!

Szymon Majchrzak
Radio Afera

World Folklore Festival

W dniach 25-29 września br. Zespół Tańca Ludowego Politechniki Poznańskiej „Poligrodzianie” wziął udział w festiwalu *World Folklore Festival 2021*. Koncerty odbyły się między innymi w Sanremie, Cannes oraz Diano Marina. Zespół zaprezentował włoskiej oraz francuskiej widowni tańce rzeszowskie, kujawiaka z oberkiem oraz tańce szamotulskie. Poza występami tancerki oraz tancerze mogli zachwycać się pięknymi widokami i atrakcjami Monako i Nicei oraz poczuć niesamowitą atmosferę włoskiego miasteczka San Bartolomeo al Mare. Zespół Tańca Ludowego Politechniki Poznańskiej „Poligrodzianie” zwyciężył jesienne wydanie festiwalu, w którym uczestniczyły 22 zespoły z Europy.

Nasza Ojcowizna – Ocalone Wspomnienia

W sobotę 2 października 2021 roku w nietypowej scenarii, w sercu Poznania, a jednocześnie nieopodal Kampusu

Warta odbył się pokaz strojów ludowych z regionu Wielkopolski i miasta Poznania pt. *Nasza Ojcowizna – Ocalone Wspomnienia*.

Niesamowity pokaz w parku Muzeum Etnograficznego w Poznaniu poprzedzony był wprowadzeniem historyczno-etnograficznym pracowników Muzeum, a ponadto uczestnicy mogli wysłuchać koncertu pt. *Muzyka na drewnie, skórze, rogu i mosiądzu*. W rolę modeli oraz modelek wcielili się tancerze i tancerki Zespołu Tańca Ludowego Politechniki Poznańskiej „Poligrodzianie”. Kierownictwo artystyczne nad wydarzeniem sprawował **Karol Rogacki**. Impreza stanowiła zwieńczenie trzyletniej pracy Towarzystwa Poligrodzianie nad rekonstrukcją ponad 80 strojów w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich finansowanego ze środków NIW-CRSO (Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego).

Targi WOMEX Porto 2021

WOMEX - Worldwide Music Expo - to jedno z największych międzynarodowych i zróżnicowanych kulturowo spotkań muzycznych o niezwykle bogatym programie obejmującym targi, prelekcje, pokazy filmowe i koncerty. ZTL PP Poligrodzianie uczestniczył w tegorocznej edycji wydarzenia, promując polską kulturę oraz Politechnikę Poznańską.

POŻEGNANIA

Z przykrością zawiadamiamy, że w ostatnim czasie odeszli od nas wybitni pracownicy Politechniki Poznańskiej:

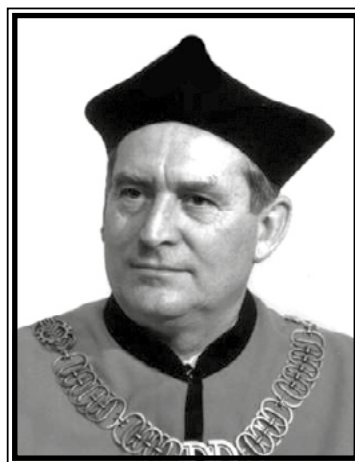
Śp. prof. dr hab., dr h.c. multi
Czesław Cempel

Wybitny specjalista w zakresie dynamiki, wibroakustyki, diagnostyki, ekoinżynierii, teorii i inżynierii systemów oraz metodologii badań.

Zasłużony Profesor Politechniki Poznańskiej, emerytowany pracownik naukowo-dydaktyczny Instytutu Mechaniki Stosowanej. Członek korespondent Polskiej Akademii Nauk oraz wielu organizacji naukowych, m.in.: Akademii Inżynierskiej, Euro Mech, Euroscience, IMEKO, GAMM, System Engineering Honor Society – Omega Alpha Association. Doktor honoris causa Politechniki Szczecińskiej oraz Akademii Górniczo-Hutniczej.

W trakcie swojej długoletniej pracy w Politechnice Poznańskiej pełnił funkcje m.in. dziekana Wydziału Budowy Maszyn (1993-1999) oraz dyrektora Instytutu Mechaniki Stosowanej (1987-1990).

W osobie zmarłego żegnamy wspaniałego człowieka, oddanego nauczyciela akademickiego i przyjaciela naszej Uczelni. Rodzinie składamy wyrazy szczerzego współczucia.

Śp. prof. dr hab. inż.
Janusz Walczak

Emerytowany, długoletni pracownik Politechniki Poznańskiej wielce zaangażowany w rozwój macierzystej jednostki, ceniony specjalista w zakresie maszyn i urządzeń energetycznych, uznany dydaktyk, autor znakomitych podręczników i materiałów dydaktycznych.

W latach 1993-1999 był dziekanem Wydziału Maszyn Roboczych i Pojazdów oraz członkiem Senatu Akademickiego Politechniki Poznańskiej.

Rodzinie składamy wyrazy szczerzego współczucia.

Pozostaną w naszej pamięci

Rektor, Senat i Społeczność Akademicka
Politechniki Poznańskiej

Certified Examinations in Foreign Languages

at Poznan University of Technology for all PUT students and staff, and for any other candidates

If you need to measure your level of English or German and obtain a certificate, these examinations will help you do so accurately and efficiently:

- ACERT Certificate in Academic English
- Cambridge Assessment English: Linguaskill Business, Linguaskill General
- IELTS Academic, IELTS General
- Pearson Assessment English: Versant Professional English Test, Versant English Placement Test, Versant Spoken Language Tests in French, Spanish, Dutch and Arabic
- Goethe - Test PRO: Deutsch Für Den Beruf

The examinations are available on demand or in scheduled sessions (IELTS)

For more information contact

alicja.lamperska@put.poznan.pl

Commercial Foreign Language Courses

at the Centre of Languages and Communication at PUT

If you would like to learn a new language or develop your skills in any language you already speak, the Centre of Languages and Communication can help you with that.

We organize all varieties of courses:

- thematic
- specialized technical and business language
- conversational
- exam preparation (e.g. for ACERT, Linguaskill, IELTS, Versant, Goethe – Test PRO)
- for company staff, university staff, students, engineers, high school graduates.

You can choose from a diversified list of languages:

**English | German | Spanish
French | Russian | Chinese**

taught in small groups or individually, at all levels, in a friendly atmosphere.

If you are a foreigner, we kindly invite you to a Polish language course. We will provide you with practical knowledge of the language to make you feel comfortable in our country.

All our courses are available on demand and can be run online.

As our highly qualified and experienced lecturers do their best to satisfy the needs of course participants, you are sure to achieve your learning goals.

Details of courses on offer can be found on our website **www.clc.put.poznan.pl**.

For more information contact:

malgorzata.swica@put.poznan.pl

or **katarzyna.jesse@put.poznan.pl**

tel.: 61 665 2491

POLITECHNIKA POZNAŃSKA

**CENTRUM JĘZYKÓW
I KOMUNIKACJI**
CENTRE OF LANGUAGES & COMMUNICATION

NOWOŚCI WYDAWNICZE POLITECHNIKI POZNAŃSKIEJ

PODRĘCZNIKI

Marcin Wiśniewski, **Podstawy robotyzacji. Laboratorium**

MONOGRAFIE

Advances in mechanical engineering, pod red. Olafa Cizaka

Tomasz Bartkowiak, **Wybrane metody wieloskalowe w analizie nierówności powierzchni**

Olaf Cizak, Marcin Suszyński, **Modelling, simulation and optimisation of the technological processes of assembly**

Marek Fertsch, **Zarządzanie eksploatacją systemów logistycznych (otwarty dostęp)**

Adam Górny, **Ocena i zarządzanie ryzykiem zawodowym (otwarty dostęp)**

Katarzyna Słuchocka, **Forma, obraz, słowo. Architektura, idea, sztuka**

/ Form, image, word. Architecture, idea, art

Maria Astriab, Tomasz Stręk, **Właściwości mechaniczne lejów protezowych z warstwami wzmacniającymi**

Edwin Tytyk, **Drgania mechaniczne i hałas w ujęciu inżynierii ergonomicznej (otwarty dostęp)**

ZESZYTY NAUKOWE (OTWARTY DOSTĘP)

Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz,

z. 4/2021, pod red. Agaty Bonenberg

Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz,

z. 5/2021, pod red. E. Pruszewicz-Sipińskiej i A. Gawlak

Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz,

z. 6/2021, pod red. E. Pruszewicz-Sipińskiej i A. Gawlak

Zeszyty Naukowe Politechniki Poznańskiej. Architektura, Urbanistyka, Architektura Wnętrz,

z. 7/2021, pod red. E. Pruszewicz-Sipińskiej i A. Gawlak

Foundations of Computing and Decision Sciences, 46/3

Foundations of Computing and Decision Sciences, 46/4

Zapraszamy na stronę **www.wydawnictwo.put.poznan.pl**:

- nowości i katalog
- e-booki
- punkty sprzedaży
- otwarty dostęp do wybranych publikacji
- procedura wydawnicza, instrukcje dla autorów, szablony

**WYDAWNICTWO
POLITECHNIKI
POZNAŃSKIEJ**